

İtalyanlar Habeş işini çabuk bitirmek istiyorlar

Eritre ve Somalide 312 bin asker, 40 bin sivil amele toplanmıştır. Bunlar için çok masraf ediliyor

Tigre cephesindeki İtalyan ağır topları

Paris 17 — Şarkî Afrikadaki İtalyan kuvvetleri baş kumandanlığına tayin edilen mareşal Badoglio dün Sannio vapur ile Napoliden hareket etmiştir.

Musavva limanına çıkarak hareketin idaresini eline alacaktır. İtalyanın general De Bonoyu değiştirmesine sebep, şarkî Afrikada ileri hareketinin yavaş gitmesidir. Bu suretle hareket edilirse aylarca uğraşmak ve pek çok masraf etmek lâzım gelecektir. Bunun için Habeş işini çabuk surette halletmek muvafık görülmüştür. Mareşal Badoglio, birkaç hafta evvel Eritreye gidererek yaptığı teftişte vaziyeti yakından görmüş ve kumandanlığı kabul etmiştir.

Asmaradaki kanaat

Asmara 17 — General De Bononun yerine mareşal Badoglio

num getirilmesi burada kimseyi şaşırtmamıştır. Çünkü mareşalin son seyyahatindenberi bu tayin bekleniyordu.

General De Bono, İtalyan ordusunun işgal ettiği yerde bulunduğu şeylerle beslenemeyeceğini, bunun için yiyeceğin İtalyadan getirilmesi lâzım geldiği kanaatında idi. Bu yüzden, yiyecek nakli için yol yapılmasını beklemekte ve sık sık ileri hareketini durdurmakta idi.

Halbuki bir kısım askerler bu fikri kabul etmiyorlardı. Bunlar, bilhassa ileride giden yerli askerlerin pek az şeker çay ve gittikleri yerde buldukları buğdayla pek âlâ beslenebileceğini, bunun için ileri hareketi durdurmak lâzım geldiğini ileri sürüyorlardı. Şimdi bu ikinci fikrin kabul edildiği sanılıyor.

[Devamı 4 üncü sahifede]

Zecrî tedbirlerin bugün tatbikine başlıyoruz

Heyeti vekile kararnameyi bugün neşrediliyor

Ankara 17 (Akşam) — İtalyan - Habeş ihtilâfı dolayısıyla Milletler Cemiyeti paktının 16 cı maddesi mucibince alınan kararlar yarından itibaren meriyete giriyor. Hükümet bu kararları tatbik için Kamutaydan aldığı salâhiyete müsteniden bir kararname hazırlamıştır. Bu kararname yarın (bugün) neşredilecektir. Heyeti vekile kararnamesinde tedbirlerin mahiyeti ve tatbikatta memleketimizi alâkadar eden cihetleri izah olunacaktır.

Türkofis de zecrî tedbirlerin memleketimiz ihracatı ve ithalâtını alâkadar eden hükümleri dolayısıyla bir izahname hazırlamaktadır.

Kararnamenin neşrinden sonra bu da alâkadarlara tebliğ edilecektir.

Vahşî bir ana

Bir kadın çocuğunu dayakla öldürdü

Konya 17 — Sulutas köyünde kırk beş yaşlarında bir kadın on iki yaşındaki oğlunu bayıltıncıya, dermansız kalıncıya kadar dövmüştür. Tedavi için getirilen çocuk hastanede ölmüştür.

Büyük bir kayıp

Celâl Sahir öldü

[Yazısı İkinol sahifemizedir]

AŞKIN GİLVESİ

Yazan: M. UYGAC

İki aşk arasında çirpınan bir erkek kalbinin bütün inceliklerini tahlil eden büyük edebî roman

Dil tetkikleri Suluh - Sükûn

«Suluh, paix, Sakin, Sükûn, Sükûnet»
Sözlerinin etimoloji, morfoloji ve fonetik bakımından analizi

[İki gündür yazdığımız dil teorisine misal olarak bazı kelimelerin Türkçe esaslarını yazıyoruz. Bu tetkikler Ankara'da «Ulus» arkadaşımızda çıkmaktadır. Her gün bir iki kelimenin tetkikini yazacağız.]

Suluh

Kelimenin etimolojik şekli:

(1) (2) (3) (4)

(uğ + us + ul + uh)

(1) uğ: Esas köktür; kelimedede düşmüştür; «hareket» anlamındadır.

(2) us: (. + s), ektir. Oldukça geniş, uzak bir sahayı ve bu sahada bulunan obje veya panseyi gösterir. O halde:

(uğ + us); kökle ek kaynaşarak (uğus) oluyor: «Hareketten uzak» mefhumunu gösterir.

(3) ul: (. + l), ektir. Mefhumu gayri şahsî kılıyor ve umumileştiriyor.

(4) uh: (. + h), manayı tamam-

lar, tayin eder, tesbit eder.

(uğ + us + ul + uh) = uğusuluh; fonetik icabı, baştaki vokal düşerek kelime (suluh) şeklini almıştır. Orijin manası «hareketsizlik, sükûnet, atalet ve istirahat» tir.

Kelimenin Yakut dilinde «solog - suloğ» (1) şekilleri görülmektedir. Manası «boş vakit, serbest tatil günü, serbest zaman» dir: «Solog suoh = tatil değil» tabirinde görüldüğü gibi.

(Suluh) kelimesinin başka şekilleri de vardır.

Meselâ:

I — Siley (sileymek) = âtil durmak, âtil kalmak

II — Usal = âtil

III — Sile (ğ) = oturlan yer

IV — Uslu (ğ) = sakın

[Devamı 4 üncü sahifede]

Bayanlar!

«AKŞAM», yalnız sizin için

500 lira hediye

Bir müsabaka açıyor!
BU MÜSABAKA

(Yün örgüsü işleri)

müsabakasıdır.

Buna dair tafsilâtı

Yarınki

Sayımızda okuyunuz.

Şimendiferin yeni ulaştığı mutlu yerlerden:

— Kendi kendine yürüyor amma yarım günlük yolu bir saatte nasıl gidiyor?...
Bunu anlayamadım!...

— Anlamıyacak bir şey değil.. Dev adımı ile yürüyen inkılâbın eseri bul..
Elbette gider.

Kan davası yüzünden korkunç bir çarpışma

Diyaribekirde bir genc başka bir genci öldürdü. İki tarafın ailesi birbirile çarpıştı, 8 ölü, bir o kadar da yaralı var

Diyaribekir, 17 (Akşam) — Burada eski bir kan davası neticesinde şumullü bir cinayet işlenmiştir. Katil yirmi beş yaşlarında Bozçalı köylüden Salih'tir. Maktul Korukçu köylüden Necmi isiminde bir gençtir. Cinayet şöyle işlenmiştir.

Katili tabancasile yakalayan ve takdirname ile taltif edilen polis

B. Şefik

Maktul Necmi sabahleyin saat yedide evinden çıkmış, Melik Ahmed kahvesinde biraz oturduktan sonra saat se-

kize doğru Melik Ahmed çarşısına doğru gitmeğe başlamıştır.

Tuzcu dükkânının önüne geldiği zaman ötedenberi aralarında husumet olan Salih arkasından yetmiş, Brovning tabancasını çekerek ateş etmeğe başlamıştır. Çıkan kurşunlardan sekizi Necmiye isabet ettiğinden genç adam cansız olarak yere düşmüştür.

Vakayı müteakip canı kaçmağa başlamış ve cinayet mahallinden ayrılmışsa da silâh sesine doğru gelmekte olan Mardinkapı karakolu müretebatından 2 numaralı polis Şefik, katili göreyerek hemen üzerine atılmış, elinden tabancasını alarak kendisini karakola götürmüştür.

[Devamı 4 üncü sahifede]

SON TELGRAFLAR

Habeşistanda yeni muharebe hazırlıkları

Kunturatoları biten mütehassıs amele- nin Italyaya dönmelerine izin verilmiyor

Asmara 17 — Mareşal Badoglio gelince akseri hareket çabuklaşacaktır. Yağmur mevsimi başlamazdan evvel Eritre ile Somali arasında irtibat tesisi isteniyor.

General Grazianinin kumandasındaki kuvvetler dağlık oraziye yaklaşıyorlar. Burada motörlü nakil vasıtalarından istifade edilemeyeceğinden Somaliye yeni kuvvetler gönderilmesi lazım geliyor.

Şimal cephesinde Gondara doğru bir hareket yapılması ihtimali vardır.

Yol yapmak için gelen mütehassıs ameleden bir kısmının kunturatoları bitmiştir. Fakat bunların Italyaya dönüşleri ta-

rihleri geri atılmıştır. Burada çikan Quotidiano Eritre gazetesi verilen emre itaat etmeyenlere karşı şiddetli tedbirler alınacağını bildiriyor.

Addis - Ababa 17 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu muhabirinin bildirdiğine göre, şimal cephesinde Habeşler, ansızın yaptıkları hücumlarla İtalyan ilerleyişini güçleştirmektedir.

Cenup cephesinde İtalyanlar Fafan nehri boyunca ilerlemekte iseler de bu ilerleyiş gayet yavaştır. Bazan iki taraf arasında mühim muharebeler olmaktadır. Cibutiden öğrenildiğine göre, Tabunaya yapılan bir İtalyan hücumu püskürtülmüştür. İtalyanların zayıflığının çok olduğu da söylenmektedir.

Acıklı bir ölüm

İnce şair, büyük insan Celâl Sahiri kaybettik

Türk yazı âlemi çok değerli bir uzvunu daha kaybetti. Zonguldak sayı B. Celâl Sahir evvelki gece gözlerini dünyaya kapadı.

Celâl Sahir, en ince ve hassas şairlerimizden biridir. Şiirlerindeki bu hassasiyet ve incelik hesabı kendisine kadınlar şairi derlerdi. Celâl Sahir, uzun zamandan beri, amansız bir hastalığın pençesi altında kıvranıyordu.

Celâl Sahirin ölümüyle memleket çok kıymetli bir uzvunu kaybetmiştir. Celâl Sahir herşeyden evvel temiz yürekli bir insandı. Daima iyiliğe koşardı. Hilâliahmerde, eski Türkocağında ve bir çok hayri müesseselerinde çalışmıştı. Henüz genç denilebilecek bir çağda, 52 yaşında idi.

Cenazesi bugün saat 9 da Kadıköyünde Süreyya sineması karşısındaki Rontken apartmanından törenle kaldırılarak Akayın Erenköy vapurile Sirkeci arabası vapuru iskelesine getirilecek ve trenle Bakırköyüne götürülerek oradaki aile mezarlığına gömülecektir. Keder dide ailesine samimi taziyetlerimizi sunarız.

Eminönü Halkevinden: Türk yazmanı ve şairi Zonguldak sayı B. Celâl Sahir evvelki gece dünyaya gözlerini yummuştur. Ölümü bugün (18/11/1935 pazar günü) saat 9 da Kadıköyünde Süreyya sineması karşısındaki Rontken apartmanından törenle kaldırılarak Kadıköy iskelesinden Akayın Erenköy vapurile Sirkeci Arabası vapur iskelesine getirilecek ve Sirkeci garından 10,5 de kalkacak trenle Bakırköyüne götürülerek aile mezarına gömülecektir.

Bütün Evimiz bağlarımızın, taraflarına göre Kadıköy veya Sirkeciye bulunarak, bu kültür adamımıza son ödevlerini yapmalarını dileriz.

Basın Kurumu başkanlığından: Basın ailesi değerli çocuğu Celâl Sahiri kaybetmekle büyük bir acı duymaktadır. Bütün arkadaşlarımızı bugün yapılacak cenaze törenine çağırır, aziz ölünün unutulmaz hatırasına olan saygımızın gösterilmesini dileriz.

Millî Türk talebe birliği kongresi

Millî Türk talebe birliği kongresini dün Halkevi salonunda yapmıştır. Çalışma ve hesap raporları okunduktan sonra idare heyeti büyük bir ekseriyetle temize çıkarılmıştır. Yeni seçim, vaktin gecikmesi yüzünden on gün sonraya bırakılmıştır.

Faşist meclisi

M.Musuliniye kayıtsız ve şartsız itimat beyan edildi

Roma 17 (A.A.) — Büyük faşist meclisi, saat 22 de toplanmış ve toplantısı gece yarısını 45 geçeye kadar sürmüştür. B. Federzoni, bir takrir okumuştur. Bu takrirden Duçenin icraatından kayıt ve şartsız itimatı olan bütün İtalyanların İtalya için zarurî olan bütün gayeleri elde etmek maksadile her türlü fedakârlığı göze almağa hazır oldukları beyan edilmektedir.

B. Federzoni, bundan sonra mareşal de Bono ile doğu Afrikadaki kıtalara dostane selâmların telgrafla yollanması teklifinde bulunmuş ve bu teklif alkışlarla kabul olunmuştur.

B. Mussolini söz alarak dünkü vaziyet ile zecrî tedbirler hakkında izahat vermiştir.

Bunda nsonra bir takrir verilmiştir. Bu takrirden 18 teşrinievvelin bütün İtalyanlar tarafından büyük bir hacalet tarihi sayılması lâzım geleceği kaydedilmekte ve bütün İtalyanlar zecrî tedbirlerin tabiki başladığı andan itibaren yirmi dört saat müddetle bayrak ve çelenk asmağa davet olunmakta ve bu tarihin hatırası olarak belediye binaları üzerine bir taş konulması ve bu taşın üzerine bu tarihin hakkedilmesi tavsiye edilmektedir.

100 milyon frank

Fransada yeni bir rezalet meydana çıkarıldı

Paris 17 (A.A.) — «Ocak yıldızı» adlı sosyete ile «tekaüt maşaları biriktirme» sosyetesini müdürlerinden Ducreux yakalanmıştır. Ducreux, sahte temettuler dağıtmak ve bazı sahtekârlıklar yapmış olmakla suçludur. Bu sosyeterler hesablarında yapılan araştırmalar sonucunda «Matin» gazetesine göre yüz milyon frank kadar yükselen mühim ihtilâşlar meydana çıkarılmıştır.

Paris 17 — Meydana çıkarılan yeni rezalet münasebetile başka tevkifler de bekleniyor.

Bu Sabahki Telgraflar

Türkiye iskân bakımından üç mintakaya ayrıldı

İskân işlerini sağlık ve sosyal yardım bakanlığına bağlayan kanun lâyihası bugün Mecliste görüşülecek

Ankara 17 (Telefonla) — İskân işlerini sağlık ve sosyal yardım bakanlığına bağlayan kanun lâyihası, yarınki mecliste görüşülecektir. Lâyihamın esbabı mucibesinde şöyle deniyor:

« Yer değiştiren göçmenlerin, gerek yolculukları gerekse iskânları sırasında topluluk halinde bulunmaları dolayısıyla, bu vaziyetin, göçmenlerin sağlığı için olduğu kadar genel sağlık için de ehemmiyetli ve muzır bir âmil olacağı şüphesizdir. Normal şartlar içinde de olsa, topluluklar, bulaşıcı hastalıklar salgınlarının belli başlı sebepleridir. Bunun için, evvelâ sağlık ve sonra sosyal yardım işi telâkki edilmek lâ-

zim gelen iskân ve göçmen işlerinin, sıhhat ve içtimai muavenet bakanlığına devri dolayısıyla 2510 sayılı kanunun ve buna ait diğer kanunların bu görüşe göre tadili zarurî bulunmuş ve yeni kanun lâyihası hazırlanmıştır.»

Yeni kanuna göre, Türkiye iskân bakımından üç mintakaya ayrılmaktadır. Bu mintakaların haritası dahiliye ve sağlık vekâletlerince müştereken hazırlanarak, vekiller heyetinin tasdikinden geçecektir. 1 numaralı mintakalar: Türk kültürü ve nüfusun tekâsüfü istenilen yerlerdir. 2 numaralı mintakalar: Türk kültürünün temessülü istenilen nüfusun nakil ve iskânına ayrılan yerlerdir. 3 numaralı mintaka-

lar: Yer, sıhhat, iktisad, kültür, siyaset, askerlik ve inzibat sebepleriyle boşaltılması istenilen iskân ve ikamet yasak edilen yerlerdir. Bu harita üzerinde, zamanla ortaya çıkacak değişiklikler gene vekiller heyetince kararlaştırılacaktır.

Kanun lâyihası, muhacirlerle, mülteciyi de ayrı ayrı tarif etmektedir. Mülteciler, Türkiyeye yerleşmek maksadile değil, bir zaruret ilcasile muvakkaten oturmak üzere sığınanlardır.

Lâyiha kanuniyet kesbettikten sonra, muhacir ve mültecilere ait olup dahiliye vekillliğinde bulunan bütün muamele ve muhabere dosyaları da sağlık bakanlığına devrolunacaktır.

Samsun iskelesi

Esaslı tamir yapılması ilbaylığa bildirildi

Ankara 17 (Telefonla) — Samsundan bütün ihracatı yapılırken bazı güçlüklerle karşılaşıldığı anlaşılmıştır. Ekonomi bakanlığı, bu zorlukların kaldırılması için alâkadarlar nezdinde teşebbüslerde bulunmuştur. Bu arada, Samsun valiliğine de bir tezkere gönderilerek, bozuk ve işsiz olan iskelenin tamiri lüzumu ileri sürülmüştür.

Gelen malûmata göre, mavnaların bile güçlekle yanaşabildiği bu iskelede tahmil işleri gece yarısına kadar sürmektedir. Buna mukabil bütün ihraç edenler iskeleye bir otomobil getirerek projektörle ortalığı aydınlatmakta imişler. Yalnız tütünden yılda 20 bin lira varidat temin eden Samsun vilâyetinin bu iskeleyi normal ve ihtiyaca uygun bir hale getirmesi, dış ticaretimizin korunması bakımından lüzumlu görülüyor.

Ekmek narhı bugün görüşülecektir

Belediye haftada bir yapılan narh tayinini geçen kafa on beş güne çıkarmıştı. Bu müddet bugün bitiyor. Bugün belediye yeniden ekmek fiatlerini tesbit edecektir.

Şekerli maddeler

Geri verilecek resim için bir proje hazırlanıyor

Ankara, 17 (Telefonla)—Reddi rusum (Drov Back) kanun projesi etrafındaki tetkiklere devam ediliyor. Şimdiki halde çikolata, bisküti, un gibi maddelerin ihracatında âmilleri tarafından ödenmiş resimlerin geri verilmesi düşünülmektedir.

Şekerli maddelerin ihracı halinde ihtiva ettikleri şeker miktarına göre dahili istihlak resminin sahiblerine iadesi hakkında da Türkofis tetkikatta bulunuyor. Bu esaslar üzerine hazırlanacak proje yakında ekonomi bakanlığına verilecektir.

Yüksek mekteplerden çıkanlar

Derhal askerliklerini yapacaklar, sonra memuriyete alınacaklar

Ankara 17 (Telefonla) — Memuriyete tayin edilen gençlerin, bir müddet sonra askerliği gelmesi, bilhassa kaymakamlık ve muallimlik gibi işlerde sık sık münhaller olmasına sebebiyet veriyor. Bu vaziyetin önüne geçmek için, yüksek mektep mezunlarının, askerliklerini mektepten çıkar çıkmaz yapmaları ve bundan sonra memuriyete alınmaları ciheti düşünülmektedir.

Bununla meşgul olmak üzere toplantıya çağırılan müsteşarlar komisyonu, ikinci içtimai salı günü başvekâlette yapacaktır.

Kültür bakanlığında yeni teşkilât

Neşriyat ve ekalliyet okulları müdürlükleri işe başladı

Ankara 17 (Telefonla) — Bu sene kabul edilen teşkilât kanununa göre kültür bakanlığında neşriyat, ecnebi ve ekalliyet okulları, güzel sanatlar ve beden terbiyesi umum müdürlükleri ihdas edilmiştir. Bunlardan neşriyat umum müdürlüğüne ecnebi ve ekalliyet okulları umum müdürlüğü faaliyete başlamıştır.

Güzel sanatlar umum müdürlüğüne Almanyadan bir mütehassıs getirilecektir. Beden terbiyesi umum müdürlüğüne binbaşı müttekaitlerinden bay Haydar tayin edilmiştir. Bu umum müdürlükler de yakında çalışmaya başlayacaklardır.

Cirid oyunları dün yapılamadı

Halkevi tarafından tertip edilerek dün Veliefendide yapılacağı ilân edilen cirid oyunları, havanın bozukluğu dolayısıyla geri bırakılmıştır.

Izmirde maçlar

Liğ maçlarına dün başlandı

Izmir 17 (A.A.) — İzmir boks ligi maçlarına başlandı. İlk müsabakayı teşkilata yeni alınan Bornova birinci takımıyla K. S. K. lılar yaptılar. Bu müsabakayı geçen yılki kadrosundan çok farklı bir takımla maçlara giren Karşıyakalılar üçe karşı beş sayı ile kazandılar.

İkinci müsabakada Altay rakibi Bucayı 6-2 yendi. Buca zayıf bir takımla sahaya çıkmıştı.

Son müsabakayı halen İzmir birincisi olan Altınordu ile İzmirspor yaptılar. Üç iyi oyuncusunu kaybeden Altınordulular kalelerine koydukları küçük oyuncunun hataları yüzünden futbol müsabakalarında görülmemiş bir tesadüfle sekiz dakikada üç gol yediler. Bu üç golün sonra kendisini toplayan Altınordulular cidden güzel bir oyunla devrenin geri kalan kısmında iki gol çıkardılar.

İkinci devrd başka gol yapılamadı. Mağlûbiyetine rağmen Altınordu oyunun dörtte üçünde hakim oynamıştır. Maç 3-2 İzmirsporun lehine bitti.

Belediyelerde

Memurlar için bir yardım sandığı kurulacak

Ankara 17 — İç bakanlığı, belediye memurları hakkında bir yardım ve koruma sandığı kurulması için bir kanun projesi hazırlamıştır.

Sandığın sermayesi memurların verecekleri yüzde beşlerle belediye bütçelerinden verilecek bu nisbette paradan ve alınacak cezalardan ayrılacak bir kısmından terekkiüp edecektir. Sandığın memurlara tekaüd maaşı verecek, malûl kalanlara veya ölenlerin ailelerine yardım edecektir.

Şeref stadındaki maçlar

Dün Şeref stadında yapılan maçlarda Vefa - Anadolu (1-1) İstanbulspor ile Topkapı 2-2

AKŞAMDAN AKŞAMA

Gemileri kullanacak adamlar

Modern bir Türk denizciliğinin esaslarını kurmak için ciddi bir çalışma ve fedakârlık devresine giriyoruz. İlk adımda on milyon liralık bir masraf göze alarak yeni vapurlar ısmarlıyoruz. Bununla maksadın temini edilmiş olamayacağı, daha başka hamlelere lüzum görüleceği tabiidir.

Fakat, denizcilik yalnız para işi değildir. Aynı zamanda, bunda «insan» unsurunun da büyük bir hissesi vardır. Bu itibarla memleketimiz dünyanın en iyi denizcilik vasıflarını haiz unsurları kendi içinde bulabilir ve bunlarla iftihar edebilir. Denizcilik için lüzum olan «ilk madde»nin en iyi cinsi Türkiye'de bol bol mevcuttur.

Fakat bu ilk ham maddeyi «işlemek» ister. Harp denizciliğinden bahsetmiyoruz. Çünkü bu sahadaki faaliyet büyük bir ciddiyet ve intizam ile devam ediyor. Acaba aynı müşahedeyi ticaret denizciliğimiz hakkında da tekrar edebilir miyiz?

Açıka söyleyelim ki hayır. Eğer Türk sularında bir Türk denizciliği modern mânasile inkişaf ettirilmek isteniyorsa bize kaptan yettiren mektebimizi çok esaslı surette mükemmelleştirmek cap eder. Bununla da iş bitmez. Kaptanlığı, çarkçılığı heves edilmeğe değer bir meslek derecesine yükseltmelidir. Eline yüz binlerce liralık bir gemiyi teslim edeceğimiz kaptan birçok meziyetleri haiz olmalıdır. Yalnız sanatının eri olması kâfi gelmez. O kaptan, uğradığı ecnebi limanlarında memleketini âdeta yarı resmî surette temsil eder. Münasebette bulunduğu yolcular ve bu arada ecnebler kaptanı Türkiye'nin timsali gibi görmeğe meyyaldirler. Bir vapur kaptanı aynı zamanda münevver, kültür sahibi kibar bir adam olmak ta lüzumdur.

Türk denizciliği böyle kaptanlar yetiştirmiştir ve bununla iftihara hak kazanmıştır. Fakat böyle meziyetli, yüksek insan kaptanlar bir istisna teşkil etmemelidirler. Biz denizcilerimizin hepsini bu meziyette görmek isteriz.

Fakat kendilerinden bu kadar yüksek meziyetler istediğimiz kaptanları doyurmak lüzum olacağına da hatırdan çıkarmamalıdır. Kaptanlık şerefli, rağbet görür bir meslek olabilmek için kendisini bu zor işe verecek gençlere oldukça geniş bir istikbal vadetmelidir.

Bugünkü kaptanlarımız ellerine geçen cüzi bir paradan bir miktar ayırıp ta mesleklerine

ŞEHİR HABERLERİ

Büyük bir noksan
Polis karakollarında şehir telefonu yok

Şehrimizde çıkan yangınların büyümesine başlıca sebep itfaiyeye geç veya yanlış malûmat verilmesi olduğu geçen akşam Nişantaşındaki yangınla da bir kere daha sabit oldu.

Evvelden de yazdığımız gibi itfaiye bu yangına yarım saat geç gelmiştir. Teşvikiye karakolunun Beşiktaş kazasına bağlı olması ve yangın haberinin Beşiktaş vasıtasıyla itfaiyeye bildirilmesi bu gecikmeye sebep olmuştur.

İtfaiyeye çok kereler yangın haberleri polis karakollarından bildirilmektedir. Halbuki merkezler müstesna olarak karakollarda şehir telefonu yoktur. Eskiden şehir telefonları bir şirket elinde olduğu için karakollara bu telefonları koymak için büyük masraf lüzumdu. Şehir telefonları devlete geçtiğinden bu mahzur ortadan kalkmıştır. Gerek şehrin inzibati, gerek yangın gibi tehlikelere karşı tecbir alınabilmek için polis karakollarına da şehir telefonu koymak lüzumdur.

Alâkadarların ehemmiyetle dikkatlerini çekeriz.

Peynir fiyatları
Toptan ucuz, perakende pahalı

Beyaz peynir fiyatları geçen yıla nisbetle düşüktür. Vaziyetin bu şekli almasına peynir ihracatının azalması müessir olmuştur.

Türkofisi bu işi düzeltmek üzere esaslî teşebbüslere girişmiştir.

Ofis, mal satılmasını kolaylaştırmak için ihraç merkezlerle teması girişmiştir.

Bu temaslardan biran evvel iyi sonuç alınması bekleniyor. Trakya'da çok mal vardır. Stokun bir kısmı buzhanede bekletiliyor. Toptan fiyatlar da mühim düşüklük olduğu halde perakende satışlarda fark yok gibidir.

dair okuyacak yeni bir eser almağa zor imkân bulurlar. Kendilerine kurslar açılıyor, malûmatları genişletilmeye çalışılıyor. Fakat, işittim bir söz doğru ise, imtihanında meselâ öyle bir «pusla» dan soruluyor ki bu puslanın daha Türkiye gemilerinde eşî yoktur!

Her halde, işaret etmek istediğim nokta şudur: Yalnız gemi düşünmüyelim, bu gemileri kullanacak adamları da şimdiden düşünelim ve hazırlamağa başlayalım.

Akşamcı

4 katlı olacak
Eski Maarif nezareti binasında tamirat yapılıyor

Belediye, fen heyetle diğer bazı şubelerin yerleşmesi için Çenberlitaştaki eski maarif nezareti binasını satın almıştı. Bu binanın tavanları çok yüksek olduğundan iç kısmında değişiklik yapılarak kat adedinin artırılması da muvafık görülmüştü.

Şehir meclisi, Gazlı köprüsü ihale bedelinden artan paradan 40 bin lirayı bu bina için ayırmağa karar vermiştir. Bu paranın bir fasıldan öteki fasla geçirilmesinin tasdiki için İçişler bakanlığına baş vurulacaktır.

Münakale yapıldıktan sonra hemen inşaata başlanacaktır. Tadilat projesi hazır. Bina üç katlı iken dört katlı olacaktır.

Güç kurtarıldılar
Bir sandalacı ve bir çocuk boğuluyorlardı

Unkapanında sandalcılık yapan Bürhan adında biri dün akşam üzeri sandalla Kuruçeşmeye giderken oradan geçen Ali kaptanın idaresindeki romorköre sokulmuş ve sandalını romorkörün arkasına bağlamak istemiştir.

O sırada motör hızlı gittiğinden sandal müvazenesini kaybederek devrilip batmıştır. Bürhan denize düşmüş ve yüzmek bilmediğinden bağırmağa başlamıştır. Akıntı arasında romorkör zorlukla döndürülerek Bürhan boğulmak üzere iken kurtarılmıştır.

Arnavutköyünde oturan Adnan adında sekiz yaşlarında bir çocuk da dün deniz kenarında dolayışırken denizde elini yıkamak istemiş ve uzandığı sırada müvazenesini kaybederek denize düşmüştür.

Sahilden geçen balıkçılar çocuğun düştüğünü görüp yetişmişler, Adnanı kurtarmışlardır.

Fermenciler caddesine
konulacak lâmbalar

Galatada Fermenciler caddesinde elektrik lâmbası yoktur. Belediye yapılan müracaatları yerinde bulmuş ve şirkete müracaatla Galatanın en işlek bir sahası olan Fermencilerin geceleri karanlıktan kurtulmasını bildirmişti. Şirket, esas itibarile bu müracaatı kabul etmiştir. Ancak burada havai hat tesis edileceğinden henüz lâmbalar konulmamıştır.

Elektrik şirketinin şehrin bu mühim semtindeki ihtiyacı biran evvel gözönüne alarak icabeden lâmbaları süratle koyacağını ümit ederiz.

Yaman sarhoş!
Paraları aşırırken çekmece başında sızıp kalmış!

Hasan adında bir adam dün akşam son derece sarhoş bir halde Zeyrek civarında Mustafanın lokantasına gitmiş ve yemek yiyeceğini söylemiştir. O sırada lokantada ekmek kalmadığından Mustafa müşterisini doyurmak için ekmek almağa çıkmıştır.

Sarhoş Hasan dükkân sahibinin sokağa çıktığını görünce aklına hırsızlık gelmiş ve derhal masadan halkıp Mustafanın açık bulunan çekmecesine yanaşarak paraları cebine doldurmağa başlamıştır. Fakat ayakta durmaktan başı dönmüş ve bir eli para çekmece-sinde, öteki eli cebinde olduğu halde çekmecenin başında sızıp kalmıştır.

Biraz sonra ekmeği alıp dükkâna gelen Mustafa bu vaziyeti görünce sesini çıkarmadan polise gidip haber vermiştir.

Dükkâna gelen polisler sarhoş Hasanı böylece cürmü meşhud halinde yakalamışlardır. Hasan karakola götürülüp ayıltılarak tahkikata başlanmıştır.

Yumurta ucuzladı
Sandbox başına fiyatlar 3 lira kadar düştü

On gün evvel çift yarım sandığı 32-33 liraya kadar çıkan taze yumurta fiyatları 29-30 liraya inmiştir. Her yarım sandıkta 720 yumurta vardır. Mal, mevsim itibarile az geldiği halde fiyatların düşmesine Almanyadaki ithalât tecimerlerinin verdikleri fiyatlar sebep olmuştur.

Maamafih son fiyatlar Almanyaya piyasalarına uygun olduğundan taze mallar burada beklenilmeden sevkediliyor.

Istanbulda sarfedilen mallar daha ziyade ikinci kalite sayılan buzhanede muhafaza edilmiş yumurtalardır. Bunların çift yarım sandığı 18-20 liradan muamele görüyor.

Zeytin yağı fiyatları yükseliyor

Zeytin yağı piyasası yükseliyor. Son bir hafta içinde Edremit ve Ayvalıktan 100 varil mal gelmiştir. Ekstra zeytin yağlarının toptan fiyatı 37 kuruştan 40 kuruşa, ikinci yemeklik mallar 34 kuruşa, sabunluk yağlar 30 kuruşa satılıyor.

Piyasada ihtiyaca kâfi mal mevcuttur. Fiyatlardaki farklar, istihsal yerlerinden ecnebi memleketlere satış yapılmasından ileri gelmiştir.

Bir çarpıda
Değişiklik

Istanbuldan şöyle bir kaç ay uzaklaşın. Tekrar dönün, etrafınıza şöyle bir bakın... Her yer hemen hemen bıraktığınız gibidir.

Hattâ bir akrabam dört yıl Anadolu'da kaldıktan sonra geldi. Hayret etti:

— Istanbulu sanki dün bırakmış gibiyim... Hiç bir yer değişmemiş... dedi.

İki üç sene evveline göre Istanbulda yegâne değişiklik Taksim meydanında kurulan yeni mahallelerdir. Taksim meydanı dolunca o değişiklik o yenilik de ortadan kalktı.

Şimdi şehirden istediğiniz kadar uzaklaşın tekrar döndüğünüz zaman siz hayrete düşüreceksiniz hiç bir şey gözünüze çarpmaz.

Galata köprüsü gene eski köprüdür, Unkapanı öyle, sokaklar aynı halde. Beyoğlu caddesi kaç yıl evvelki Beyoğlu caddesidir. Istanbulda göreceğiniz en büyük değişiklik Babıâli caddesinde kapanan kitapçı dükkânlarının yerine bökçekçilerin, mahallebicilerin açıldığıdır.

Zaten Istanbulun ezeli talii böyledir. Bay Celâl Esadın «Eski Istanbul», kitabında yazdığı gibi Istanbulun bugünkü bir çok sokakları Bizanslılar, Cinevizliler, Venedikliler tarafından açılan dar sokaklardır.

Lâkin Ankaradan bir yıl uzaklaşın, bir sene sonra tekrar dönün.. sanki şehrin her tarafı size yeni bir sürpriz hazırlamış gibidir.

Bu sefer gittiğim zaman sürpriz üstüne sürpriz... Yenişehirde doğru yeni bir asfalt yol yapılmış... Yeni ve kocaman kocaman havuzlu parklar kurulmuş.. Boş bir arsada muazzam kübik bir bina yükselmiş..

Benimle beraber şehri bir daha dolaşın Ankaralı dostum:

— Ankaradan bir ay ayrılmaya gelmez... diyordu. Dönünce muhakkak şehrin çehresini değiştiren bir şey görür, şaşarsınız..

Amma ne güzel bir şaşkınlık bu... Yıllarca böyle şaşkınlıklara hepimizin uğramasını dilerim..

Hikmet Feridun

Sirkeci'de yapılacak göçmen evi

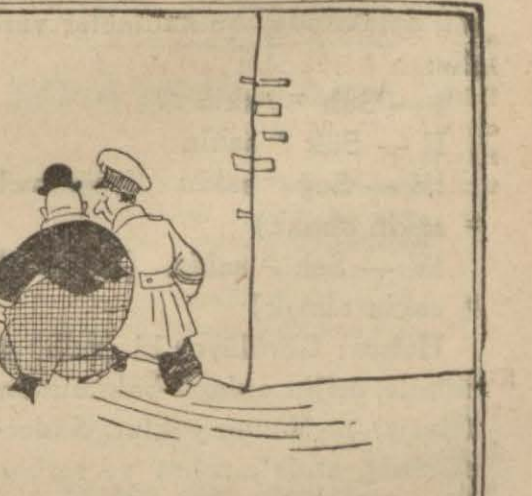
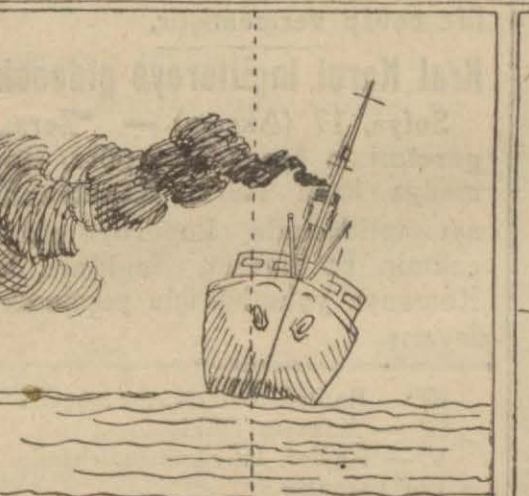
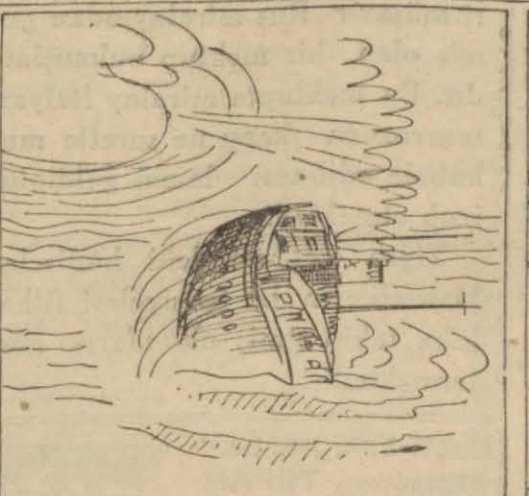
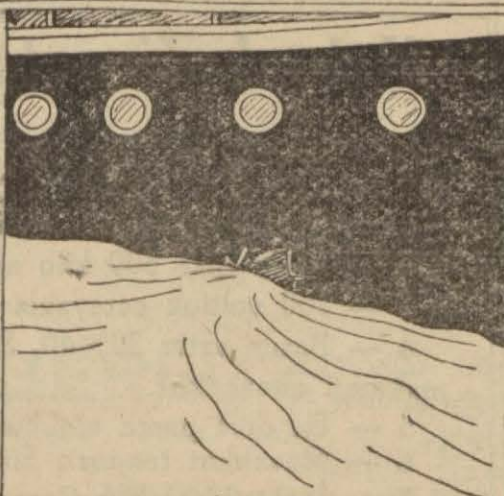
Civar memleketlerden gelecek göçmenlerin Istanbulda buldukları müddet şurada, burada sefil birhalde kalmamaları için Sirkeci'de bir göçmen evi yapılacak yazılmıştı. Bu evin inşasına yakında başlanacaktır.

Mekteplerde tifo aşısı

Son zamanlarda görülen tifo vakaları dolayısıyla mekteplerde tifo aşısı yapılmaya başlanmıştır. Resmî mekteplerden başka hususî mekteplerde de aşı yapılıyor.

Bay Amcaya göre...

[Sorulmadan başka yere basılmaz başka dile çevrilemez.]

— Inebolu vapuru birkaç sebepten batıyorlar bay Amca...

... Sözde vapurun yaması varmış ta delinmiş! - Oysa ki gemi yeni havuzdan çıkmıştı.

... Yok bilmem, birdenbire yıldız rüzgârı çıkmış ta alabora olmuş..

... Bir de «Kabahat yükte» diyenler var. Alta hafif, üste ağır yükler konmuş ta gemi müvazenesini kaybetmiş! Han-

B. A. — Üçüncüsü doğrudur.. Çünkü insanlar arasında bile buna benzer vakalara sık sık rastlanıyor!

Dil tetkikleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

V — Sili (ğ) = sakin

Not: (ğ, y, h) nin aynı kategoriden olduğu malumdur.

Paix

(Suluh) kelimesinin yukarıda izah ettiğimiz anlamı tamamen Fransızca (paix) kelimesinin manasının aynıdır;

Paix = repos, calme (2)

Fransızca (paix) sözü, Latince (pax, pacis) sözünden alınmıştır. Kelime (ancien provençal) dilinde (patz) dir. Bunun etimolojisini gösterelim:

(1) (2) (3) (4)
(ap + ağ + at + az)

(1) ap: Köktür. Burada manası «hareket, faaliyet» tir.

(2) ağ: (. + ğ), mefhumu tayin ve ifade eden ektir; (ap + ağ) = apağ hareket ve faaliyetin kendisidir.

(3) at: (. + t), yapıcı, yaptırıcı, kuvvetli faildir. Kendinden evvelki kelime mefhumunu uzaklık bildiren (4) üncü ek (z) mınkasına atıyor. Bu surhetle mefhum, hareket ve faaliyetten onun aksi olan atalet ve sükûnet mefhumuna inkılâp ediyor.

Kelimenin etimolojik şeklinde şu değişiklikler oluyor:

Kökün ve son ekin vokalleri ve okunmaz (ğ) li (ağ) unsuru düşüyor, kelime (patz) oluyor. Kelimenin orijini türkçedir. Onun Türkçede başka şekli de vardır: (paktaş). Her iki kelimenin etimolojik şekillerini alt alta yazalım:

(1) (2) (3) (4)

patz: (ap + ağ + at + az)

Paktaş: (ap + ak + at + aş)

Bu iki şekil tetkik olunca tamamen birbirinin aynı olduğu görülür. Yalnız ikinci ekte aynı kategoriden olan (ğ-k) ve son ekte yine aynı kategoriden olan (z-ş) birbirlerinin yerini tutmaktadır.

Paktaş (+ inma) = atalet. (3)

Not: Kelimede, «misak» manasına olan (pacte) mefhumu anlamalıdır. (Pacte) in orijini:

«Bağ, bağmak = raptetmek, bağlamak» sözünde aranmalıdır.

Sakin

Etimolojik şekli:

(1) (2) (3) (4)
(eğ + es + ek + in)

(1) eğ: Köktür, «hareket» anlamındadır.

(2) es: Kökün anlamını uzaklaştıran işaretidir. (eğ + es) = eges = es: «atalet» olur.

(3) ek: Kendinden evvelki anlamla alâkalı süjeyi gösterir.

(4) in: Süjeye en yakın sahadır. Burada yaptığı rol, ataleti süjeye yaklaştırıp yapıştırmaktır. Yani atalet, süjenin tam içinde değil, onun bitişiğindedir.

Not: (sükûn) da, (sakin) in tam kendisidir.

Sükûnet

(Sükûn + et) tir; (. + t) ekinin rolü, sükûn mefhumunun katıyetle tahakkukunu bildirmektir. Türkçede, (sakin, sükûn) sözlerinin anlamında şu kelimeler vardır:

I — Suh = sakin

II — Sük = sakin

III — Seğ = sakin (seğnemek = sakin olmak)

IV — Sek = sakin (seknemek = sakin olmak)

Hatıra: Görülüyor ki (sulh) sözünde, orijin anlamı bakımından, (Barış) mefhumu yoktur. Sadece sükûnet, atalet, rahat ve serbestlik vardır.

(1) Pekarski: Yakut Lügati

I, II — Büyük Türk Lügati «Uygur lehçesi»

Çaldaris-Kondilis anlaşmazlığı

Anlaşma için yapılan teşebbüsler neticesiz kaldı

Atina 17 — Kondililerle Çaldarisçiler arasında bir anlaşma temin için yapılan bütün teşebbüsler suya düşmüştür. Çaldaris partisi bürosu, Yunan meclisi feshedilerek yeni intihabat ilân edildiği takdirde Çaldaris partisinin bu intihabata iştirak etmeyeceğini tebliğ etmiştir.

Çaldarisçi Katimerini gazetesi, yazdığı bir baş makalede memlekette sükûn ve huzuru iade için umumî af ilân edilmesini tavsiye ediyor.

Rivayete göre kral Yunanistan döndükten sonra meclisi feshedecek ve yeni intihabatı nisan da yaptıracaktı.

Atina 17 — Başbakan general Kondilis gazetelere beyanatında M. Çaldarisin iktidar mevkiine geçmesi ihtimalinden bahsederek Çaldarisin başbakan olması, bütün zabitlerin ordudan uzaklaşmasını intaç edeceğini ve zabitler, kendisine itimat etmedikleri cihetle Çaldaris hükümetten uzaklaştırdıklarını söylemiş, sonra demiştir ki:

— Kral, protesto makamında zabitlerin bu toptan istifasına razı olmayacağından, M. Çaldaris kabineyi yapmağa memur etmeyecektir.

General Kondilis, umumî af ilânının da aleyhinde bulunmuş ve sert bir lisanla şu sözleri söylemiştir:

— Siyasî ölümler, dirilemezler.

M. Çaldaris, başbakanın bu beyanatına karşı çok şiddetli bir cevap vererek millet, general Kondilisin rejimin değiştirilmesi icraatını tasvip etmesi, siyasî serkeşliklerini de beğendiği manasını tazammun ettiğini söylemiş, general Kondilisin, zabitleri krali tahdid için bir âlet gibi kullanmasını tenkid etmiş ve demiştir ki:

— Daha dün krala sadakat andı içmiş olan zabitlerin, kralın kanunu esasî çerçevesi dahilinde bulunan arzularına rayet etmemelerine imkân yoktur.»

M. Makdonald

Bir mebus kendi yerini vermek istiyor

Londra 17 — Son seçimde M. Makdonald ve oğlu Malkolem Makdonald mebus seçilememişlerdi. M. Makdonaldın reisi bulunduğu millî işçi furkası mebuslarından sir Rosbotham kendisinin istifa ederek yerini M. Makdonald veya oğluna bırakmağa hazır olduğunu bildirmiştir. Sir Rosbotham büyük bir ekseriyetle seçildiğinden M. Makdonald veya oğlunun da seçileceği muhakkak sayılıyor.

M. Makdonald bundan sonra politika işleriyle uğraşıp uğraşmayacağı hakkında henüz bir karar vermemiştir. Bu sebeple bu teklife cevap vermemiştir.

Kral Karol İngiltereye gidecek

Sofya, 17 (Akşam) — «Zora», gazetesinin öğrendiğine göre, Romanya kralı Karol, Kânunusani ayı iptidasında Londraya gidecekmiş. Bu ziyaret, İngiltere ile Romanya yakınlığı için yapılmaktadır.

III — Radlof. IV. «Kırgız lehçesi»
IV — Kamusu Türki
V — Radlof. IV. «Koman lehçesi»
(2) Larousse
(3) Radlof. IV. «Uygur lehçesi»
« — Radlof. IV. «Tarançı lehçesi»
II — Uygur metinleri: İndeks ve Oğuz destanı»
III, IV. — Babua

Kan davası

(Baş tarafı 1 ci sahifede)

Çok kuvvetli olan cani polis elinden kurtulmak için çok uğraşmışsa da cesur polis bir hadiseye meydan vermeden Salihin ellerini bağlamağa muvaffak olmuştur.

Cinayet mahalline gelen cumuriyet müddeiumumîsi Hakkı Öztekin tahkikata başlamıştır. Maktul Necminin cenazesi, muayene edildikten sonra ailesine teslim edilmiştir. Cenaze ailesi tarafından aile mezarlığına defnedilmek üzere Korukçu köyüne götürülmüştür.

Hiç bir şeyden haberi olmayan Necminin akrabaları cenaze köye gelir gelmez asabiyete kapılarak bir saat mesafede bulunan katil Salihin Bozçalı köyüne hücum etmişler ve Salihin akrabalarıyla çarpışmağa başlamışlardır.

Tabanca tabancaya, bıçak bıçağa, balta baltaya kanlı bir kavgaya neticesinde maktul Necmi taraftarlarından altı, katil Salih taraftarlarından da iki kişi maktul düşmüş, bir o kadar da yaralanmıştır.

Mesele hükümetçe haber alındığından tahkikat için hadise mahalline adliye heyeti ve jandarma müfrezesi hareket ettirilmiştir. Bu iki köy arasında ötedenberi kanlı bir husumet vardır. Bunlar her sene birbirinden kan davası diye adam öldürürler.

Bu köylerde oturan iki aile vardır ki bilhassa bunlar arasında kanlı vakalar eksik değildir. Bu iki düşman ailenin birisi Kogoli Hacı Hüseyin ailesi, diğeri Müftüler ailesidir. Gerek Kogoli Hacı Hüseyin, gerekse Müftü bir kaç sene evvel gene birbirleri tarafından öldürüldükleri halde ailesi bu kan davasını sürüp götürmekte ve her sene ailelerinden bir kaç kişi öldürülmektedir. Bu aileleri barıştırmak için civar köylüler çalışmışlarsa da bu teşebbüsler neticesiz kalmıştır. Bu sefer hükümet bunlar hakkında müessir tedbirler alacaktır.

İtalyanlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

312 bin asker, 40 bin sivil ameşe

Roma 17 — Eritre ve Somalide bulunan İtalyan kuvvetleri 312 bin kişidir. Yerli Habeş kataları bu yekûna dahil değildir. İtalyadan giden kuvvetler 250 bin, yerli askerler 62 bindir. Bunlardan başka yol yapmak, mevzileri tahkim etmek için 40 bin sivil ameşe çalışmaktadır.

Eritrede 260, Somalide 50 bin asker vardır.

Rus miralayının tavsiyesi

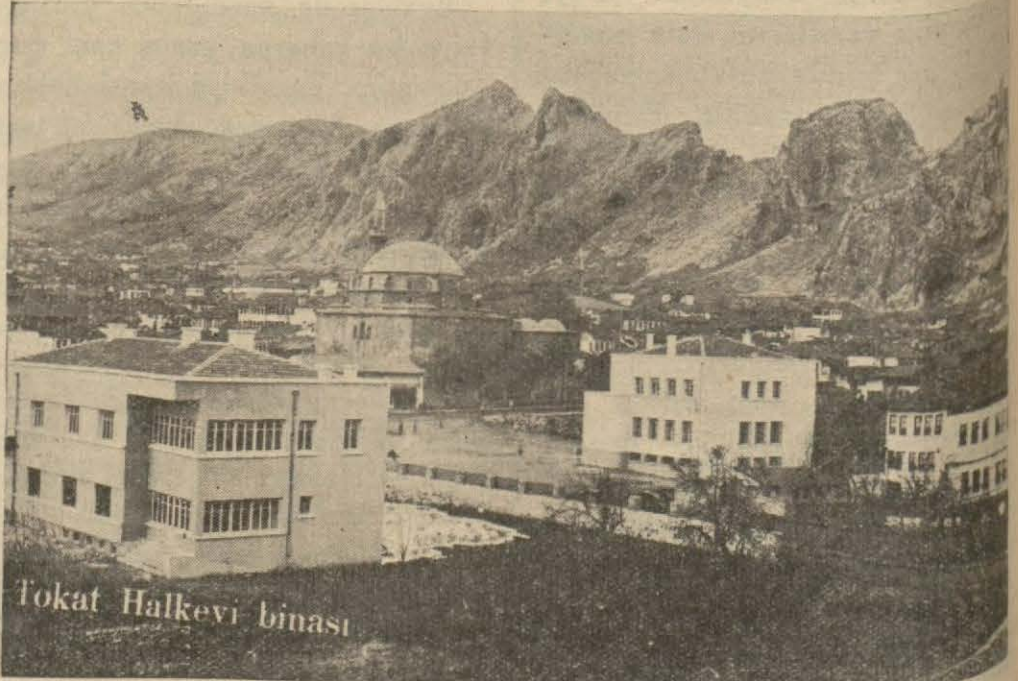
Tigre cephesi 17 (A.A.) — Ecnebî gazete muhabirleri ras Seyumun köşkünde sabık askeri müşavir Rus miralayından gelmiş olan bir mektup bulmuşlardır. Bu mektupta miralay İtalyan taarruzuna karşı ne suretle mukabele edilmesi lâzım geldiğini izah etmektedir.

Tigre cephesindeki hadiseler Habeşlilerin bu tavsiyeleri filhalka takip etmiş olduklarını göstermektedir.

Naşit-Erluğrul Sadı
Şehzadebaşı **TURAN**
Tiyatrosunda
Halk ve kemediler ge-
cesel. 3 piyes **Tecdidî**
Nikâh - Zor Nikâh
Rejisiör

Erzincan civarında bir köprü şelâlesinin görünüşü

Tokatta son zamanlarda bir imar çalışması vardır, birçok yeni binalar yapılmıştır. Resmimizde önde Halkevi binası, arkada yeni tarzda yapılmış binalar görünüyor.

Gönül Oyunları

ADOLF VOHLEBRUK - RENATE MÜLLER - GEORGES ALEKSNDR

En büyük Fransız filmi

S A A D E T (Le Bonheur)

CHARLES BOYER - GABY MORLAY

TURK sinemasında

İlâveten: Dünya haberleri. Dühuliye 20 kuruştur.

SEVEN

ÖLDÜRÜR MÜ?

D FERAH D
i SINEMADA i
devam
v ediyor. v
KASTA

Bugün Pangaltı TAN
SİNEMASINDA

LA DAM O KAMELYA

PIERRE FRESNAY
YVONNE PRINTEMPS

programa ilâveten:
Renkli Silli Senfoni Tel. 43374

Şekerci Hafız Mustafa
ve Mahtumu müessesesi
KESTANE ŞEKERİ ve KAYMAKLI
LOKUM satmağa başlamıştır.

Tahlisiye Genel Direktörlüğünden:

Tahlisiye Müstahdemini için asgarî 240 azamî 260 çift Fotin açık eksiltme usulile satın alınacaktır. İhalesi 28/11/935 perşembe günü saat on beşte Çini Rihtım hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğü Satınalma komisyonunda yapılacak olan bu fotinlerin muhammen bedeli 1560 ve muvakkat teminatı 117 liradır. İsteklilerin bildirilen güne eksiltmeye başlayınca kadar teminatlarını idare veznesine yatırmaları lâzımdır. Şartname parasız olarak sözü geçen komisyondan alınabilir. (7121)

Yüksek Ziraat Enstitüsü

Rektörlüğünden:

1 — Kapalı zarf usulile 50×70 eb'adında elektrikle işler 2700 kilo ağırlığında Mabtbaa makinesi.
2 — El ile işler 500 kilo ağırlığında kâğıt kesme makinesi.
3 — 200 voltluk cereyanla işler komitatörlü elektrik motörü.
4 — Basım sathı 30×40, 800 kilo ağırlığında 3 merdaneli pedal makinesi alınacaktır.
5 — Bu dört parça makinenin muhammen bedeli 7500 liradır.
6 — Muvakkat teminatı 563 liradır.
7 — İhale 27/11/935 Çarşamba günü saat 15 te Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlük binasında yapılacaktır. Daha fazla tafsilât şartnamede yazılıdır. Parasız verilen şartnameleri almak için İdare müdürlüğüne müracaatları. (3216) (6895)

NELER OLUYOR?

Yıldızlara seyahat

Yirminci asır, bu hülyayı hakikat yapmağa çalışıyor. Son zamanlarda bir de Merkür yıldızına seyahat bahsi ortaya kondu.

Merkür yıldızı bizim dünyadan ne kadar uzaktadır bilir misiniz? Çok detaylı 80 milyon kilometre, bu yıldızın uzaklığı 5.000 kilometre imiş.

Haydi âlimler bir kolayımı buldular ve bu yıldızla vardılar diyelim. Fakat bu yıldızın yüzü, cephesi her zaman güneşe müteveccihdir. Güneş gelen cephenin 350 derece sıcak olduğunu da hesap etmişler. Güneşin ışınlarında hararet 100 derece imiş.

Eğer âlimler bu yıldız seyahatinin çaresini bulurlarsa her halde oraya cehennemlikleri göndereceklerdir...

Bir kişilik denizaltı gemisi

Lusitania transatlantiginin ankazının Okyanosun dibinde hangi noktada bulunduğunu bulan tahlisiye kumpanyası (Demir adam) adı verilen gayet mukavemetli bir dalgıç elbisesi icad etmiştir. Bu elbise şimdiye kadar hiç bir insanın diri olarak inemediği derinliklere dalgıçların inmesine ve inci çıkarmasına yarayacaktır. Bu elbise gelecek mevsimde transatlantigin ankazını aramakta kullanılacaktır.

Tahlisiye kumpanyası ayrıca da bir kişi tarafından kullanılacak bir denizaltı gemisi yapmaktadır. Bu denizaltı da aynı ankazını bulmakta kullanılacaktır.

Bir kral öldü

Bir kral son zamanlarda Münih'te öldü: Bira kralı August Pschorr. Pschorr'un birası bütün dünyaca tanınmış beğenilmiştir. Şöhreti cihanşümuldü. Birasını Japonya'ya kadar gönderdiğini söyler, göğüs kabartırdı.

Bu adam, ömrü müddetince, bir gün hattâ bir an bile fabrikasından, işçilerinden ayrılmamış, bira yapıldıkça daima nezaret etmiştir.

Birasının çeşnesine bakmak için içmezmiş, tadmazmış, bir bardak birayı bir tahta iskemlenin üstüne döker, sonra otururmuş. Eğer kalkarken pantolonu iskemleye hafiften yapıştırsa biraman fevkalâde olduğunu anlamış...

Bu belki de efsanedir. Fakat Almanya'da herkes buna inanmıştır. Eğer doğru ise, adamın senede kaç pantolon eskinliğini varmış hesap ediniz.

74 bin ayak yükseklikte

Amerikan ordusu hava zabıterlerinden yüzbaşı Stevens ile yüzbaşı Anderson Explorer balonu ile 74000 ayak yüksekliğe çıkabilmişlerdir. Şimdiye kadar son çinan rekoru 1933'te Amerikalı kaymakam Stellanin çıktığı 61236 ayak idi. Daha sonra ayaga kadar dakikada 600 ve daha sonra dakikada 300 ayak süratle çıkmışlardır.

Azami yükseklikte balonun sepeti halinde soğuk 55 derece iken içinde 7 derece bulunmuştur. Bu irtifada gök yüzünü koyu siyah bir tente şeklinde görmüştür.

3000 senelik eski tir bakır madeni

Lehistanın cenubunda Kielcede eski bir bakır madeni bulunmuştur. En azdan 3000 sene eski olan bu madende o zamandan kalmış kazma âletleri bulunmuştur. Galerilerden birçoğunun duvarlarına seyyareler manzumesi ve kitabeler nakşedilmiştir.

Maden hiç bir hasara uğramamış ve metruk olmasına rağmen mükemmel surette mahfuz kalmıştır.

Bir köylü başka bir köylüyü buğday meselesinden öldürdü

Konya, 17 — Mendeli köyünden Ahmet ve Halil adlarında iki kişi buğday meselesinden kavga etmişlerdir.

Mehmet Halili çakı ile karnından ağır surette yaralamış, yaralı hastanede ölmüştür.

Pamuk fiyatları

İstanbuldaki pamuk tecimerlerinin Adanadan satın aldıkları 400 balya malın İnebolu vapurile batması pamuk piyasasına hafifçe dolunmuştur. Maamafih alâkalıların Adanadan 35-40 kuruşa sipariş ettikleri yeni partiler yakında gelecektir. İzmir pamukları 43 kuruştur.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır: Şişli: Şerh merkez, Taksim: Tünelde Rebul, Galata: Doğru yolda Merkez, Eminönü: Sirkeciye Beşir Kemal, Kallıpa: Yeni Turan, Hasköy: Halıcıoğlu, Büyükdere: Merkez, Bakırköy: Hilâl Sarıyer: Osman, Aksaray: Z. Nuri, Beşiktaş: Rıza, Üsküdar: Ahmediye, Kadıköy: Merkez ve Modada Faik İskender, Fener: Emilyadi, Samatya: Erofilos, Şehremini: A. Hamdi, Karagörmük: Anif, Alendâr: Übeyd, Küçükpazar: H. Hüsnü, Şehzadebaşı: İbrahim Halil, Beyazıt: Sidki.

İÇERDE OLUP BİTENLER

Lüks kibrit çıkarılacak mı?

Teklif edilen fiyatlar şimdilik çok yüksek

Kibrit sosyetesini, defter şeklinde lüks bir kibrit çıkarmak için teşebbüslere girişmişti. Sosyete genel direktör muavini bay Hamdi, bu hususta teklif yapılan kibrit fabrikalarından alınan fiyatlar lüks kibriti 40 paraya satmağa müsaide bulunmadığını, fabrikalarla yapılan muhaberelelerin bir haftaya kadar neticelenmediğini, böyle bir kibrit çıkarmak imkânı olup olmadığını o zaman kat'i olarak anlaşılabileceğini, şimdiki şirketin sandık başına 15 lira kadar zarara uğramasını mucib olacağından kabul edilmediğini bir muharririmize söylemiştir.

Bay Hamdi, şirketin bazı kibrit bayilerini kutulardan çöp aşırmağa itham ettiği iddiası doğru olmadığına işaret ederek diyor ki:

— Kutulara bandrol yapıştırmak lüzumsuzdur. Bayilerin kutulardan çöpalacağını hiç zannetmiyoruz. Kutularda çöp miktarı orta bir hesapla 50 den fazladır. Fakat bazı kutularda 58 çöp bulunmasına kaşılık nadiren 50 den az çöplü kutular da vardır.

Fabrikadaki doldurma makinelerinin ortaya çıkardığı bu vaziyeti düzeltmek elimizde değildir. Bandrol konulsa bile bu vaziyet devam edecektir. Kibrit fiyatlarının daha ziyade ucuzlatılmasına imkân yoktur.

Fındık fiyatları

Son günler zarfında yeniden yükselerek 65 kuruşa çıktı

Fındık fiyatları bir müddet yükseldikten sonra durgunluk baş göstermişti. Son günlerde muameleler hararetlenmiş ve fiyatlar 52 kuruştan 56 kuruşa çıkmıştır.

Az sermaye ile ihracat işine girişen bazı Tecimerlerin fiyatların yükselmesi üzerine eski taahhütlerini yapamadıkları ve müşkül vaziyete düştükleri söyleniyor.

İstanbul Tecim Odası azalarının bir kısmı, ihracatla meşgul müesseselerin sermayeleri 100000 liradan yukarı olmasını ve sermayesi az firmaların müştereken hareket etmelerini zaruri görüyor.

Konyada halk ekmeği 6 kuruşa

Konya 17— Burada da ekmeğin pahalılaşmıştır. Belediyece alınan tedbirlerle halk için yaptırılan ekmeğin kilosunu, 6 kuruştan satmak kabil olmuştur. Buğday fiyatları düştükçe un ve kepeklerin de ucuzlatılacağı tabiidir.

Konyada gizli morfin yapanlar

Konya, 17 — Burada çıkan gazeteler yazıyorlar: Akşehirin Sorgun çiftliğinde bir kolu İstanbulda bulunan gizli morfin yapan bir imalâthane bulunmuş, beş erkek, iki kadın suçlu olarak yakalanmış ve adliyece verilmiştir.

Yerli mallar haftası

Ekonomi ve arttırma kurumu hazırlıklara başladı

Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu İstanbul şubesi altıncı Yerli Mallar haftası programını hazırlamıştır. Programda bir çok sürprizler olduğu söyleniyor.

Arttırma ve Yerli Mallar haftası 12 birinci kânunda başlayacaktır. Hava müsaide olmazsa geçid töreninden vaz geçilecektir. Kurum, geçen yıl Yerli Mallar haftasında ulusal ekonomi ve Arttırma mevzuu etrafında orta okullarda tertip edilen yazı yarışlarında birinciliği kazanan talebelere Cumhurbaşkanlığı Atatürk büstünü vermeği kararlaştırmıştır. Hediyelerin aldırılması için alâkalı okullara müracaat edilmiştir.

Cemiyetin, yurd yavrularını ekonomi ve arttırmaya teşvik için verdiği hediye çok değerli olduğundan büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Hediyeyi kazanan talebeler şunlardır:

Emirgân orta okul birinci sınıf C. şubesinden 59 Bahri, Heybeliada orta okul üçüncü sınıftan 141 Yüksek, Çamlıca kız okul son sınıftan 12 Handan, Davutpaşa orta okul 3 B. den 13 Nureddin, İstanbul kız orta okul 3 A. sınıftan 382 Naime, Cumhuriyet orta okul 3 B. okullarından 258 Şükran Güzel, Gelenbevi orta okul sınıftan 124 Handan, Davut Ali Rıza, Eyüp orta okul Suat Bozkurt, Gazi Osman paşa erkek orta okul üçüncü sınıf A. şubesinden 163 Necdet Celâl, Üsküdar muhtelit orta okul I C. den Rauf.

Avans para

Komisyoncuların terhin ettikleri mallar hakkında araştırma yapılıyor

Komisyoncuların satmak üzere müstahsillerden topladıkları malları terhin etmek suretille bankalardan avans olarak para almaları bazı itirazlara yol açmıştır. Bunun üzerine İstanbul oda meclisi meseleyi ele almıştır.

Meclis azası bu hususta ikiye ayrıldığından işin içinden çıkılmamış ve iş oda idare heyetine havale olunmuştur. İdare heyeti, böyle avans muameleleri için esas olarak ileri sürülen taahhüt hakında piyasada bir anket yapacak ve temas edeceği müesseselerin cevaplarını oda meclisine bildirecektir. Bu anket neticelendikten sonra mesele bir karara bağlanacaktır.

Derilerine tamah ederek mandaları kesmişler

Bartın, 17— Geçen hafta, Cineyi köyünden İbrahim oğlu Mustafaya aid iki manda öküzü kaybolmuş, aranırken, dağda derisiz cesedleri bulunmuştur.

Beş gün sonra, çarşıda manda derisi satan bir köylü, şüphe üzerine yakalanmış ve hakikat meydada çıkmıştır. Meğer, Mustafa, Halil, Mehmed adlarında üç hırsız, derilerine tamah ederek mandaları kesmişler.

BANKACILAR, İŞYARLAR ve ÖĞRETMENLER !..

İstikbaldeki muvaffakiyetiniz için, Türkiye: BERLITZ okulları büyük fırsat veriyor. BERLITZ'in senelik seçme imtihanine Fransada üç sene yüksek tecim, yahut bir öğretmen okulunda bedava okuyabilirsiniz. Kayıtlar açıktır.

İstanbul: İstiklal caddesi 373 — Ankara: Konya caddesi

Kara binişliler: 12

Bir kadın, her şeyden evvel zevce ve annedir Avukatlık, doktorluk, mühendislik, kimyagerlik ondan sonra gelir

Bayan Güzide en çok çalışan kadın cübbelilerden biri... Hemen hergün muhakemesi var... Adliye koridorlarında kendisine sık sık rastlıyorum.

Bayan Süreyya Ağaoglu gibi onun da dudaklarında hafif bir ruj, yüzünde belli belirsiz pudra var. Bayan Güzidenin soyu soppu hukukçu, adliyecisi. Şimdiki İstanbul ağır ceza reisi bay Suad kendisinin kardeşidir.

Bayan Güzideye sordum:

— Size hergün mahkemelerde, adliye koridorlarında raslıyorum. Evinizle kim meşgul oluyor?

— Gayet tabii ben... Evimi bir an ihmal etmek aklımdan geçmez. En ehemmiyetli davamı düşündüğüm kadar evimle de zihnim meşguldür. Aşağı yukarı evimin bütün işleri benim nezaretim altında olur.

— Fakat zannetmem ki yemek bilesiniz?

Avukat bayan bu sözünden adetâ bir hakaret manası çıkarı, Kızdığını saklamağa çalışarak sordu:

— Sebebi?.. Bilâkis gayet mükemmel yemek pişiririm... Okuduğum her yemek tarifi beni aşağı yukarı bir kanun maddesi kadar alâkadar eder. Mutfak, bir kadının hiç yabancı kalmaması lâzımgelen bir yerdir.

— Mahkemeye girerken boyalı olmanın bir mahzurunu görmüyorsunuz değil mi?

— Evet... Hafif bir makyajla mahkemeye giriyorum. Bugün boyanmamış bir kadına pek az rastlanıyor. Eskiden boyalı bir kadın nazarı dikkate çarparken bugün boyasız bir kadın göze çarpıyor. Ben herkesin tabii olduğu bir çerçeveden çıkmamak istediğim için hafif bir makyaj yapıyorum. Moda boyanmamağı âmir olsa boyanmam..

— Kadın tuvaletleri içinde en ziyade hangilerini beğenirsiniz?

Avukat bay Rami atıldı: — Bayan Güzide en çok Anadolu kadını tuvaletini sever. Hâtâ balolara bu tuvaletle gelir...

Bayan Güzide gülümsedi: — Yanılıyorsunuz bay Rami... O dediğiniz bir tuvalet balosu idi. 15 inci asır kadın tuvaletlerinden birini giymiştim. 15 inci asır kadın tuvaleti benim pek hoşuma gider. Bunun için o baloda giyivermişim.

— Siz koyu bir meslek kadınısınız. Gayet meşgul bir erkek avukattan hiç farksız olarak çalışıyorsunuz. Bir kadın için birinci plânda olan şey mesleği midir? Yoksa anne olmak, zevce olmak mıdır?

— Vallahı meslek ayırır, zevcelik ayrı şeydir..

— Fakat bunlardan birini tercih etmek lâzımgelse... Meselâ evlenseniz ve zevceniz sizin çalışmanızı istemese.. Ne yaparsınız? Mesleğinizi zevceliğinize tercih eder misiniz?..

— Böyle bir vaziyet başıma gelmediği için bilmiyorum. Böyle bir hal karşısında kalınca düşünürüm.. Ancak bence bir kadın evvelâ zevcedir. Evvelâ annedir.

Bayan Güzide

Ondan sonra avukattır, doktordur, mühendistir, kimyagerdir.

Bilmem ben böyle düşünürüm. Fikirlerimi büyük, resmi bir toplantıda söyledim. Epiyce itirazlarla da karşılaştım.

— Avukatlığın çok kazançlı bir meslek olduğunu söylüyorlar. Mesleğinizin kazancından memnun musunuz?

— Avukatlık belki çok kazançlı bir meslektir. Fakat maalesef biz o devrelere yetişemedik. Vaktile pek çok kazanmışlar.. Bugün avukatlık hiç te kazançlı bir meslek değildir.

— Acaba avukatlığın en kazançlı devirleri hangi zamanlar mı?.. Tabii bilirsiniz?..

— Hiç şüphesiz en kazançlı devre harbi umumî zamanları imiş...

— Bukadar çalışma arasında eğlenebiliyor musunuz? Vaktelerinizi hoşça geçirmek için ne yapıyorsunuz?

— Maalesef hiç eğlenemiyorum. En büyük zevkim işte şu koridorlarda arkadaşlarımla mesleki konuşmalar yapmaktan ibarettir. Arasıra da sinema...

— Bu siyah binişleri nasıl buluyorsunuz? Bu daha güzel, daha zarif olamaz mı?

— Bu binişler beynelmileldir. Birçok memleketler tarafından kabul edilmiştir. Ben güzel, hâtâ zarif ve şık buluyorum.

Bay Rami: — Yalnız.. dedi, bari başka bir renkte olsaydı..

— Meselâ?..

— Meselâ beyaz..

Bir avukat itiraz etti: — Allah göstermesin.. Bir kerre beyaz kir tutar.

Bay Rami: — Canım.. Lâcivert te olamaz mı idi sanki?.. Hikmet Feridun

Selâmi İzzet Kayacan

TIYATRO SANATI

Bu kitap türkçemizde tiyatro hakkında vukuf ve ehliyetle yazılmış biricik eserdir. Bu kitabı alıp okumayan edebiyat ve tiyatro severler bilgi hamulelerinde doldurulmaz bir noksan kaldığına emin olsunlar.

Her kitapçıda bulunur.

Fiyeti: 75 kuruştur

Türkün ilk kitabı: Kudatkobilik

“Saadet, feyiz, kemal bahşeden malûmat,” [1]

Bundan yirmi beş, otuz sene önce deyiverdim. Çünkü arası çok uzadı için tarih tayin edemiyorum. Necib Asım üstadım bir gün İstanbuldaki evime geldi, elinde «Vamberi» nin «Kudatkobilik» ten seçerek yazdığı eser vardı. Evvelce bana anlattığı «Kudatkobilik» in yüz sahife kadar günlerce bizim yazı ile karşılığını çektik. Tabii kitabın başındaki bilgilerden içindikileri anladık. İşte o zamanlardanberi gerek bizden, gerek diğer Türk bilgeleri tarafından bu kitap ara sıra dillerde dolaştı. O zamandanberi de arkadaşlar bana bu kitabı sorarlar. Malûmat, hattâ biraz da örnek isterler. Kitaptan - hatırımda kalan - birkaç beyti okurum.

Geçen yazdanberi bu kitapla uğraşırım. Yani Mısırdan, Ferganeden gelen eski nüsha fotoğraflarından başka Radlofun mükemmel eseri ve Vamberinin bu bap-taki eseri olmak üzere dört nüshayı aylarca birbiri ile karşılaştırdım. Çünkü bu dört nüshadan her birerleri, kimisi başından, ortasından, sonlarından eksik oldukları gibi hemen her başlık yazıları, her bap-taki beyitler ve birçok beyitlerin ibareleri birbirine uymaz. Hattâ kimisinde biraz bap eksik, birazı artıktır, öbürlerinde yoktur. Elhasıl her türlü nüsha uygunsuzluğu ve eksik artıklar vardır. İşte bu nüshaları karşılaştırdım. Eski tabir ile (- iki değil - dört sakimden bir müstakim) çıkarmağa uğraştım.

Şimdi bir sahifeye (Kudatkobilik) metnini, altına notla nüshalar başlıklarını, karşıki sahifeye de Kâşgarcanın bizim türkçemize tercümesini, onun da altına gene notla o sahifedeki ehemmiyetli lügatlerle manalarını yazdım. Müsreçlikler de bu yolda Şark eserlerini garb diline çevirdiklerinde böyle yaparlar.

Şimdi gelelim kitabın mahiyetine:

Bu kitap orta kıtada şöylece 450 sahifeden artıktır. Yurdun güzelce kullanılmasını, bir de iyi huylar anlatır. Baştan başa konuşma, bir nesne sorup yanietini alma yolunda yazılmıştır.

var adı: Gündoğdu. Bir padişah var. Adı: Gündoğru. (Adalet) i gösterir, bir de veziri var. Adı: Aydoğdu, yahut: Aytoldu. Bu da (Devlet) i bildirir. Vezirin oğlu (Öktülmüş) tir. Bu da (Akıl) yerini tutmuştur. Bir de dağa çekilmiş bir filozof var, vezirin kardeşi. Adı: (Odgurmuş) tir. Bu dahi (Kanaat) in örneğidir. (Elik) dediği padişah birer münasebetle bunlarla görüşüyor. Kendisine vezir yapıyor. Türlü huylara, yurdun iyi bir yolda kullanılmasına, okumuşlar, Ozanlar, tecimerler, hattâ dilencilere varınca kadar her boy adamlarla, ayrıca askerlerle nasıl konuşulacağını, nasıl geçinileceğini, onlar nasıl idare edileceğini, padişah bunlara soruyor, bunlar da yanietini söylüyorlar.

Kitabın yazılış yönünden yeri şudur:

Doğuda bizim en çok karılıp katıldığımız arablarla acemler-

dir. Arabların eski şiirleri en çoğu âşıkane, derin hayalleri de azdır. Acemin islâmlıktan önce edebî eserlerini bilmiyoruz. Sonra en meşhur eserleri (Şahname) dir ki süslü, tumturaklı sözlerini bir tarafa bırakırsak münderecatı esatiri masaldan ibarettir, diyebiliriz. (Kudatkobilik) ise - o zaman için değil - bugün dahi bütün Türklerin okuyup öğreneceği, çocuklarımızı da ders kitabı olacak bir eserdir. Kitaptakileri biraz yukarıda söyledim. Biraz daha yazayım:

Arabca tacikce kitaplar öğüş Bizinn tilimizge burunğu okuş «Arapca, Acemce kitaplar çok. Bizim dilimizde bu birinci okuma kitabıdır.»

Beyiti açıkca anlatır ki bu kitap islâmlıktan sonra Türkün Kâşgar lehcesile yazılan ilk kitaptır. Başlıca güzel huyların türüsünü açıkca anlatır ve meslek adamlarile geçinme, onları kayırma yolunu söyler. Yine (Ata sözleri, ta biri mahsuslar, esatir, anane) gibi sayılmakla bitmez bir çok edebiyat malzemesi, sonra (teşbih, mecaz, kinaye, istiare) ve saire gibi şiir sanatleri, daha ne bileyim okuyunca görülecek hayli edebî faydalar bu kitapta görülür.

Her ilk yapılan biraz iptidai, ufak tefek kusurlu olduğu halde Türkün bu kutlu bitliğinde ben kale alacak ağmal göremiyorum. Bazıları bu kitabı (Şahname) vezninde sanarak ve (faulün faulün faulün) veznile heceliyerek bazı mısraları rekâketli görüyorlar. Halbuki bu kitap bir kere Türkün en çok kullandığı on birli parmak hesabındandır. Bölmesi şöyledir:

A rığ sız nı — Yal nuk

1 1 1 1 1 1 6

Su vun ko ba — rır

1 1 1 1 1 5

11

Ga lı ar ta — sa suv

1 1 1 1 1 6

Ni gün yub a — rır (2)

1 1 1 1 1 5

11

Yani bir mısraın yarısı altı, yarısı beş ki on bir eder. İşte bu beş yüz sahifelik kadar kocaman kitabın beyitleri, hiç rekâketsiz bu vezne uyar. Fakat (efail tefail) e uydurayım derserseniz:

İlik bir gün oldurb özi yalnuzun Gibi mısralarda sendelenir. Zaten bizde yazılan eski manzum eserler hep bu on birli vezindedir. Acemin, Arabın eski şiirleri de çoğunun birliye uyar. Şimdi mısaller göstersem sadeden uzarız.

Kitabı kaç kere yukarıdan aşağı okudum ve okumaktayım. Bir mısramda bile gerek lafzında, gerek manasında - affedilmeyecek - bir kusur görmedim. Böyle bütün güzellikleri kendinde toplamış, hiç bir kusursuz ilk yazılmış kitap - sanırım ki - başkalarında güç bulunur. Evet; bir şey dikkat gözüne çarpar. Bazan mühim bir manayı meselâ: Okumaya uğraştırmak ifade eden dört, beş, altı beyiti manada birbirinin benzeri olarak dizer. Fakat insaf edelim: Bir manayı türlü şekilde, türlü ifade ile yazmak da bir hüner değil midir.

(1) Karşılıkları bilmek için o kelimeleri dizdim «Kudatkobilik» hep bu manalara gelir. Ve birbirine yakın olan bu üç mana da uygundur.

(2) Pis birşeyi insan su ile temizler. Su pislenecek olursa nasıl yıkanır da temizlenir.

Vaolı Türk: Izbudak

(Yusuf) adlı müellif bu kitabı hicri 462 yılında ve 18 ayda bitirip Kâşgar emiri Boğrahana takdim eylemiş. Askerlikte, yiğitlikte, bilgide, hünerde, memleket idaresinde hasılı bir Türk hakânına yaraşan bütün vesifelerde o zamanın birincisi ve en meşhuru olan bu zat bu kitap müellifinin ilmini, hünerini, terbiyesini, halini, şanını padişah adamlığına lâyık görüp onu yekten (has haced) hususi perdecı yani baş musahib veya baş mabeyinci gibi o vaktin en yüksek saray adamı mertebesine çıkarmıştır. Bu surette en yüksek bir iltifata nail olduğu; kitabın başına fihristten evvel başkası tarafından yazılan mensur ve manzum mukaddimelerden anlaşılıyor.

Böyle memleket idaresi, ahlâk gibi iki büyük esasın tafsilâtını yani sarayın, askerlerin, mülkiyelilerin, eşrafın, ulemanın, meşayihin, ayrı ayrı bir çok sanatkârların evsafını büyük bir salâhiyetle yazmak, onlara yapılacak muameleleri söylemek ne büyük ihata ve kuvvettir. Diyelim ki (nizamülmülk) ün (siyasetname) si ve (kabusname) tarzında kitaplardan malûmat almış olabilir. Fakat: biz de yaş yaşadık, gün gördük. Bu yolda da bir çok kitaplar, çevirdik, devirdik. Başkasının hezaran emeklerle derleyip toplayıp da hazır helva haline getirdiği eserden - hattâ aldığı yeri bile göstermeden - yazısına nakledip de bir salâhiyetar ağzile bol bol atanları bile elin oğlu anlar. Hele muasır olursa hafızın:

Heman hikâyeti zerdözi boriyâ bafest «Kuyumcu ile hasırcı hikâyesi gibidir.»

Mesul getirmesi gibi bir çokları kolayca anlaşılır. Demek isterim ki bu kitabı dikkatlice okuyanlar (Yusuf Has Haced) in değerli bir adam olduğuna hemen hükmeder. Zamanının şeyh Sa'disi dersem bazı arkadaşlarıma daha kolay anlatmış olurum.

Netice: «Faydalı bilgi = ilmi nafi» manasına gelen bu «Kudatkobilik» kitabını, Türklüğüyle maruf olan her genç okumalı, yazılarda, konuşmalarında bundan beyitler, meseller; ahlâkî, idarî, millî şahidler getirmelidirler. Az zaman böyle olacak. Ve ben bunu da göreceğim.

Şimdi kitaptan bir kaç misal getireyim:

İlin itmîş ötrü bazumış gara Gara baylık gılmış öze tura «İlini terakkî ettirmiş, halk zenginleşmiş. Halkın zenginleşmesini kendine âdet (meslek) edinmiş»

İve gılmış işler nice yiğ bolur İve bîmiş aşını yisenn ig bolur «Acele ile yapılmış işler nasıl iyi olur. Acele ile bîmiş aş yesen hastalık olur.»

Esenlik kerek erge nenn eksümes Tiriklik kerek guşga menn eksümes «İnsana sağlık gerek. Eşya eksik olmaz. Kuşa sağlık lâzım. Dâne eksik olmaz.»

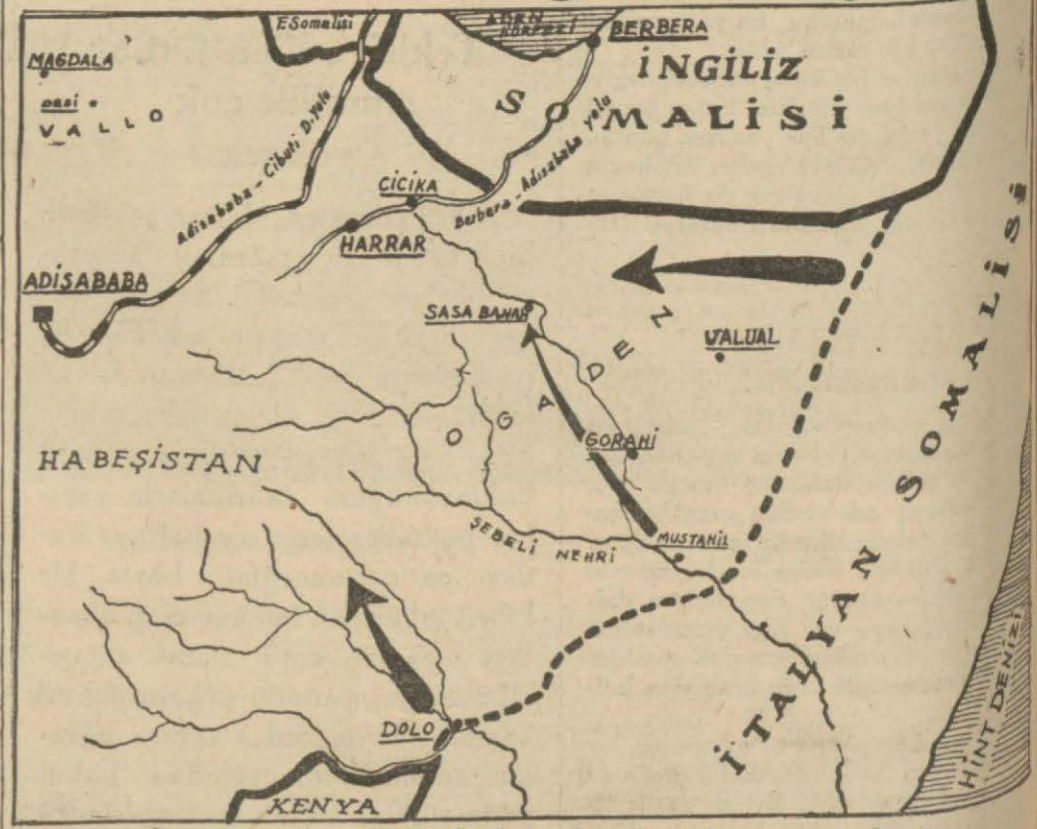
Esenlik tilese senin bu özünn Tilinnin çıkarma yarağsız sözünn «Vücudunun selâmetini dilersen dilinden yaramaz söz çıkarma»

Bu sokluk iğol bir otı yok emi Anı emle yümes bu dünya gamı (3) «Bu hırs; ilâci tedavisi olmayan

(3) «Kam» arabcaya (hekim) şeklinde geçmiştir. Hem tabib, hem büyücü, efşuncu, hem kayıptan haber verir. Hem arif kâmil, hem tanı dostu, hasıl yurdun her dardına deva.

Askerlik yazıları

Habeşistanın cenubu tehlikede görünüyor

Cenup cephesindeki İtalyan hareketini gösteren harita

Askerlik yazarımızdan:

Bizim başlangıçtan beri işaret ettiğimiz üzere Habeşler için en yakın tehlike cenuptan gösterdi. General Graziani bugün motörlü birlikleriyle Adis Ababaya giden en iyi kara yolu ile demiryolunu kesmemiş olsa bile tehdidi altına almış bulunuyor.

Zaten bunun böyle olacağını evvelden ekstirmek için Hindenburg kadar strateji ustası olmağa hacet yoktur. Vakıta Habeş haritasında Harrarın istasyonu olan Diredava üzerine pergerin bir ayağı konursa İtalyan Somalisi hududile Adua şimalindeki Eritre hududunun aynı uzaklıkta olduğu görülür. Fakat şu farkla ki şimalden gelen yol bitmez tükenmez dağ silsilelerini aşmak zorunda iken cenuptan gelen yol bir çölden ve sonra da az arızalı düzlüklerden geçmektedir.

Çöl aşılmaz dendi. Fakat biz bu sözün 1914 ten evvelki ölçülere dayanarak söylendiğine kani idik. Hakikaten 200 kilometrelik bir çölü mekkâre veya deve ile erzak ,su, cephan taşıyarak ve muharebe vererek geçmenin imkânı yoktur.

Fakat 4 tonluk bir kamyonun bu mesafeyi katetmek ve sonra dönüp tekrar menzile gitmek için sarfedeceği benzin ve su 200 kilo kadar bir şeydir ki bu kendi taşıdığı yükün yirmide biridir. İşte bu vasıta ile çöl geçilebilir ve savaş yapılabilir.

Nitekim öyle oldu. General Grazianinin ordusu bugün çölü geçerek cenup Habeşistanın en mamur mntakasına varmak üzere-dir.

Bu harekât krokiden daha iyi anlaşılabilir. İtalyanlar başlangıçta bir hastalıktır. Bu dünyanın hekimini onu tedavi edemez.»

Toğa edgüdin tüctü edgü kelir Acun budur andın aşığlar alır Toğa isiz erse annar yok otı Acunga bela ol budun ga yutı

«Anadan doğma iyi adamdan hep iyilik gelir. Dünya halkı ondan istifade eder. Anadan doğma kötü adam ise; onun ilâcı yok. Cihana belâ, halka vebadır.»

Bu kitapta bitmez tükenmez güzel sözler olduğu gibi edebiyata, lügate, Türkün ahlâkına, âdatına, hünerlerine, yüksek askerliğine ve saireye dair bir çok fayda var. Onları da başka bir makalemizde arzederiz.

gıçta İngiliz Somalisi hududu boyunca ilerlediler. Burada çöl dolayısıyla bazı güçlüklerle uğraşacaklar ki Şebeli nehri boyunca hareket ettiler. Bunda belki mevsimin de tesiri oldu. Çünkü ilk zamanlarda bu istikametteki harekâtın üssünü teşkil eden Magadişu limanına gemiler yanaşamıyorlardı. Sonra bu nehir boyunca hareket yapmak İtalyanları hiç değilse su derdinden kurtarıyor.

Evvelâ bu mntakada en mühim bir Habeş istinad noktası olduğu söylenen Gorahaiyi aldılar. Şimdi de Harrara 200 kilometre uzaklıkta Sasa Banche varacaklarını veya varmak üzere olduklarını bazı kaynaklar bildiriyor.

Bu yere varmakla da henüz İngiliz Somalisi - Adis Ababa yolu kesilmemiştir. Bugün nakliyatın en kolay yapılması dolayısıyla Habeşlilerin can demarını teşkil eden bu yol İtalyan eline geçmemiştir. Fakat motörlü birlikler için 200 kilometrenin ancak iki günlük bir zaman meselesi olduğu unutulmamalıdır.

Belki Graziani burada ordusunu bir müddet durduracak, menzil hattını tanzim edecektir. Ondan sonra ileri harekâta başlaması asla gecikemez.

Habeşliler Harrar - Cicika hatlarında tutunabilecekler mi? Artık burada da taktik yapmak için geri çekilmek mevzuu bahsedilemez. Habeşlerin burada en önemli meydan muharebelerini vermeleri lâzımdır. Fakat biz Habeş zat modern mânada bir Habeş ordusunun mevcudiyetinden de şüphe ettiğimiz için burada büyük muvaffakiyetler göstereceklerinde çok şüpheliyiz. Maamafih artık iş yakında anlaşılacaktır.

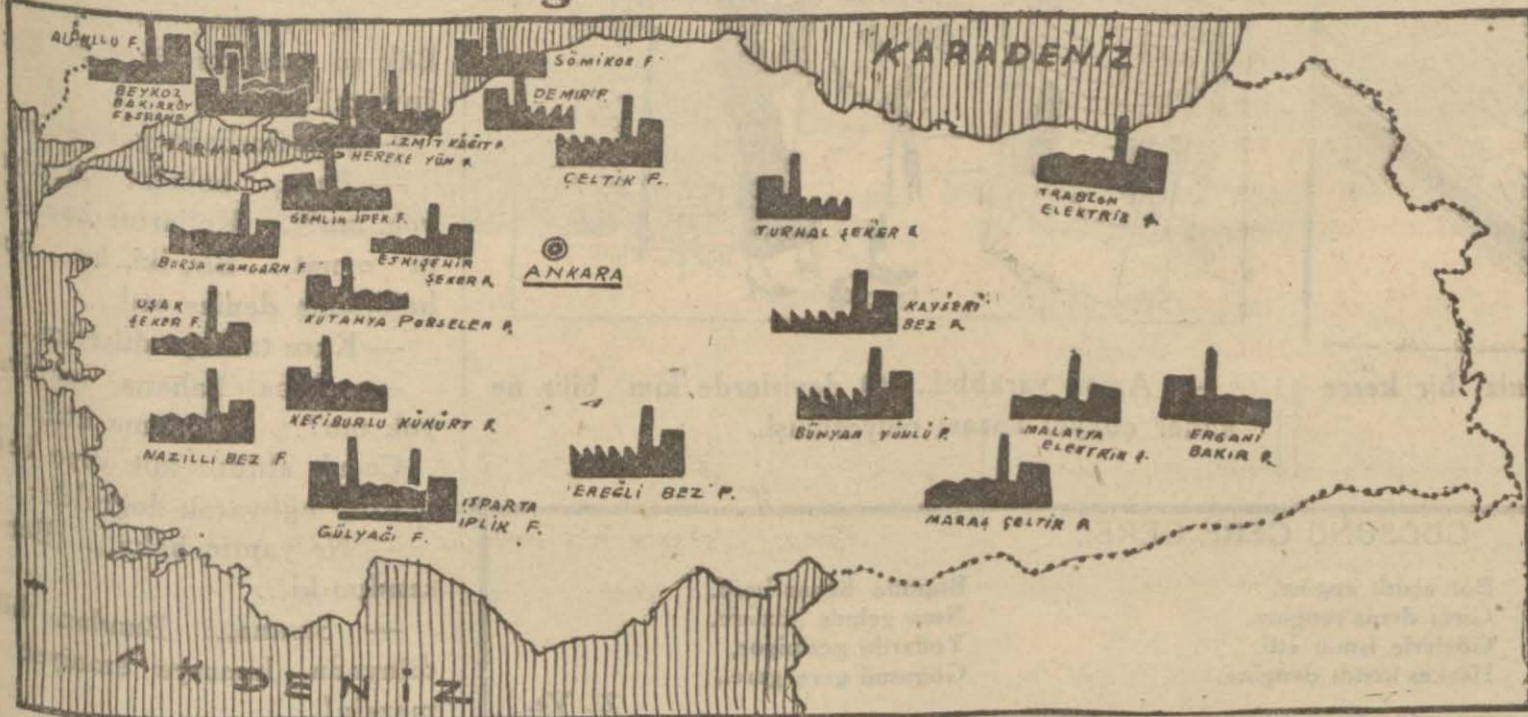
İtalyan kuvvetleri Harrara ve demiryoluna varduktan sonra mühim bir mesele daha çıkaracaktır. Acaba Fransızlar, İtalyanların Cibuti - Adis Ababa demiryolundan istifadesine müsaade edecekler mi? Çünkü harekâtın gidişinden anlıyoruz ki general Graziani bu hatta vardığı zaman ne şimalden ne de Danakil çölünden hareket edenler henüz bu mntakaya gelmemiş bulunacaklardır. Ve İtalyan cenup ordusu demiryoluna dayanamazsa menzilin hattı çok feci bir şekil alabilir.

M. Şekki

Beş senelik plânın tatbiki

Sümer Bankın muhtelif yerlerde açtığı ve yakında açacağı fabrikalar

Açılacak fabrikalar arasında Nazilli, Konya Ereğlisi pamuklu fabrikaları, Kamgarn iplik fabrikası, kâğıt fabrikası vardır

Beş senelik plân mucibince açılan ve yakında açılacak olan fabrikalar

«Sümer Bank, Türkiye endüstrisinin anahtarıdır» Bu cümleyi izah etmek için, Sümer Bankın açtığı ve açacağı, sermayesine iştirak ettiği fabrikalar birer birer aşağıya yazıyoruz:

Sümer Bank, beş senelik plân mucibince, her şeyden evvel pamuklu dokuma işini genişletmekle işe başlamıştır.

Bunlardan Bakırköy bez fabrikasındaki 3000 iğ, 934 senesinde 10 bin iğ çıkarılmıştır.

Bundan başka Feshane fabrikasına kamgarn ipek tesisatı ilâve edilmiş, Herekede 80 bin lira sarfdilerek amele evleri yapılmıştır.

Mevcut fabrikaların iş hacmi bu suretle genişletildikten sonra, beş senelik plân mucibince, yeniden fabrikalar kurulmasına teşebbüs edilmiştir.

Bu vesileyle, Sovyet Rusya ile teknik bir münasebet başlamıştır. Teknik münasebetin ve dostluğun ilk eseri, eylülün ortasında Kayseride açılan pamuklu dokuma fabrikasıdır. Kayseri fabrikasında 1080 tezgâh çalışmaktadır.

24 saat işliyen fabrika, 1500 ameleyi sekizer saat çalıştırmaktadır. Bu suretle fabrikada 4500 kişi iş bulmuştur.

Kayseri fabrikası senede 30 milyon metre bez dokuyacaktır. Fabrikada yapılan kumaşlar, kaput bezi, Japon dimisi, muhtelif renkte bezlerdir. Fabrikanın senelik pamuk sarfiyatı 5 buçuk milyon kilo pamuktur.

Sümer Bankın Bünyanda da bir yünü dokuma fabrikası daha vardır. Bir kaç sene evvel 10 dokuma tezgâhı varken geçen sene 10 tezgâh daha ilâve edilmiştir.

Sümer Bank tarafından işletilen fabrikalardan biri de, Uşak şeker fabrikasıdır. Bu fabrika, vaktile Uşakta kurulan bir ziraat şirketine aitti. Sümer Bank 143 bin 613 lira mukabilinde, bu şirketin hisselerini almış, fabrikayı tamamen kendisine mal etmiştir.

Kayseri, Hereke, Feshane, Beykoz, Bünyan, Uşak fabrikalarından başka, bankanın sermayesine iştirak ettiği fabrikalara ve diğer endüstri teşebbüslerinden bahsedelim:

Başta Uşaktaki çeltik fabrikası bulunmaktadır. Son zamanlarda bu fabrikanın tesisatı elektrik kuvvetile teçhiz edilmiş, fabrikada esaslı denecek derecede ıslahat yapılmıştır.

Sümer Bank, Trabzonda elektrik şirketine de büyük sermaye yatırmıştır. Vaktile büyük miktarda kurulan ve su kuvvetile işletilen bu elektrik tesisatından ileride daha çok istifade edileceği, Trabzonda yeni açılan fabrikaların elektrikle işletileceği ümit ediliyor.

Sümer Bankın İş bankasile yaptığı işlerden biri de, İspartada açılan gül yağı fabrikasıdır.

Bundan başka, Keçiörlüde kükürt fabrikası da İş bankasile ortak şeklinde idare edilmektedir. Kükürt atma mevsiminde yeni açılan bu fabrika, ihtiyacı tamamen karşılayamamıştı. Fakat önümüzdeki kükürt mevsimi için, her türlü hazırlıkları yapmıştır.

İştiraklerin en mühim kısmını da Ergani bakır madenleri teşkil etmektedir.

Sümer Bankın doğrudan doğruya işlettiği veya sermayesine iştirak ettiği fabrikalardan bahsettik. Beş senelik endüstri plânı mucibince, açacağı fabrikalardan da bahsedelim.

Yukarıda yazdığımız gibi, Sümer Bank beş senelik plânının tatbikine, pamuklu dokuma fabrikalarını genişletmek suretile girişmişti. Türkiye ekonomisi hayatında pamuklu dokuma endüstri birinci plânda gelmektedir.

Türkiyede en çok satılan, bu yüzden dışarıya en çok para giden eşyanın başında pamuklu bulunmaktadır. Gümrük istatistiklerine dikkat edilecek olursa, bu yüzden, her sene dışarıya 50 milyondan fazla para verdiğimiz anlaşılır. Bu paranın memleket içinde kalması için, her şeyden evvel, pamuklu dokuma fabrikaları açmak, diğer taraftan büyük bir zürra kütesinin uğraştığı pamuklara memleket dahilinde piyasa bulmak lâzımdır. Bu işe Kayseri fabrikasını kurmakla başlanmıştır.

Bunun arkasından, Nazilli, Konya Ereğlisi, fabrikaları gelecektir. Kayseri fabrikasının ku-

ruluşunda, Sovyet Rusya ile olan teknik dostluktan gene istifade edilecektir. Bunlardan Konya Ereğli dokuma fabrikasının temelleri atılmıştır. Bu fabrikada 1500 işçi çalışacak, 4 milyon metre bez yapılacak, ayrıca da 600 bin kilo iplik imal edilecektir. Fabrikada 12 bin kilo pamuk sarfolunacaktır.

Üçüncü büyük dokuma fabrikalarından biri de Nazilli fabrikasıdır. Bu fabrikanın da temelleri geçen ay içinde atılmıştır. Fabrika 937 senesi başında işliyecektir. Nazilli fabrikasında da basma, saten, plunel, kaliko denilen pamuklu bez cinsleri yapılacaktır. Bunların da yekünü senede bir buçuk milyon kiloyu geçecektir.

Beş senelik endüstri programı mucibince, Bursada kamgarn iplik fabrikası da açılacaktır. Bu fabrikanın projeleri henüz yapılmaktadır. Temel atma merasimi yakında olacaktır. Kamgarn iplik fabrikası, dokuma fabrikalarına, iplik yetiştirecektir. Bu iplik, Merinos koyunu yününden yapılacaktır. Ziraat vekâleti, bu cins koyunu memleketimizde yetiştirmek için, Almanyadan mütehassıslar getirtmiştir..

Endüstri programında, kâğıt fabrikası da vardır. Geçen hafta bahsettiğimiz gibi, fabrikanın turbin dairelerindeki iş henüz bitmemiştir. Gelecek ay içinde açılacağını tahmin ettiğimiz bu fabrika da senede 11 bin ton kâğıt yapacaktır.

Açılacak fabrikalardan biri de Gemlikte sunî ipek fabrikasıdır. Bu fabrika da 936 senesi eylülünde işe başlayacak, senede 300 bin kilo sunî ipek çıkaracaktır. Ham maddesi sellozdur.

Bir de Kütahyada porselen fabrikası açılacaktır. Senede 700 ton muhtelif cinsten porselen yapacaktır. Bu fabrika 936 senesi başında işliyecektir.

Sümer Bankın projelerinde, demir sanayii de bulunmaktadır. Bunun için bir senedenberi teşvikler yapılmaktadır. Gelecek yazımızda endüstri hayatına yeni atılan bir memlekette demir fabrikasının ehemmiyetinden bahsedeceğiz — H. A.

Yıldız olmak isterken..

Amerikada bir kadın haydut ölü bulundu

1 numaralı halk düşmanının metresi olan bu kadının 30 kanlı vakada alâkası vardır

Nevyorktan Paris gazetelerine yazılıyor:

Amerikanın en müdhiş kadın haydudu Vivian Chase bir seyahatten otomobile dönüşte, meçhul adamlar tarafından öldürülmüş, mitralyöz kurşunlarıyla delik deşik edilmiş kanlı cesedi otomobil içinde Cansas City hastanesinin kapısı önüne getirilerek bırakılmıştır.

Henüz otuz yaşına varmamış bu genç ve güzel kadın hay-

Ölü bulunan kadın haydut Vivian Chase

dud, otuz kanlı vakaya iştirak etmiştir.

Kadın haydudun ortağı ve âşığı Alvin Karp bugün Amerikada bir numaralı halk düşmanı ilân edilmiştir. Karpın sevgilisinin intikamını almakta gecikmeyeceği tahmin edilmektedir.

Vivian Chase on sekiz yaşına varıncaya kadar ailesinin yanında sakin bir hayat yaşamıştır.

İlk zamanlarda bir mağazada ipekli çorap kısmında satıcılık yapıyordu. Fakat genç kadın, çorap satıcılığından bıkmış ve talihi denemek için Hollivuta gitmiş, orada derin bir hayal inkisarına uğramıştır. Çünkü kendisi fotojenik değildi.

Baş vurduğu stüdyolarda iş bulamayınca, orada alkol kaçakçılığından büyük paralar kazanan bir takım adamlarla münasebet peyda etmiştir.

Vivian az bir zamanda, birçok âşk değiştirmiş, bir katilin metresi olmuş, en nihayet Amerikanın bugünkü 1 numaralı halk düşmanı Alvin Karp ile sevişmiş ve onunla bir çok cinayetler ve haydutluklar yapmıştır.

1932 senesinde polisin eline düşen haydut kadın, beş sene kürek cezasına mahkûm olarak Missouri eyaleti hapisanesine

tıkılmıştır. Mahkûm kadın bir gün hapisane müdiresi ile görüşürken hayatını ve haydut Münih ile nasıl tanıştığını ve ne suretle metresi olduğunu anlatmış ve demiştir ki:

— Nihayet Münih öldü.

— Ne suretle öldü?

— Tabii bir ölümle, başımdan üç kurşun yiyerek, cevabını vermiştim.

Vivian hapisanede iken, mütemadiyen kaçmak çarelerini aramış ve hücresinin duvarında bir delik açarak kaçırmıştı. Kaçış, o kaçış olmuş ve zabita, ancak şimdi bu haydut kadının mitralyöz kurşunlarıyla delik deşik edilmiş kanlı cesedini bulmuştur.

Haydut kadın 1933 senesinde Şikago konserve kralı Augusto Luerin kaçırılmasına iştirak etmiştir.

Siyah Kartal Habeş ordusundan istifa etti

Adis Ababa 17 (A.A.) — Julian isimindeki Amerikalı Zenci pilot uçman, (Siyah Kartal unvanını kazanmıştır.) Habeş ordusundan istifa etmiştir. Zannolunduğuna göre bu istifa, bir ücret meselesinden ileri gelmiştir.

Çarşambada Çilme bataklığının kurutulduktan sonraki görünüşü

Evet efendimiz

Eski devirlerin sadrazamı bir gün, bir ecnebi ile görüşüyor-muş. Mühürdar da, el pençe di-van, kapının önünde duruyor-muş.

Ecnebi, sadrazama iltifat ol-sun diye, hükümet işlerinin iyi git-tiğinden bahsetmiş.

Sadrazam:

— Bilakis fena gidiyor, demiş, bütün memurlarımız, en büyü-günden en küçüğüne kadar hep sersemdir... İsbat edeyim mi?

Ve mühürdara seslenmiş:

— Öyle değil mi?

Konuşulanlardan tek kelime duymamış olan mühürdar, sad-razamı derhal tasdik etmiş:

— Evet efendimiz!..

İmkânsız

— Bu kocaman balıklar, sar-dalya ile beslenirler, yalnız sar-dalya yerler.

— Kabil değil, imkânsız.

— Neden?

— Kutuyu nasıl açarlar?..

— Şu yüzüğümü tut biraz!..

Palavra

— Adam sen de... Sırıkla at-lamada 3. m. 80 nedir ki... Bi-zim şampiyonlar öyle yüksek at-larlar ki, sırık kâfi gelmez de, telgraf direği alırlar...

Maryüs omuz silktili:

— Bu bir şey mi sanki?..

— Daha ne istiyorsun?

— Bizim Marsilyada, sıırıkla yüksek atlayanlar yere tehli-kesiz inmek için yanlarına para-şüt alırlar!..

Yanlış

— Garson.

— Buyur bayım! ...

— İmlâ yanlış istiyorum

— Yoktur.

— Yoktur da listeyi neye ya-zıyorsunuz?..

— Juri heyeti kıyafetinizi be-ğenmedi, sizi tevkif etmek saa-detine ve zevkine nail olabilir miyim?..

— Çok sağlam somyadır, isterseniz bir kerre tecrübe ediniz.

— Nasıl olur, henüz evli değiliz!

— Aman yarabbi!.. O devirlerde kim bilir ne kadar çökyol kazası oluyormuş!..

GÖGSÜNÜ GERE GERE..

Mor sulara daldı bot.
Engine yol aldı bot.
Bu akşam kıyılardan,
İki güzel çaldı bot.

Bot açıldı engine.
Girdi deniz rengine.
Gözlerle işmar etti,
Herkes kendi dengine.

Başında beyaz bere.
Neşe gelmiş gözlere.
Yollarda geziniyor,
Gögsünü gere gere..

Zi. Ve.

HAYRET!

İki sarhoş ara-sında:

— Azizim bu dünyada şaşılacak hayvanlar var.

— Hangileri?

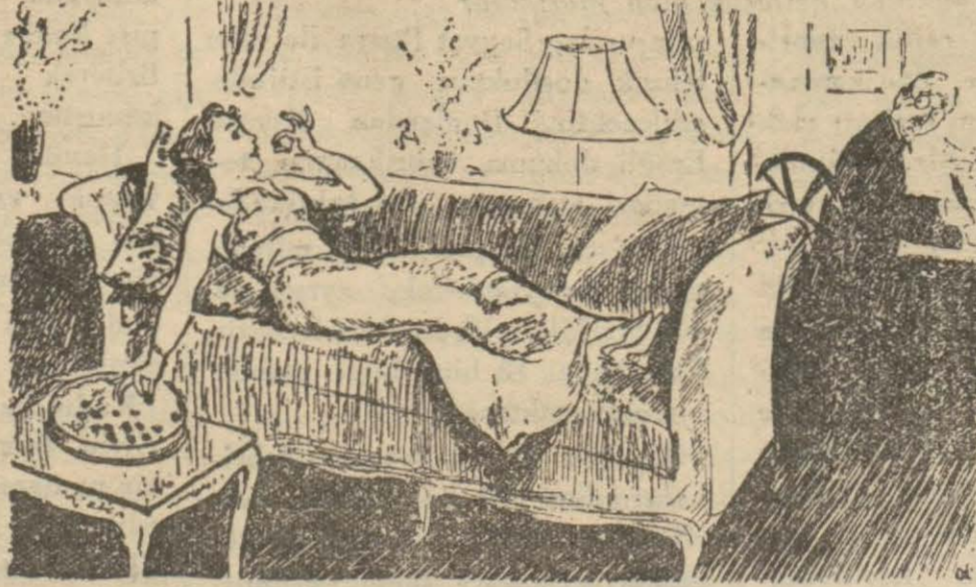
— Meselâ deve.

— Kambur di-ye mi?

— Yok canım,

kırk sekiz saat

içmeden duru-yormuş!..

— Mütemediyen şeker yememin önüne geçemiyorsun, nerede kaldı senin azmin, iraden..

ÇARESİ

İki zengin ko-nuşuyorlardı :

— Yahu, boyu-na gelip borç para istemiyor-lar mı senden?..

— Hayır, ben çaresini buldum.

— Ne yaptın?

— Kapının üs-tüne : "Buraya girenden borç

para istenir!..

diye yazdım."

BEYAZ KIZ..

Tombul pamuk beyaz kız.
Seni sevdik bu yaz kız.
Sen misin yaramaz kız,
İçimizi kavuran.

Nedir sende bu naz kız.
Yalnız sen mi kurnaz kız.
Sen misin bembeyaz kız.
Yürekten bizi vuran.

Bize acı beyaz kız.
Sevginden ver biraz kız.
Gözlerimiz hep sende,
Tombul pamuk beyaz kız.

Z. V.

— Bu sahnede genç adam sizi bağlayıp öpecek..

— Bu genç mi?

— Evet.

— Öyleyse bağlamasına hacet yok!..

Bir türlü kızmayan adam
Kapıdan çıkarken uşağına fısıldadı: — Ben çok kırgınım.. Öfkemi yenemedim gidiyorum, bunun için arkamdan kapıyı hızla; çarparak kapalı..

MANİLER

Kızım sen ateş misin.
Ay mısın, güneş misin.
Söyle cici sevgilim,
Bana sen bir eş misin?

Hem kurum hem de ateş.
Aydan güzel bir güneş.
Severim seni amma,
Başkasına gönlüm eş.

Sen benim bir tanemsin.
Hem terem hem nanemsin.
Aşkı bana okutan,
Söyliyen efsanemsin.

Z. V.

KONUŞMA

Kocası :

— Çok tenbelsin, dedi.

Karısı dudak büktü :

— Affetmişsin sen

onu... Ben daha kü-çükten hamarattım...

Meselâ daha alt aylık

iken konuşmağa başla-mıştım...

Kocası güldü :

— Doğrusu bu ha-

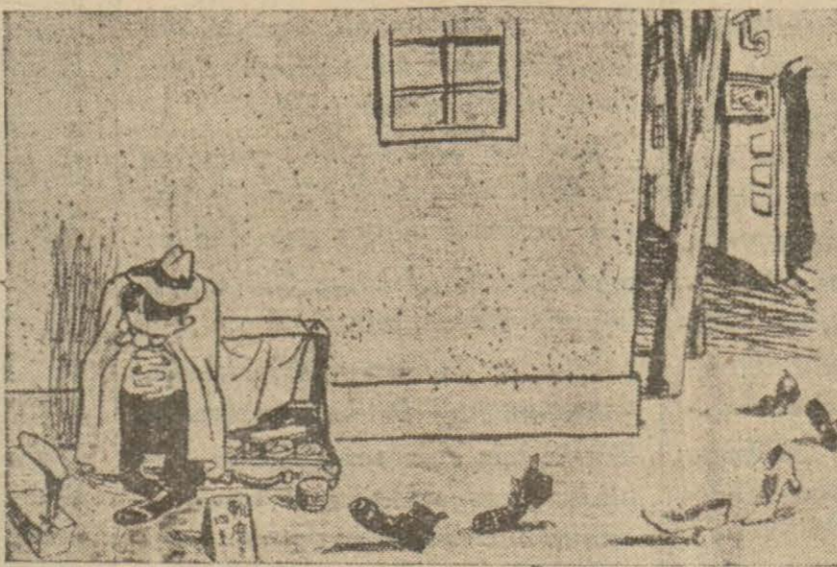
maratlığa diyeceğim

yok, o zaman bu za-

mandır, hâlâ konuşu-

yor, bir türlü susmu-

yorsun!..

Boyacının rüyası!..

İMKÂNSIZ

Sarhoşlukla birini yaralayan maznun, su-çu işlemediğini söylü-yor :

— Hatırlıyamıyo-rum, diyordu.

Reis :

— Tabii, dedi, ak-lını kadehinin dibinde bırakmıştın.

Maznun reddetti :

— İmkânsız... Ben kadehimi sonuna ka-dar içerim.. damla bı-rakmam!..

Emniyet

Salamon oğluna yüzme öğretti-yordu. Çocuk:

— Baba, dedi, sen yüzme bil-mezsün, ki...

— Bana emniyetin yok mu?... Bak şu masanın üzerine, kurba-gayı taklid et.

— Ben kurbağa görmedim.

— Bana, babana emniyetin yok mu?... Kollarını bacakları-nı oynat... Bir, iki, üç... Şimdi balıklama denize atıl...

— Kuru tahtaya düşerim...

— Bana, babana emniyetin yok mu?... Balıklama atıl...

Çocuk atıldı, küt diye başını vurdu, ağlıyarak doğruldu:

— Ne yaptın baba... Ben de sandım ki...

— Sanma... Bundan böyle dünyada kimseye emniyet et-mezsün!..

Hasta

Hastanedeki odasına girdi. Hasta bakıcı sordu:

— Pijamanız var mı?

— Hayır, apandisitim var!

İyi terbiye edilmiş köpek

Tercih

— Ne olursunuz, bir kere ol-sun açık söyleyiniz. Benimle mi evleneceksiniz, yoksa Hasanla mı?..

Kız biraz düşündü:

— Ayın on birini bekleyiniz.

— Neden?

— Çünkü o da bir tayyare pi-yango bileti aldı, o da yenice si-garası içiyor, o da Bomonti bi-rasının ikramiye kuponlarını bi-riktiliyor, Maarif cemiyeti, Tür-kiye idman ittifakları, çocuk kurumunun piyango biletlerini o

da alıyor!..

Telefonda

— Bana bakınız, biraz daha nazik konuşunuz. Ben telefon direktörlüğü müfettişiyim...

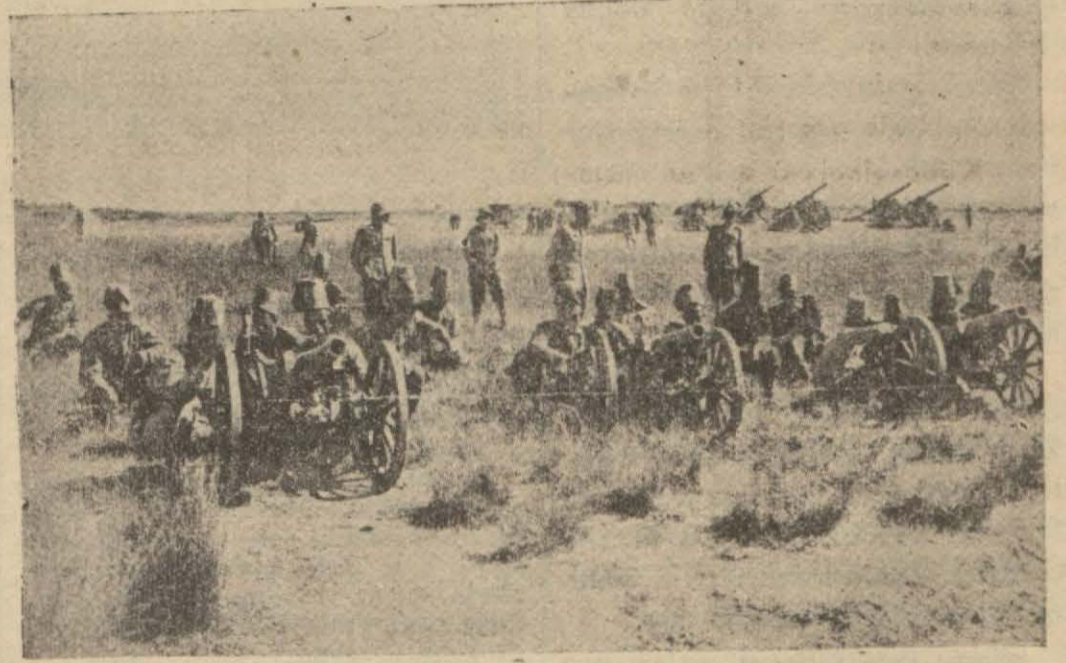
— Şey... Affedersiniz... Ben sizi abonelerden biri sandım!..

— Tam esneyecek yeri buldum!

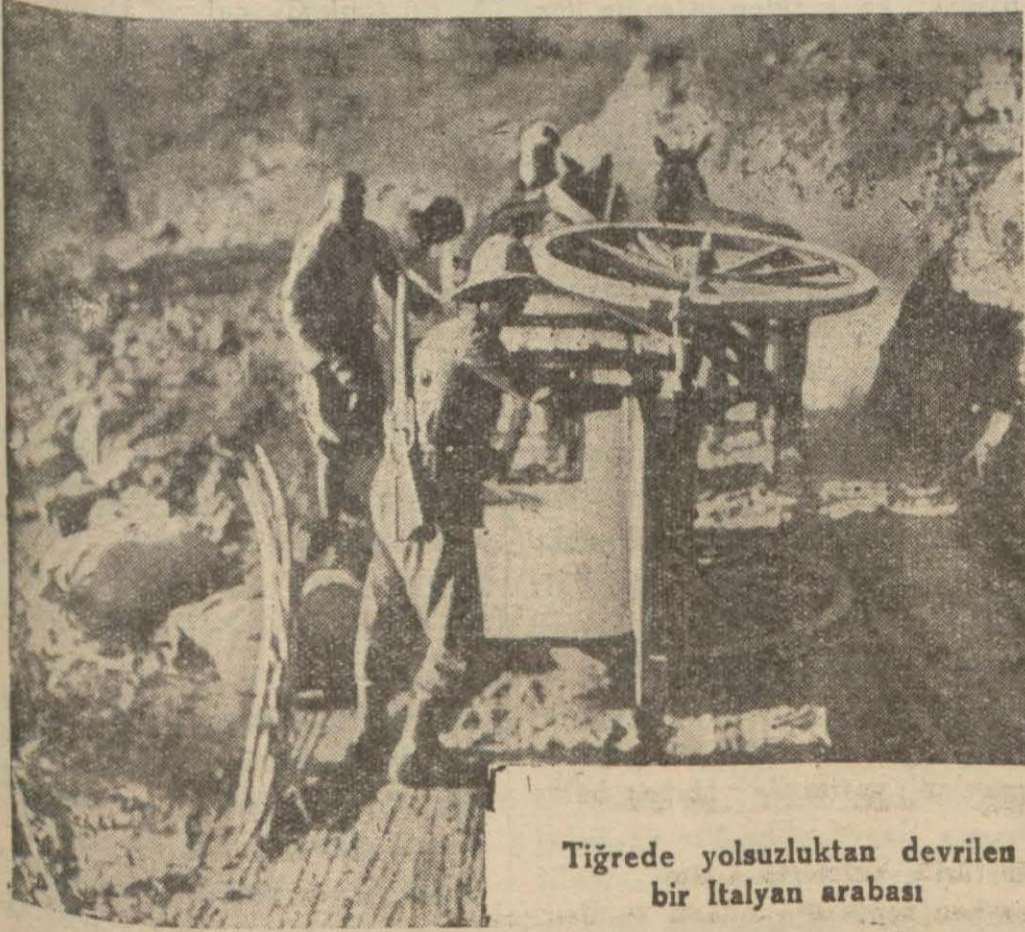

İrmak - Filyos hattının açılmasına aid resimler: Küçük istasyonlarda ilk treni bekleyen köylü kadınlar ve köylüler

Son zamanlarda büyük ehemmiyet kazanan Harar şehri

Bir mukavemet ihtimaline mebni Makalle etrafında mevzi alan İtalyan topçuları

Tiğrede yolsuzluktan devrilen bir İtalyan arabası

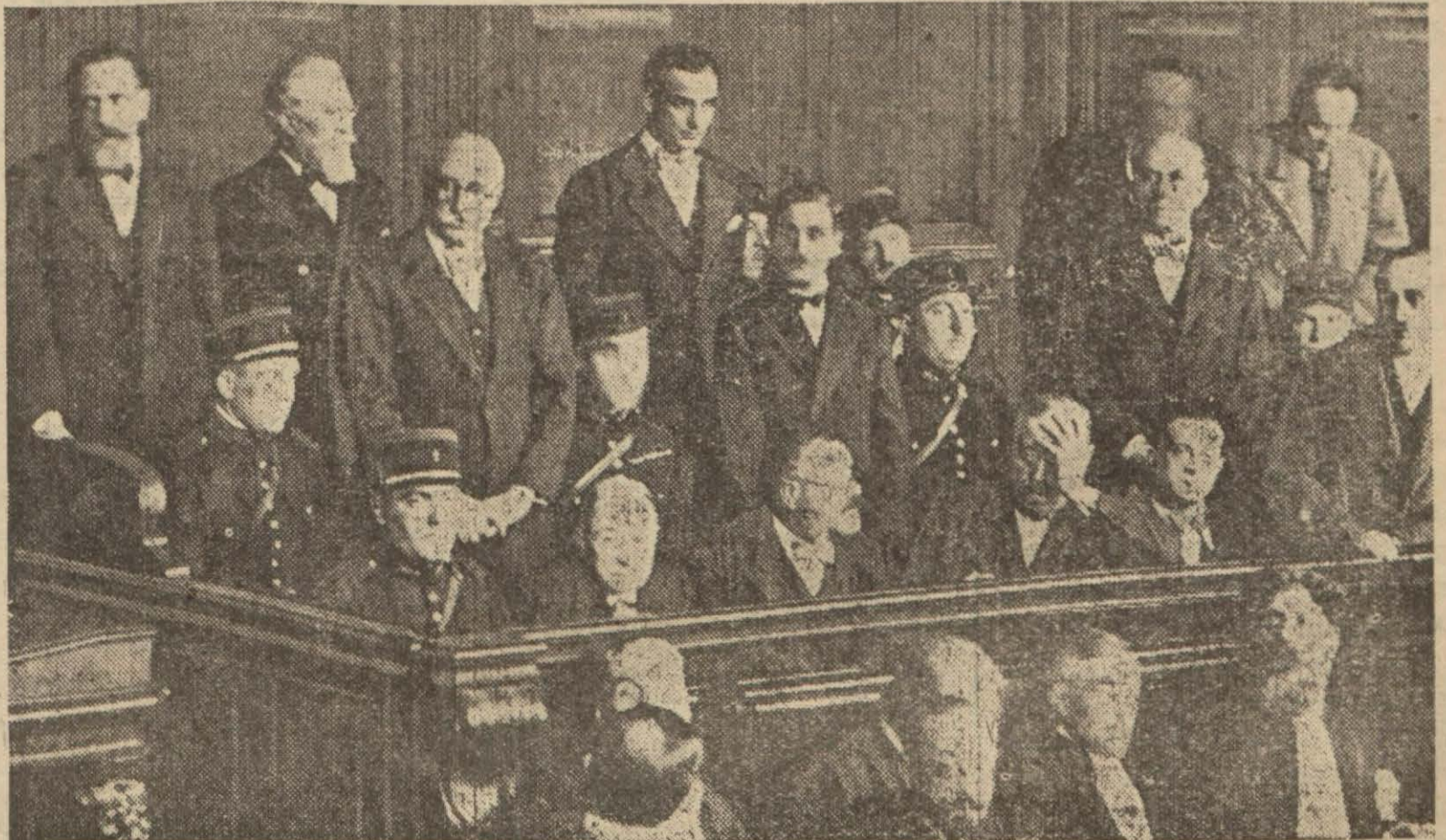
Harardan cepheye giden bir Habeş mühimmat kolu

Amerikada balıkçıların avladıkları büyük bir balık

Son hadiseler münasebetile Kahire çarşılarından bir görüntü

Stawiski davasında suçlular ve avukatlarından bazıları

Radyo

TEKNİK KÖŞE

Uzun, orta, kısa dalgalar

Stüdyodan yapılan emisyonların gönderici postaya gidişine ve oradan da dışarı çıkışına kadar ki safhaları geçen hafta bildirmiştik.

Bugün de dalga uzunluklarının kaarkterleriyle hangi dalgaların ne işte kullanıldığını kısaca anlatıyoruz.

Gönderici postaldan yapılan ses dalgaları tıpkı suya atılan bir taşın yaydığı su dalgaları gibi merkezden muhite doğru ilerlerler.

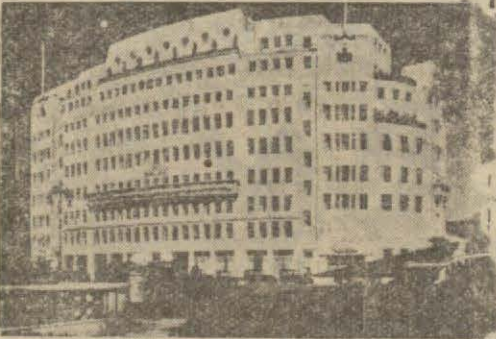
Ses dalgaları birbirine karışarak iki istasyonun neşriyatını bozmamak için her radyo postası ayrı, ayrı ve arsulusal radyo kongresi tarafından kendilerine gösterilen dalgalarla yayın yapmak mecburiyetindedirler.

Müzikli emisyonlarını dinlediğimiz istasyonlar 16 metre ilâ 2000 metre dalga arasında çalışmaktadırlar. 16 metre Alman fizikçisi Hertz'in Frekans ölçüsüne göre 18000 kilohertzdir. 2000 metre de 150 kilohertze iner.

Radyo tekniği bu dalgaları üçe ayırmıştır. Kısa, orta ve uzun dalgalar. Kısaları 16 - 200, ortaları 200 - 600, uzunları 600 - 2000 metre arasında bulunan dalgalarıdır.

Emisyon yapan her posta arasında 10 kilohertz frekans farkı bulunmaktadır.

Daha yakın bir dalga farkı ile

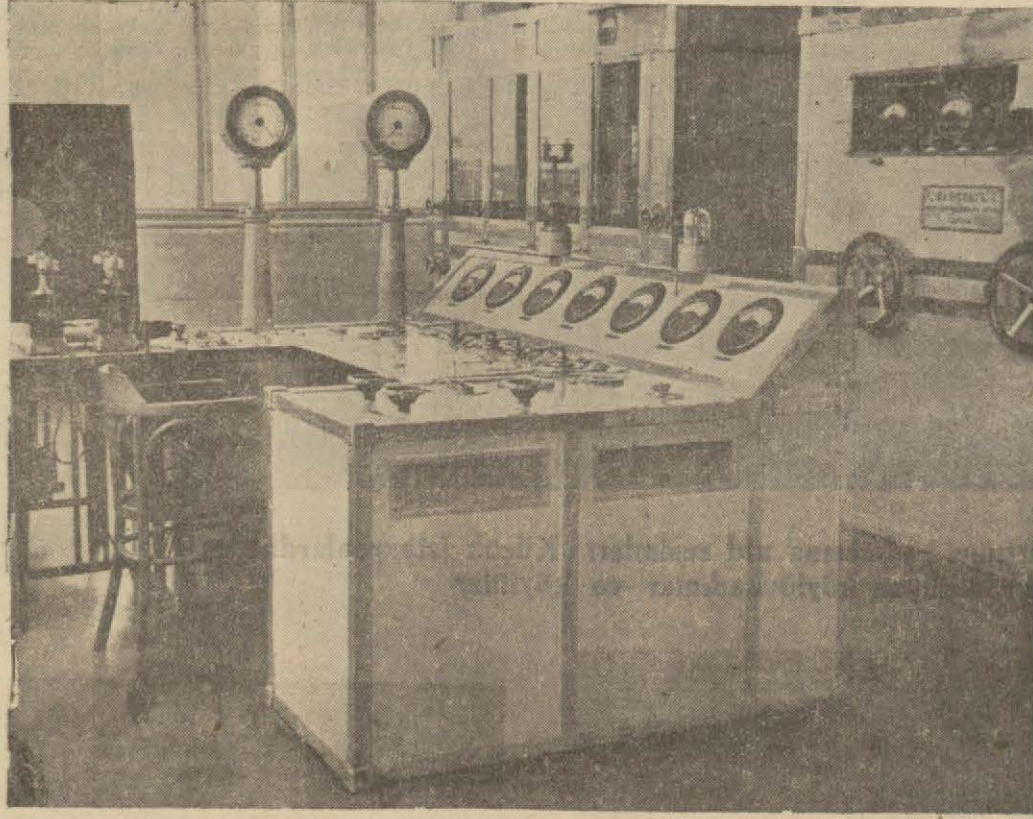
"B.B.C. İngiliz radyo sosyetesinin Londradaki merkez binası çalışan iki istasyon komşu dalgada çalışan postayı taciz eder. Hangisi daha zayıf ise diğeri tarafından daha fazla izaç edildiği için uzaklardan işitilmeyecek kadar tesiri altında kalır.

Dalgalar ne kadar küçük olursa metre itibarile birbirlerine o kadar daha yakın mesafe farkı ile çalışabilirler.

Şöyle ki 16 metre ile 80 metre dalga uzunluklu postaların aralarında üç, dört santimetre bir fark bulunursa iki istasyon yayını birbirine karışmaz. 200 - 600 metre dalgalarda çalışan istasyonlar birbirlerinin tesiri altında kalmıyarak sebestçe işitilmeleri için aralarında 3 ten 10 metreye kadar farkla emisyon yapmaları lazımdır.

Uzun dalgalarda iş büsbütün değişir. 600 ile 2000 metre arasındaki bu postaların her birinin arasında 50 ile 75 metre kadar bir dalga farkı bulunmak gerektir. Bu itibarla uzun dalgalarda az istasyon çalışabilmektedir.

600 - 2000 metrelikteki istasyonların sayısı yirmiye geçmezken orta dalgadaki postalarda (200 - 600) 100 den fazla radyo konser postası vardır. Yer yüzündeki kısa dalgalı (16 - 50) metre arasında çalışan postaların mikdarı 120 yi geçmektedir.

Königsberg radyosunda kontrol dairesi

Köylümüz ve radyo

Başbakanlığa bağlı istatistik genel direktörlüğünün son kitaplarına göre bütün Türkiye'de okuma ve yazma bilenlerin sayısı ancak 1,111,496 dir. Bunu genel nüfusa nisbet edecek olursak yüzde 8,16 gibi pek az bir sonuç alırız.

İstatistik genel direktörlüğünün kitaplarında bulduğumuz bu sayı da Arap harflerle okuma ve yazma bilenlere aittir. Yeni Türk harfleri halk ve köylünün okuma ve yazmasını çok kolaylaştırmıştır. Fakat elan okuyup yazma bilmiyenler çoktur.

Nüfusumuzun yüzde 75 i köylüdür. Bugünkü köy okullarımızın eksikliklere karşılık verebilecek bir hale henüz gelişmediğini biliyoruz.

Okuma ve yazmanın kanunca ister istemez yapılacak bir iş olduğunu bilmeyen birçok köylümüz çocuğunu okula göndermemekte, daha pek küçük yaşta iken kendisine yardımcı veya şunun, bunun yanına şırtımaç, yanaşma olarak yermektedir.

Köy mekteplerimizin üç sene olması ve bunları bitiren köy çocuklarını dağa ve tarlaya koşmalarını mektepte üstünkörlü (sathl) öğrenilen şeylerin çabucak unutulmasını muciptir.

Türk ulusunun yükselmesi ve kalkınması Türk köylüsünün yükselmesi ve kalkınmasıdır. Türk köylüsünü nasıl yükseltecek, nasıl aydınlatacağız?

Adam akıllı okuma yazma bilmeyen Türk köylüsüne kalkınması için kitap, mecmua ve gazete vermek biraz fantastik bir iş değil midir?

Madem ki köylümüzün kalkınmasında onun okuma ve yazma kabiliyetlerinden istifade edemiyoruz, bu halde duyma ve görme kabiliyetlerinden istifade etmek onları işletmek gerektir.

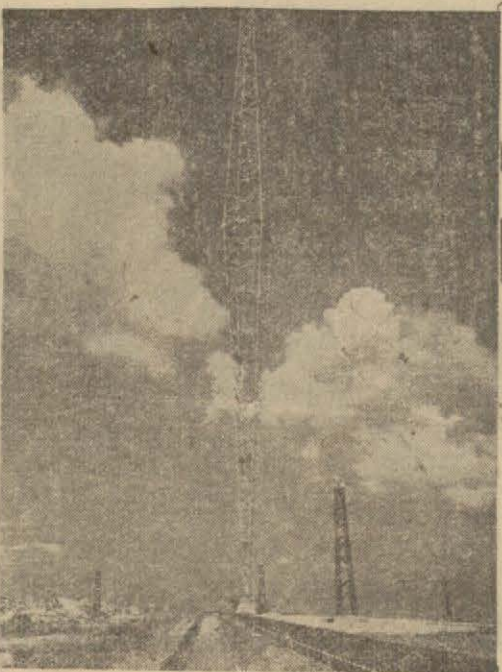
Fennin bu yolda birçok vasıtaları vardır. Bunların en başında radyo gelir. Radyo, enstrüktif (terbiyevi) ve distraktif (eglendirici) bir mektaptır.

Halkın ulusal bağlarını sağlamlayan, estetik içliliğini (heyecan) yaratan ve yapan ve nihayet arsulusal bilgilerini çoğaltan bir mektaptır.

Teknik düne göre (zaman) ve (mekân) anlamlarını değiştirmiştir. Metafizik duyguların bile dinamikleştiğini, maki-neleştiğini görüyoruz. Türk köylüsünü bugünkü pasif durumundan kurtarmak, onu duyar, işler ve verir bir duruma getirebilmek için dinamikleştirmek, maki-neleştirmek gerektir. Bunun için her şeyden evvel radyoya ehemmiyet vermeliyiz. Radyo Türk köylüsünün kültürünü yapacaktır.

Kaloriferli salonlardaki radyolar! Kasabalara, köylere... Aydınlanmak ve kalkınmak için kıvranan «Mehmed» ler, «Fadime» ler sizleri bekliyor.

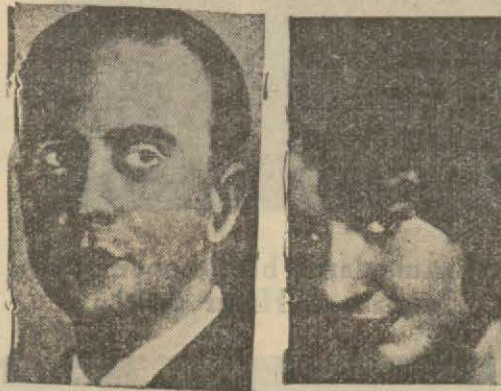
ANTEN

Varşova radyo istasyonunun demir sütunları

RADYO HABERLERİ

Kaç ev radyo dinliyor

Yarın akşam saat 21,80 da Bükreş filârmonisinin verdiği senfonik konsere iştirak edecek solist piyanist Claudia Arrau

Aynı 14 üncü perşembe akşamı Lemberg radyosunda Leh şarkıları söylemiş olan bayan Valeria Fedrzejewskayı her vakit Leh radyolarında dinlemekteyiz.

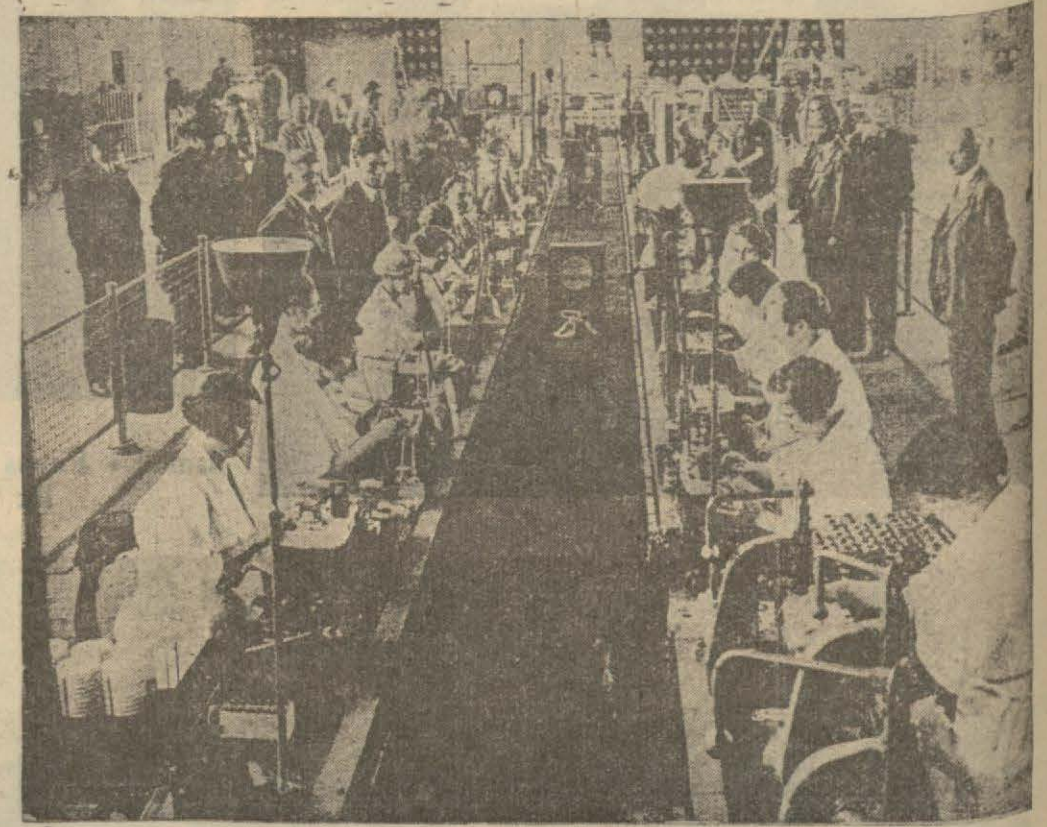
Yer yüzünde radyo dinleyenler günden güne artmaktadır. Arsulusal radyo birliği yıl sonlarında her ulusun radyo abonelelerini gösteren istatistikler topharak bunları neşretmektedir. 1935 yılı başında birlik bütün ulusların radyo abonelelerini şöyle göstermiştir:

Danimarka = 568175. İngiltere = 6780569. İsveç = 733190. Hollanda = 909127. Almanya = 6142921. İsviçre = 356866. Avusturya = 527295. Belçika = 603860. Danzig = 26462. Norveç = 157134. Çekoslovakya = 693694. Lüksemburg = 13750 Fransa = 1755946. Macaristan = 340117. Finlandiya = 129123. Litvanya = 64569. Letonya = 20240. İrlanda = 60000. Estonya = 16827. Sovyet Rusya = 2323000. Polonya = 374000. İtalya = 430000. İspanya = 213004 Romanya = 100981. Yugoslavya = 66530. Portekiz = 27895. Bulgaristan = 9000. Yunanistan = 5000. Türkiye = 6930.

Avrupadan gayrı radyo dinleyicileri şöyle gösteriliyor:

Amerika = 20750000. Avusturya 681634. Yeni Zeland = 148284. Kanada = 813000. C. Afrika birliği = 98562. Şili = 200000. Arjantin = 500000. Küba = 150000 Meksika = 500000. Japonya = 1951858. Bolivya = 50000. Yeni Fundland 2638. Salvador = 10000. Kudüs = 5900. Hongkong = 4201. Cezair = 30904. Fas = 18267. Tunus = 8106. Siyam = 24202. Honduras = 1500. Mısır = 30267. Filipin = 20929. Guatemalâ 1958. Malaga = 2526. Suriye = 2070. Seylân = 2342. Mançukuo = 12384

Bir atölyede nasıl çalışılır? Radyo makinelerinin yapılışında iş bölümü

Yukarı koyduğumuz resim büyük Avrupa fabrikalarının birinde radyo makinelerinin yapıldığını göstermektedir.

Resim incelenmesinden anlaşılıyor ki radyo makineleri yapılışında tam bir iş bölümü vardır. 20 metre uzunluğunda tezgâha benzeyen bu masanın karşılıklı her iki yanında birer metre açıklıkla kadın işçiler oturmuşlardır. Her kadın işçi radyonun bir tarafını yapmakta ihtisas sahibi olmuştur. Birisi kondansatörleri, diğeri lâmba ayaklarını, bir diğeri de bobinleri yerine lehimlemekte bu suretle yapılan iş adedi kadar işçi artmakta ve görülen masanın karşısında bulunanlar da elden ele geçmek suretile tekemmül eden radyo makinelerini müteharrik,

karşılıklı işçiler arasındaki sathı koymaktadırlar.

Bu müteharrik sathı radyoları fen mühendislerinin bulunduğu kısma götürmekte; burada tetkik edilip numaralandıktan sonra gene el değmeden ambalâj yapılmak üzere diğeri bir daireye sevkedilmektedir.

Resme dikkatle bakacak olursanız kadın işçilerin çalıştığı yerin parklarda çiçekleri koruyan demir kafeslerle çevrildiğini, gene parklarda güzel çiçekleri seyretmek için biriken erkekler gibi çalışan kadınları seyreden erkeklerin toplandığını görürsünüz.

Bu toplanış çalışan kadınların güzelliği için olduğu kadar radyo makinelerinin yapılışındaki iş bölümü için de olabilir.

Bomba yerine hoparlör

Fransız radyo mecmualarında okunduğuna göre Habeşistan sınırlarındaki İtalyan uçak kuvvetleri hududa yakın Habeş şehirlerine bomba atacak yerde barışı için hoparlör kullanmaktadır. 530 No lu «Haut parleur» mecmuasında şu yazıyı okuduk:

«İtalyan uçaklarına büyük bir amplifikatör tertibatı yapılarak hoparlörler sarkıtılmıştır. Bu uçaklar ile Habeş şehirlerine gidilerek uçaklarda götürülen tercümanlar vasıtasile Habeş halkı barışa davet edilmekte ve şehri bir an evvel terketmeleri teklif edilmektedir. Bu suretle İtalyanlar moral muvaffakiyetler elde edeceklerini ummaktadırlar.

Viyana rdayosunda plâk yayımı

Her radyo istasyonunda olduğu gibi gündüz ve gece yarısına yakın saatlerde Viyana radyosu gramofon plâkları neşretmektedir.

Viyana radyosunun idare meclisi, bundan sonra gece saat dokuzdan sonra gramofon plâkları neşredilmemesi için bir teklif yapmıştır. Bunun yerine işsiz müzisyenlerin konser vererek geçinmeleri temin edilmesi düşünülmektedir.

Bizim radyonun mikrofonu çınlasın!.

H. Felemenk kolonisi = 17950. Madagaskar = 269. Br. Hindistan = 16250.

Fr. Hind Çini = 966.

Şimdi bu abonelelerin durumu - son istatistiklerden anlaşıldığına göre - % 10 kadar artmıştır.

Madenî radyo lâmbaları

Radyoda en ilerleyen ulus Amerikadır. Amerikada radyoculuk o kadar ileri gitmiştir ki her amele ve köylünün evinde bir radyo makinası vardır.

Şimdiye kadar gördüğümüz ve kullandığımız radyo makinalarının lâmbaları sıradandır. Avrupa'da yapılan son model makinaların lâmbaları da camdan mamûldür.

Amerika radyo endüstrisi bu işte de bir büyük adım atarak lâmbalarını sıra yerine madenî olarak yapmıştır.

Bu yıl piyasada göreceğimiz tanınmış Amerikan firmalarına aid makinalarının lâmbaları tamamile madenî olacaktır.

Bu lâmbaların en cazib hususiyeti cam ve sırcalara göre daha ufak ve daha az yer kaplamaları; kırılma çatlama rizikolarına karşı daha dayanıklı olmalarındadır.

İtalyada yabancı merkezleri dinlemek yasak

«Daily Telegraph» ın Roma muhabininin bildirdiğine göre İtalyan radyo amatörlerine yabancı radyo postalarını dinlemek yasak edilmiştir.

Bu, en çok, yabancı kaynaklardan verilen aleyhte haberleri işiderek halkın kuvvei maneviyesinin bozulmaması için düşünülmüştür.

Bizce bu yasağın tatbikine imkân yoktur. Çünkü herkes evinde her dakika yavaşça istediği yeri dinliyebilir. Böyle bir yasağın ancak kahvehane gibi genel yerlerde tatbikine imkân vardır.

SPOR

Fenerbahçe - Beşiktaş maçı dün yapılamadı

Fenerbahçe 5 - Hilâl 0, Güneş 6 -
Eyüp 1 Galatasaray 10 - Süleymaniye 1

Yukarıda: Fenerbahçe - Hilâl maçından bir enstantane, ortada: Fenerbahçe stadyumunun çamurlu halli, aşağıda: Güneş - Eyüp maçından heyecanlı bir görünüş

Fenerbahçe - Beşiktaş lig maçı, dün yapılamadı. Havanın yağmurlu olmasına rağmen sahanın kapalı tribünleri tamamiyle dolmuştu. Seyircilerin adedi 2 - 3 binden aşağıda idi.

Maç hakemi B. Sadi Karsan saat 2,5 de glarek sahayı gözden geçirdi. Saha çamurlu olduğu cihetle, gayri nizamî gördüğünü ve maçı oynatmayacağını söyledi.

Fenerbahçeliler, geçen yıl bundan daha çamurlu sahalarda lig maçlarının yapıldığını ileri sürerek maçı oynatılmasında ısrar ettiler. Fakat hakem kararından caymadı.

Seyirciler, maçı yapılmasına intizaren sınırlendikleri cihetle, Fenerbahçeliler, halkı boş döndürmemek için aralarında hususî bir maç yapılmasını Beşiktaşlılara teklif ettiler. Fenerbahçenin bu teklifi kabul edilmediği cihetle Fenerbahçe - Hilâl takımları arasında hususî bir maç yapıldı. Maç hakemi Beykozlu B. İbrahimidi.

Fenerbahçe, Hilâl karşılığında kadro ile oynadı:

Necdet Fazıl Yaşar Lehib

Fener takımında merkez mühacim olarak Fenerbahçeye yeni giren İzmirli Adil oynuyordu. Niyazi ve Cevad sakat oldukları cihetle, takımda yer almamışlardı.

İlk hücumu Hilâlliler yaptılar. Fener müdafaa hattında kesilen bu akından sonra yavaş yavaş Fenerliler hâkimiyeti ele aldılar.

On ikinci dakikada Fener kalesi bir tehlike atlattı. Hilâl sol açığının ortaldığı top, az kaldı gol oluyordu.

Şabanın çok sıkı bir şütünü Hilâl kalecisi kornere atarak kurtardı, arkasından Nacinin güzel bir şütü kale direğini yalayarak avuta gitti. Fenerbahçe sıkıştırıldı, sağdan soldan çekilen sıkı şütler, birkaç santim yandan, yahut yukarıdan avuta gidiyordu.

Nihayet Fener merkez mühacimi Adil, Fikretin ortaldığı topu bir kafa vuruşu ile Hilâl ağlarına taktı ve ilk haftayım 1 - 0 Fener lehine bitti. Hilâl kalecisi bu devrede güzel oyun ile birkaç gole mâni oldu.

İkinci devrede Fenerbahçe daha ağır bastı ve tek kale oynadı.

Güreş antrenörü

Finlândiyadan bir antrenör getirilmesi düşünülüyor

Güreş antrenörü Heryeterin vazifesine arada çıkan ihtilâf neticesinde federasyonca nihayet verildiğini evvelce yazmıştık.

Antrenörü seçme vazifesi güreş federasyonu erkânından B. Seyfi Cenaba verilmiştir. B. Seyfi Cenap senelik mezuniyetini Macaristanda geçirmektedir.

B. Seyfi Cenap kendisine bu iş için ayrı mezuniyet verilirse Finlandyaya giderek yeni bir antrenör seçecek ve mukavelesini yaparak İstanbul'a getirecektir.

Evvelce bilmünasebe yazdığımız gibi güreş antrenörü meselesini ihmal etmemek ve bu işi bir an evvel neticelendirmek lâzımdır. Yeni antrenör, nereden getirilecek ise bir an evvel getirilmeli ve vazifesine başlatılmalıdır.

Beynelmîlel maçlar

Fransa ile Lüksemburg 2-2 ye berabere kaldılar

Fransız B. millî takımı Lüksemburgta Lüksemburg B millî takımı ile çarpışmıştır. Bu maçı 15,00 kişi seyretmiştir.

Oyun başlayınca ilk hücumları Fransızlar yaptılar ve bir fırsat kaçırdılar. Lüksemburg takımı yavaş yavaş kendini topladı ve bir müddet sonra oyunda müvazene hasıl oldu.

Bir Lüksemburg hücumunda Fransız kalesinin önü karıştığı esnada Lüksemburg sağ açığı ilk golü yaptı.

Lüksemburglular bu golü yaptıktan sonra hâkimiyeti ele aldılar ve Fransızları adam akıllı sıkıştırdılar. Fransızlar ilk haftayım sonlarına doğru ellerine geçen fırsatı kaçırmayarak beraberlik golü yaptılar.

İkinci devre Fransız üstünlüğüne başladı. Fransız muhacimleri sık sık Lüksemburg kalesine akıyorlar, fakat gol çıkaramıyorlardı. 22 inci dakikada Fransız merkez muhacimi, çok nefis bir şüt ile ikinci golü yaptı.

Bu ikinci golden sonra Lüksemburg halkı takımlarını alevlendirmek için «mektebe mektebe» sözlerle alay etmeğe başladılar. Bu alayın tesiri gözükmemekte geçikmedi. Lüksemburglular, ikinci devrenin otuzuncu dakikasında ikinci gollerini yaptılar ve maç 2-2 ye beraberlikle bitti.

Fenerliler, bu hâkimiyetlerinin neticesi olarak dört gol daha çıkararak Hilâlî 5 - 0 yendiler.

Güneş 6 - Eyüp 1

Dün Taksim stadında lig maçlarına devam edilmiş ve Güneş - Eyüp, Galatasaray - Süleymaniye takımları karşılaşmışlardır.

İlk maç Güneş ile Eyüp birinci takımları arasında oynandı. Güneşliler güzel ve hâkim bir oyunla rakiplerini 6 - 1 yenmeğe muvaffak oldular.

Galatasaray 10 - Süleymaniye 1

Son maç Galatasaray ve Süleymaniye A takımları arasında oynandı. Galatasaraylılar bu maçta bu yıl bir gol rekoru yaptılar. Tek kale oynadılar ve Süleymaniye'yi 10 - 1 gibi çok ezici bir sayı fark ile yendiler.

YASEMİNLER ARASINDA

Yazan: M. Uygaç

Tefrika No. 44

Çarşılarda nasıl simsarlar müsteriye doğru koşarlar ve mal satanlar türlü türlü diller dökerek karşılarındakini kandırmağa çalışırsa madam Cristina da Don Miguel İbanez ile Pedritonun arasında öyle yürüyordu. Ailenin efradı arkadan geliyorlardı.

Konuşma sesleri yükseliyordu. Kahkahalar iştiliyordu. Herkesin kayfi yerindeydi. Hayatının mükemmeliyetinden şüphe etmedikleri için pek neşelenmişlerdi.

Madam Cristina, merdivenin başında Ambrettanın durduğunu görünce, hissettiği derin hayreti saklamağa muvaffak olamadı. Hattâ Pedrito daha ziyade şaşırıldı. Söylediği söz ağzında yarım kaldı. Başını öne eğdi. Bütün kalabalıkta aynı sıkıntı hissi peyda oldu. Lâkırdı kesildi.

Ambretta bu hale içinden pek güldü. Artık biraz evvelki ruhi zaafa galebe çalmıştı. Şimdi kendisini nefesine o kadar hâkim hissediyordu ki yalnız bu vahşi katolik ana ile değil, bütün dünya ile saadeti ve hayati uğrunda çarpışabiliirdi.

İleriye doğru yürüdü, sakin ve neşeli bir çehre ile Don Miguel İbaneze dönerek onu Tunusta görmekten mütevellid hayretini bildirdi. Gördüğüne pek memnun olduğunu ilâve etti. Sonra annesine gayet hürmetkâr davranarak elini öptü, Pedrito'ya güldü. O da bu tebessümü görünce gayet keyiflendi.

İlk dakikada birdenbire çehresi bozulmuş olan madam Cristina kızındaki sükûnet ve neşeyi görünce kendini topladı. Rahat etti. Konuşma sesleri tekrar başladı.

Pedrito genç kızın yanına geçti ve lâkırdıya başladı. Ambretta onu mütebessimane dinliyordu. Onu sıkılamak için elinden geleni yapmağa azmetmişti.

— Ambretta siz beni unutmuş olacaksınız!

— Neden böyle söylüyorsunuz, Pedrito? Ben manastırda iken göndermiş olduğunuz iki kartpostalı hâlâ saklıyorum.

— Bunu bana iltifat olsun diye mahsus söylüyorsunuz. Benden böyle bir hatıra saklamış olacağınıza kabil değil inanamam!

— İnsan beraber oynadığı arkadaşlarını unutmur mu hiç? Büyük ninemin evinde, Kartabede geçen günleri unuttunuz mu?

— Ben unutmam, Ambretta. Fakat, siz?

— Görüyorsunuz ya, hatıramın zayıflığından bahsedemezsiniz. Gene ikimiz her zaman gayet iyi iki dost idik.

— Evet... Belki...

— Neden belki diyorsunuz?

— Çünkü, belki de yalnız benim tarafımdan işin içinde bir fazlalık vardı. Dostluğa bir de ümid inzıman ediyordu.

— Pek âlâ bilirsiniz ki Pedrito insan bir şey ümid ederse bu daima karşılıklı olur.

— Gerçek mi söylüyorsunuz?

— Neden yalan söylüyeyim?

— O halde, Ambretta, demek eski çocukluk dostunuzu sık sık düşündünüz?

— Tabii... Hem de pek çok.

Genç kız başını eğdi. Bu komedyaya ona pek zor geliyordu. Aşkını kurtarmak için bu komedyaya katlanmak mecburiveti

altına girdiği şu dakikada sanki aşkına hiyanet ediyormuş gibi bir vicdan azabı hissediyordu. Fakat artık başka bir yol tutamazdı. Allah verse de nihayete kadar bunda sebat için lâzım gelen kuvvetten mahrum kalmasaydı!

Ambretta bu adama karşı gerçekten bir nefret hissediyordu. Fena bakışlı, köstebek suratlı bu adam onu öğrendiriyordu. Ötedenberi onunla yanyana bulunduğu zaman içinde bu hissi duyuyordu. Hattâ çocukken, Kartabedeki evde bile.

O zaman, bu nefret hissi, oynarken kavga çıkarmak suretile kendisini gösterirdi. O zaman, Ambretta arkadaş diye yanına getirilen bu çocuğa hiç olmazsa bir yumruk atabilmek saadeti bulurdu.

Şimdi bu iğrenç adam, bir koca sıfat ile karşısına çıkmak istiyordu. Bir müddet için onun bu vaziyetine tahammül etmek mecburiveti hasıl olmuştu.

Fakat Ambretta, birdenbire, bir gece evvelki vakayı hatırlayınca, Pedritonun yanında nefesine hâkim olamayacak kadar bir heyecana kapıldı. Bin zahmetle bu hissini teskine muvaffak oldu. Bu çekilmez hayatın içinden aşk ile beraber çıkıp kurtulmak için oynadığı, göze aldığı komedyada devamdan başka bir çare yoktu.

Madam Cristina genç kızı bir tarafa çekti. Ona nasihat vermeğe kalktı. Fakat sofuya kadın güzelce düşünüp hazırlanmış olduğu parlak sözlerini biribiri arkası sıra dizmeğe vakit bulmadan, Ambretta onun her istediğine rıza gösterivermişti.

— Senin hakkın var, anne, diyordu. Şimdiye kadar sana karşı kâfi derecede hürmetkâr davranmadım. Beni affetmeni rica ederim. Bu sabah odamdan erken çıktım. Çünkü sizi göreceğimi ümid ediyordum. Dün akşamki vakadan dolayı affınızı rica edecektim. Buna pek pişmanım, anne.

— Allah bütün hareketlerinde sana rehber olsun, kızım. Ben senin saadeti için hiç istemez miyim zannediyorsun?

— Beni affettin mi, anne?

— Affettim. Yeni baştan başlamıyacağımız, değil mi?

— Hayır, anne.

— Pedrito'yu çağırayım mı?

— Evet, çağır.

— Çünkü bu defa bir red cevabı verecek olursan gerçekten affedilmez bir çocukluk yapmış olursun.

Pedrito sana çıldırmasıya âşık. Seni elde etmek için dünyada yapmıyacağı şey yoktur. Aynı zamanda gayet güzel bir delikanlı. Kartabenin en asil bir ailesine mensup. Dindar, pek zengin bir adam. Ona varırsan gayet zengin olacaksın, o vilâyetin en ileri gelen kadını sen olacaksın. Bu az bir şey mi zannediyorsun? Daha başka ne istersin? Aşk mı? Aşk sonradan gelir, buna inan. Gelme de ne ehemmiyeti var? Aşk budalalıktan başka bir şey midir sanıyorsun? Son derece mükemmel, zengin bir evin olacak. Her şey senin. Kocana itaat edeceksin. Fakat bu senin için zor bir iş olmayacak. Çünkü Pedrito hiç te aksî, titiz bir adam değil. Bu işi çabuk bitireceğiz.

Habeşler sopa ile nasıl aslan avlarlar?

Habeşistanda uzun bir seyahat yapan birinin anlattığı dikkate şayan şeyler

Ogadende bir Habeş müfrezesi istirahat halinde

Habeşistanda uzun bir seyahatten dönen biri bu memleketin iç vaziyeti hakkında çok dikkate şayan şeyler anlatmıştır. Bunları hülâsa olarak naklediyoruz:

Habeşistan, bizim bildiğimiz eski derebeyliklere benzer bir idaresi olan ve başında da büyük bir imparatoru bulunan geniş bir memleket. Ne sanatı ne ticareti ve ne de ziraatı var. Zengin ve sık yabancı ormanlar, kapalı fakat zengin madenleri, yüksek dağ ve sarp kayalıkları olan bu memlekette kültür namına da bir şey yok. Ehalisinin üçte biri müslüman ve geri kalanı hiristiyandır.

Kabile halinde yaşarlar. Memleket, kabilelerin yaşayışlarına göre mıntakalara ayrılmış ve her mıntakanın başına birer vali verilmiştir. Bu valiler kendilerini kral derecesinde görürler ve hareketlerinde de müstakildirler. Kimseyi dinlemezler, kendi yağlarla kendileri kavrulurlar.

Habeş ordusu

Habeşistanda talim görmüş asker azdır. Ecnebî zabıtlarının yetiştirdiği bu askerin yekünü elli bini tecavüz etmez; belki bu bile mübalâğadır. Bunların elinde son sistem silâh vardır.

Diğer halkın elinde eski gra, martin, çifte, çakmaklı tüfeklerden tutunuz da taş devrinden kalan ucu sivri taş bile kullanan vardır. Uzun eğri kılıç, hançer, mızrak, bıçak, tırpan bunların en mükemmel silâhlarından sayılır.

Savaş ilân edildi mi herkes eline ne geçerse alır, kabile reisini'n etrafında toplanır. Bütün kabileler kendilerine yalnız bir tek düşman bilir ki o da İtalyanlardır.

Müslümanlarla, hiristiyancılar arasında kavga hiç eksik olmaz. Fakat savaş ilân edildiği zaman müştereken düşmana karşı bir olurlar.

Habeş çok cesurdur. Ölümün ne olduğunu aklına bile getirmez. Habeş kanaatkârdır. Bir avuç mısır buğdayla yirmi dört saat durur. Habeş su bulursa içer, bulmazsa aramaz.

Elbise, ayakkabı

Habeş elbise nedir onu da bilmez. Bir bez parçası ile biraz örtünür. Medenî olduklarını iddia eden şehirlilerin bezden gazet sıkı yapılmış pantolonları ve uzunlarında Amerikan bezinden pelerin gibi örtüleri vardır. Ayakları çıplaktır. Hattâ muntazam

askerlerinin elbiseleri olduğu halde ayakları çıplaktır. Yüzbaşı rütbesine kadar zabıtlar da ayakkabı giymezler.

Habeş ayakkabı yürüyemez. Habeşin evi de seyyardır. Evleri hasırdan örülmüş mahrutî şeklinde kulübelerdir. Habeşli için soğukla sıcaklığın farkı yoktur.

Sopa ile aslan avı

Habeşistan ormanları vahşi hayvanlarla doludur. Aslan, kaplandan başlayarak her cins hayvan vardır. Habeş aslanı kurşunla değil sopa ile öldürür. Çünkü kurşunla delinen aslan derisi makbul değildir.

Habeşin aslanı sopa ile nasıl öldürdüğüne gelince, aslanlar ekseriya bu mevsimde malaryadan çok muztarip olurlar. Onun için gündüzleri yorgun ve bitâp bir halde yatarlarmış. Bunu bilen Habeşler dörder beşer kişilik çeteler teşkil ederek büyük sopalarla aslanlara baskın verirlermiş. Hasta ve şaşkın bir halde neye uğradığını bilemeyen aslan sağa ve sola saldırmaya kadar her taraftan kafasına ağır sopalara yiyerek düşer ve ölmüş. Derhal kesip derisini çıkarırlarmış; etini yiyip yemedikleri de malûm değil.

Cenuptaki çöl

Bütün bunlar Habeşistanın şimal ve şimali garbi cihetlerindedir. Cenup cihetleri tamamiyle çöldür. Buralarda da yılan ve çiyandan geçilmez. Bu hayvanat o kadar çoktur ki Habeş yürürken bazan bunların üzerine basarak geçmek mecburiyetindedir. Buna rağmen bu hayvanlar Habeşe saldırmazlarmış, ve saldırırsa bile Habeş onlardan katiyen korkmazmış.

Sivrisinekler

Bu mevsim Habeşistanda yağmurların durduğu mevsimdir ki sivri sinekler tam bu mevsimde enerjije geçerler. Sivrisinek denince bizim bildiğimiz keman çalan ufak mahlûklar zannedilmesin. Bunlar kara sineğin sivri ve uzunluğu gibi saplanır ve nereye dokunursa şişirir ve derhal malaryayı aşılır. Malaryaya yakalanan büyük tehlike atlatır. Yerliler bunlara da alışkın. Onların bu mahlûklardan korunmak için de bir mecburiyetleri yok. Bunların zehirleri onlara serum gibi geliyor!

Habeş çok yürür ve hiç yorulmaz. Günde altmış kilometre yapmak Habeşler için güç sayılmaz.

Habeş gündüz katiyen gözükmmez. Dağ kovuklarında, sarp orman aralarında, nehir yamaçlarında saklanır. Akşamdan sonra meydana çıkar. Gece karanlığında onu görebilmek imkânı olmadığı halde o her şeyi görür. Habeşin gözü çok kuvvetlidir. Ve en ziyade gözünden istifade ettiği zaman gecedir.

Aalece harbe gidiz

Habeş savaşa giderken ailesi, çocuğu ve çocuğu da arkasından gelir, ve onlar katiyen kendisine yük olmak şöyle düşün bilâkis ona yardım ederler. Dağarcığını ve bazan silâhını bile onlara taşıtır ve lâzım olduğu zaman kendisi alır.

Habeşin karısı kendisi kadar cesurdur. Habeşde geriye dönmek yoktur. O, son nefesine kadar savaş etmeğe alışmıştır. Onun için büyük savaşlarda manevra kabiliyetleri çok müşküldür.

Müdafaadan ziyade hücum kabiliyeti fazladır. Bir yerde fazla duramaz; baştan başa sinirdir.

Habeşin disiplin kabiliyeti hemen yok gibidir. Fakat kabile halindeki hücumları bıkırtıcıdır. Dağlarda, ormanlarda yabancı hayvanlara hücum etmekten korkmayan, ve ölüm nedir bilmiyen bu insanları muntazam bir ordu kolay kolay bulamaz ve yakalayamaz. Görürse ve eline geçirse hiç şüphe yoktur ki bu günün fen kudreti onu derhal imha eder. Fakat bunları nasıl bulmalı?...

Umumî sayımı bugün hiç kimsece malûm olmayan bu memleketin nüfusu tahminen on ile on beş milyon olduğu söyleniyor. Çıkaracağı savaşçı yekününü da bir milyondan fazla diyorlar. Bunların hepsini mübalâğa olarak kabul ederek silâhli ve silâhsız beş yüz bin kişi kabul etmek bir orduyu senelerce avutabilir.

En büyük silâhları

Çünkü Habeş ordusuna en büyük silâhî memleketinin sarp ve ormanlık olması, sıcak mevsimde dayanılmıyacak derecede sıcak yapması, devamlı yağmur yağması, bunların üstünde de kırıp geçiren bir malarya âfeti'nin her şeyin üstüne tüy dikmesidir.

Eğer bu arada bu cesur Habeşlerin eline muntazam silâh ve cephaneye geçerse bu yerleri kolay kolay ele geçirmek her orduya nasip olmaz. İtalya ordusu âzamî bir süratle memleketi istilâ edebilmiş olsaydı, Habeş-

DÜNYA EKONOMİSİ

Frank üzerinde savaş tekrar başlıyor, İngiltere bankası altın stokunu neden artırdı?

Frangı korumak için Laval kabinesine verilen fevkalâde salâhiyet 31 teşrinievvelde bitti. Son kararnameler 400 sayı olarak 30 teşrinievvel ve bunları tadil için 70 kararnamede 31 teşrinievvel tarihli olarak bir iki gün evvel resmî gazetede neşredildi. Şimdi bu kararnamelerin mebusan meclisi tarafından tasdiki icap ediyor. Bunun için meclisin mali komitesinde mühim müzakereler yapılıyor.

Komite kararnamelerin küçük servet ve aylık sahibi olanların üzerine yüklettiği ağırlığı hafifletmek istiyor. Fakat M. Laval buna şiddetle muhaliftir. Çünkü komitenin dileği isaf edilecek olursa frangı kurtarmak ve bütçeyi teviz etmek için kararnameler ile elde edilen tasarrufun üçte biri yani iki buçuk milyar frank süpürülmüş olacaktır. O zaman bütçe de frank da tehlikede kalacaktır. İki taraf da savaşın tehlikeli olacağını düşünerek katî karar ve neticeyi geciktirdi. M. Laval kabinesinin yaşaması mali komitenin vereceği karara bağlıdır. Fransa en büyük buhranlardan biri karşısında bulunuyor.

Diğer taraftan Fransa bankası tekrar altın kaybetmeğe başladığından başka bir buhran önünde bulunuyor. Teşrinievvelin son haftasında 2,240,000 İngiliz liralık altın çekilmiştir. Teşrinisaninin ilk haftasında daha ziyade altın çekilmiştir.

Fransa bankasındaki altınların çekilmesi Fransadaki sermayelerin Amerikaya kaçmasından ileri gelmiştir. Bu durum karşısında frangın kıymetini düşürmek icap ettiği söyleniyor. Fakat Fransız matbuatı altın mikyasının müdafaası tarafındadır.

Fransa bankasındaki altınlar azalırken İngiltere bankası mümkün mertebe fazla altın idhar etmeğe çalışıyor. Her gün yarım milyon İngiliz liralık altın satın alıyor. İngiltere bankasındaki altın stoku şimdi 196 milyon altın sterlini bulmuştur.

Altının eski fiati onçesi 85 şilin olduğu nazaran yukarıdaki altın miktarı 327 milyon kâğıd sterlin tutuyor. Şimdi tedavülde bulunan kâid sterlin 402 milyon sterline baliğ olmuştur. Yani İngiliz evrakı nakdiyesinin yüzde seksen birinin altın karşılığı vardır. Noel münasebetile tedavüldeki evrakı nakdiyenin artması icap eylediğinden İngiltere bankası dahi altın stokunu çoğaltmak lüzumunu duymuştur.

Amerikada esham borsalarında fevkalâde faaliyet vardır. Çünkü umuru nafiaya aid müesseselerin kontrol dalgasına aid kanunun meşru olmadığına dair baltimur federal mahkemesi tarafından verilen karar reiscumhurun (yeni işi) denilen iktisadî plânlar neye uğradıklarını anlamıyarak belki şaşkınlık gösterebilirlerdi. Fakat yavaş yavaş tayyarelerin kendilerine bir şey yapmadığı ve tankların ormanların içinden geçemediklerini görürler ve işi çete çarpışmalarına dökerlerse muvaffakiyet ihtimali çok güçleşir.

na yeni bir darbe olmuştur. Mahkemenin kararı Nevyork borsasının kapanmasından sonra malûm olmuştur. Fakat coğrafi durumu itibarile San Fransisko borsası henüz açık idi. Bütün spekülatörler San Fransiskoya telgraf yağdırmışlar ve esham istemişlerdir. Birdenbire bütün esham beş puvan fırlamıştır. Federal mahkemesi şu Rozveltin yeni işine aid diğer mühim kanunları da kanunu esasıye mugayir bularak tanımadığı takdirde Amerika gayet büyük bir buhran karşısında kalacaktır. O zaman reiscumhur kanunu esasıye değiştirmek için ciddi savaşa girişecektir.

Amerikada pamuk mahsulü hakkında yapılan son resmî tahminde mezruatın bugünkü durumuna göre mahsulün 11,464,000 balya olacağı bildirilmiştir. (bir balya 500 libredir.) Halbuki bir ay evvel yapılan tahmin 323,000 balya fazla idi. Misuri havalisinde vakitsiz donlar olması mezruatı müteessir etmiştir. Amerikada mahsulün az olması şüphesiz fiাতে tesir edecektir.

Bu tahmin neşredilmezden evvel de pamuk fiati iyileşmişti. Bilhassa Mısır pamukları çok yüksekti. İtalyanlar İskenderiyede külliyyetli miktarda Sakel cinsi pamuk almaları üzerine bu şehrin borsasında pamuk birden 40 puvan fırlamıştır.

Londrada hububat ile mühim ham eşyanın son fiatleri:

Buğday 100 libresi 6 şilin 1 1/4 pens, mısır 480 libresi 15 şilin 6 1/2 pens, şeker 112 libresi 4 şilin 9 3/4 pens, bakır tonu 35 3/8 sterlin, kalay tonu 230 sterlin, pamuk libresi 6,47 pens, yün libresi 30 1/2 pens, Hind keneviri tonu 19 5/8 sterlin, kauçuk libresi 6 1/2 pens ve beziryağı tonu 26 3/4 sterlin.

AKŞAM'ın faydalı neşriyatından

SWIFT

Cüceler ve Devlet memleketinde

Gulliverin seyahatleri

Bütün dünya gençliğinin en çok sevdiği kitap

Türkçeye çeviren:
Ercüment Ekrem Talu

★

4 renkli kapak içinde ciltli ve renkli resimlerle süslü

Fiyeti : 75 kuruş

AKŞAM NEŞRİYATI

Satılmıyacak eşya, kiralanıyacak ev, apartman yoktur! Ancak yolunu bilmeli:

AKŞAM GAZETESİNİN KÜÇÜK İLÂNLARI

Çabuk ve iyi satmak, kiralamak için en emin, en ucuz ve en kolay vasıta.

Tefrika No. 187

TAOLARI ÇİĞNEYEN HÜKÜMDAR

CENGİZİN OĞLU

ISKENDER FAHREDDİN

Çagatay, Çine varınca hastalanmıştı. Hâkan onun yerine gidecek bir prens arıyordu, Kublây o güne kadar kadın ve eğlence düşkününü olarak tanınmıştı!

Misyonerlerin Karakurumdan uzaklaştırıldığı günden beri imparatora hiç kimse Hıristiyanlıktan bahsedemiyordu. Keyüğün Papa dördüncü İgnossana'a (1) gönderdiği mektuptan sonra, tekrar böyle bir maksadla Karakuruma gelmeğe hangi papas cesaret edebilirdi?.

Yıldırımlara karşı duran bir mogol prensi

Çinde yeniden canlanan (Sung) imparatorluğu, Çagatayın büyük ordusile (Kiyang) ırmağı boylarına vardığını haber alınca, eli silah tutan herkesi asker yaparak ordularını kuvvetlendirmişti. Oktayın Sung seferinde müdhiş bir mağlubiyete uğrayan imparatorluk hanedanından biri üç yıldan beri burada yeniden saltanat sürmeğe başlamıştı.

Çagatay, Keyükden aldığı şiddetli bir emirle - Bu saltanatı Oktay vaktile nasıl yıkımsa - o da öyle parçalıyacak ve bütün Sung hanedanını esir alıp Karakuruma götürecekti.

Ne yazık ki Çagatay Sung erazisine vardığı zaman kış bastırmıştı.. Bir kaç küçük şehir zabettikten sonra (Kiyang) ırmağı kıyılarında konakladı.. İlk yaza kadar burada kaldı.

Çagatay Kiyang ırmağından esen keskin ve yakıcı rüzgârların devamından göz açamıyordu. O yıl - yerlilerin iddiasına göre - Kiyang ırmağı elli yıldan beri bu kadar coşmamış, kudurmamıştı.

Çagatay burada hastalandı.

Karakuruma dönmek istedi..

Hana şu kısa mektubu gönderdi: «Havalar o kadar şiddetli gidiyor ki, kardeşim Tulinin mezarını bile ziyaret etmek fırsatını bulamadım. Çok hastayım.. Yurdumda ölmek istiyorum. Ordunun başına bir prens gönderin.. Karakuruma döneceğim.»

Keyük bu mektubu alınca keşşerlendi. Sunları ancak Çagatayın yola getirebileceğine inanan Keyük, bu mesele üzerinde fazla düşünmeğe mecburdu. Çagatay Çinden dönerse, yerine kim gidecekti?

Karakurumda işe yarayan prenslerden Kublâydan başka kimse kalmamış, hepsi de yeni vazifeler alarak işlerinin başına gitmişlerdi.

Kublây.. Hakana onun aleyhinde çok sözler söylemişlerdi.

Keyük, Kublâydan bahsedilirken:

— O da Menkü gibi kadın düşkünüdür!

Diyordu.

Sung imparatorluğu o devirde eğlence ve sefahat memleketi olarak tanınmıştı.

Kublây çok gençti.. Böyle sefahat kaynağı bir ülkeye gidecek olursa, kadın ve eğlenceye dalarak neler yapmazdı?

Hakanın, Kublây hakkındaki görüş ve düşünceleri hiç de yerinde değildi.

Kublây, bütün prensler arasında en iyi tahsil görmüş, zeki, isti-

dadlı ve cesur bir delikanlıydı. Yirmi altı yaşına yeni girdiği halde kırk yaşında olgun bir devlet adamı gibi düşünür, uzağı görür ve çok isabetli fikirlerle kumandanlar arasında daima ön sırada bulunurdu.

Kublâyı çekemiyen, fırsat buldukça onu Hakanın gözünden düşürmeğe çalışan biri vardı: Turakina..

Turakinanın yıldızı çoktan sönmüştü. Fakat, beyni ve kalbi işleyen bir insanın dilini kim tutabilirdi?

Turakina, günün birinde Hakan ölürse - çünkü Keyük hastalıklı bir adamdı - yerine oğullarından Kotanın geçmesini isterdi.

Kublây Karakurumda kaldıkça ordusuz ve kuvvetsiz birşey yapamıyacaktı.. Turakina bunu bildiği için, Hakanın zihnine girerek, onu bir ordunun başına geçirmeğe muvaffak olmuştu.

Turakinanın endişesi pek de boş ve manasız değildi. Oktay vaktile Kin seferinden dönerken, yolda hastalanıp ölen kardeşi Tuli, son nefesinde hana şu sözleri söylemişti:

« — Karakuruma varınca oğlum Kublâyı kendi oğlun gibi bağrına bas ve onu medreseye ver.. okut. bilgisi artsın.. bilginler sırasına geçsin.»

Tuli, oğulları içinde en çok Kublâyı sevdiği için, onun okumuş, yüksek bir adam olmasını istemişti.

Oktay, kardeşinin gözleri kapanırken söz verdi:

« — Kublâyın bir babası da ben olacağım.»

Dedi.

Oktay Kin seferinden muzaffer olarak dönünce, Karakurumda ilk yaptığı işlerden biri de Kublâyı kucaklayıp öptükten sonra medreseye vermek olmuştu.

Kublây bu medresede Çinli âlim ve filozofların terbiyesi altında büyümüşü.

Kublâyın, insani kendine çeken iki büyük cazibesi vardı: Çok yakışıklıydı.. güzeldi. Ve çok güzel söz söylerdi.

Oktayın ihtiyar veziri Çutsay, onun için:

« — Hangi ordunun başına geçse, kendini derhal sevdire. O, günün birinde, yalnız kadınları değil, bir çok milletleri de teshir edecek ve kendi önünde diz çöktürecekler!»

Demişti.

İşte Turakina bütün bunları biliyordu.. Ve yine biliyor du ki, Kublây kendisini sevmezdi. Büyük bayram günlerinde bile - bütün prensler Turakinayı ziyarete geldiği halde - Kulây, amcasının karısını görmek istemezdi.

(Arkası var)

(1) Bütün milletlerin sırtından yüfüyüp geçen Moğol ordularının Avrupada ne aradıklarını soran Papaya imparatorun verdiği cevabın çok şiddetli olduğu muhakkaktı. Fakat, bunun metni hakkında her müverrih başka türlü malûmat vermektedir. Diğer bir Fransız mebahazine göre (Keyük) ün mektubunda şunlar yazılı imiş:

«Hıristiyan mısın? Müslüman mısın? Budist mısın? Dünyayı neden istilâ ediyorsun? diye soruyorsun! Tanrı atalarımıza ve bana ,kötü milletleri mahviçin, emretti. İstilâ ettiğim ülkelerde şkan

Radyo

18 İkciteşrin pazartesi

Istanbul: 18 Bayanlar jimnastik der-i, Bayan Azade Tarcan, 18,20 Manon operası (Birinci ve ikinci perde), 19,30 Şait Edip ve orkestrası, 20 Son haberler, 20,10 Mayistro Estegago grubu (Rumen halk musikisi), 20,30 Bayan Bedriye Tüzün (san), radyo caz ve tango grupları, 21,30 Eşref Şefik konuşuyor, 21,50 son haberler - borsalar, 22 Bayan Paterelli idaresinde mandolin orkestrası.

Budapeşte: 550 m. — 17 - Erkelin «Hunyadi Laszlo» operası (operadan röle), 20 konferans, 21 «Mekkeye hacıların gidişi» adlı konferans, 21,30 plâk, 22,10 haberler, 22,30 opera orkestrası, 23,30 operalardan piyano ile şarkılar (arturo Cavara), 24 Macar müziği.

Bükreş: 364 m. — 13 ten 15 e kadar plâk ve haber servisi, 18 İtalyan dansları, 20 haberler, 20,15 plâk, 20,40 sözler, 20,45 plâk, 21 sözler 21,15 klâsik Rumen şarkıları ve havaları 22,30 haberler, 22,45 Popüler Tirol şarkıları, 23,20 Lokantanın birinden hafif müzik nakli, 23,45 Fransızca, Almanca heberler, 24 naklin arkası.

Berlin: 357 m. — 18 Stutgrattan şarkılı müzik - sözler, 19,50 piyano (Max Reger), 20 şen havalar, 20,40 Aktüalite, 21 haberler, 21,10 Süel konser «Die Pitsche» adlı radyo skeçi 22 süel konser, 23 haberler, 23,25 Bizi dinleyiniz, 23,40 piyano - keman sonatları (H. Pfitzner, Wolf, Beethoven).

Breslau: 316 m. — 18 hafif müzik, muhtelif, 20 piyano keteti (suman), 21 kısa haberler, 21,10 «Mein Fraeulein darf ich bitten» adlı skeç, 23 haberler, 23,30 karışık gece müziği.

Leipzig: 382 m. — 18 hafif müzik - sözler, 20,05 memleket bahisleri, 20,55 Aktüalite, 21 haberler 21,10 karışık eğlenceli şarkılı konser, 23 haberler, 23,20 yeni müzik (keman, flüt, klarinet vesaire), 24,10 gece müziği.

Viyana: 517 m. — 18,20 plâk, 18,50 teknik sözler, 19,10 konferans - ders, 20 haberler, 20,20 (Sonradan bildirilecek), 21 eski enstrümanlar ile eski müzik, 22,10 plâk ve piyano konseri, 23 haberler, 23,10 halk opera orkestrası, 24,30 Çarli Caudrio cazı.

Hamburg: 331 m. — 18 hafif şarkılı müzik, 19,45 Borsa, 20 Çençliğe hitap, 20,10 çay müziği, 21 haberler, 21,10 Beethoven ve Şubert müziği (Strub kuarteti), 22,30 Ren şarabı (Şarkılar), 23 haberler, 23,25 ara, 24 Bando müziği.

Varşova: 1339 m. — 17,15 vals ve operet parçaları, 17,45 köylü skeçi, - sözler, 18,20 plâk (keman), 18,50 sözler, 19 piyano konseri (Mozart, Mendelssohn, Stojowski, Friedmann, Paganini), 19,30 çocuk mektupları, 19,45 plâk, 20 köylü sorgularına cevaplarımız - muhtelif, 21 süel yayım, 21,30 plâk - sözler, 22 edebiyat, 22,30 Pade-revski konseri, 23,45 dans plâkları.

Moskova: 1724 m. — 18,30 sözler - şarkılar, 20,30 kuartet (şarkılı), 22 - 1. yabancı dillerle yayımlar.

Münih: 405 m. — 18 hafif müzik (şarkılar), 19,30 Norveg, 19,50 Aktüalite, 20,05 I. Strauss müziği, 20,50 Uhlanın balladlarından konser, 21 haberler, 21,10 «Franz v Siekingen» adlı skeç, 22,25 el armoniği, 23 haberler, 23,20 program arası, 24 gece müziği.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdil için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Şaban 20 — Kasım 10	
S İsmak Güneş Oğlu İkinci Akşam Yayı.	
E. 12,19 2,00 7,09 9,44 12	1,35
Va. 5,07 6,50 11,59 14,34 16,50 18,25	

İdarehane: Babiâli civarı
Acımsuluk Sok.
13 No.

AKBA

Ankarada her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde tedarik edebilirsiniz.

Tejefon: 3377

kanların boşa gitmediğini siz de pekâlâ bilirsiniz! Hıristiyan veya müslüman olup olmadığımıza gelince, onu ancak tanı bilir. Eğer Papa da bilmek isterse Karakuruma gelip görebilir!»

NİL ÇOCUKLARI

Her akşam bir hikâye

Aşka tövbe

Şehir dedikodu içinde çalkalanıyordu. Herkes aşka tövbe eden adamdan bahsediyordu. Lâkin bu dedikodu yeni değildi ki... Yıllardanberi aynı şiddetle sürüp gidiyordu.

Aşka tövbe eden Macid Mecdi idi. Dağı başını andıran uzak bir yerde yaptırdığı evinde ihtiyar uşağıle yapayalnız yaşıyor, hiç şehre inmüyordu. Kadın yüzü görmekten nefret ediyordu.

Hepimiz merak ediyorduk. Acaba bu adamcağız niçin aşktan kaçıyor. Kadınların vefasızlığına mı uğramıştı?.. Bunu hiç kimse zannetmiyordu. Çünkü Macid Mecdi çok güzel adamdı. Hâlâ genç sayılabildi. Zengin di. Kadınlar etrafından pervaneler gibi dönüyorlardı. O halde?. Macid Mecdi tam aşktan istifade edecek adamdı. Hattâ bazı macera seven kadınlar aşktan nefret eden müzvevinin köşkünü etrafında dolaşıyorlar, onun fikrini çelmeğe çalışıyorlardı. Macid Mecdiyi tekrar aşka, tekrar maceraya döndürmek bunlar için âdeta bir izeti nefis meselesi olmuştu. Lâkin Macid Mecdi bunların hiç birisine aldırmaz bile etmiyordu.

Bu adamın hayatını son derecede merak deiyordum. Şununla bir mülakat yapmağa karar verdim. Ertesi günü dağ başındaki köşküne doğru tırmanıyordum. Macid Mecdi beni büyük bir nezaketle kabul etti. Macerasını sordum.

— Uzun bir hikâye... dedi, fakat beni aşka tövbe ettirdi.. Hem de tövbeler tövbeleri.. Mademki buraya kadar zahmet etmişsiniz, öyleyse sizi boş döndürmeyeyim, anlatayım.

Bundan tam sekiz yıl evvel... Kızılık renkli dudakları, kömür gibi gözleri olan harikulâde vücudlu bir kadını seviyordum... İsmine meselâ Nedime diyelim...

Nedimenin kocası vardı. Kıskanç, zengin, iri yarı bir adam...

Bir gün, bir mayıs günü.. akşam üzeri telefon çaldı. Nedime:

— Allo... Bu gece gelsene... Yapayalnızım... O seyahate çıktı, dedi.

Akşamı oldukça büyük bir heyecanla bekledim. Gece her taraf kararınca Nedime ile perdeleri inik, abajurunda renkli, hafif bir ışık yanan, hafif kokulu bir odacıkta başbaşa kalmıştık.

Bilmiyorum. Bir saat mi geçti, bir buçuk saat mi geçti?... Birdenbire kapı çalındı. Bay gelmişti. Nedime:

— Eyvah. mahvolduk.. dedi.

Bayın vapuru sisten dolayı yoluna devam edememiş, Boğazdan geri dönmüştü..

Kaçmağa vakit kalmadı. Bay kapıyı açınca bizi gördü. Gözleri döndü..

Bana sert sert sordu: — Kimsiniz?

Ben kekelerken Nedime mükemmel bir yalan kıvırdı:

— Ah kocacığım. Sen gidince üstüme müthiş bir sinir buhranı geldi. Ne yapacağımı şaşırđım. Bereket versin beyefendiyi bulduk. Kendisi sinir mütehassısı...

— Müşerref olduk.. diye elini uzattı. Ben hemen sıvışmak istedim. Lâkin adamcağız beni lâfa tuttu:

— Demek akıl hastalıkları mütehassısıdırınız?..

— Evet... — Delillerle çok meşgul oldunuz mu?..

İşi palavraya döküp heyecanımı kapatmak için atmağa başladım:

— Aman efendim. Bendeniz ne delillerle uğraşmadım, ne delillerle. Ne azılı delileri yola getirmedim. En zaptedilmez delinin karşısına şöyle bir çıktım mı işi tamamdır. Hemen kendisini yola getirdim gitti.

— Mükemmel doğrusu..

Derken bitişik apartımda müthiş bir gürültü koptu. Evvelâ bir cam şangırtısı... Bir ses:

— Ben şöyle hızlı bir nefes alsam... Nefesimin hızile dağları deviririm. Şöyle nefesimi bir içime çeksem denizleri olduğu gibi mideme indiririm...

Şangurrrr.. şungur.. bir cam daha kırıldı. Telâşlı telâşlı bağrışmalar:

— Aman.. büsbütün deli oldu..

— Deli oldu. Eyvahlar olsun..

— Deli var..

Karşiki apartımanın kapışı açılmıştı. Nedimenin kocası:

— Aman, dedi, mükemmel, ne iyi tesadüf.. siz de buradasınız. İşte karşımızdaki deli komşuya gene buhranlar geldi.. koşun.. tam sizin aradığımız azılı delilerden biri..

Bu sırada karşıki komşular merdiven başına çıkmışlardı..

Nedimenin kocası beni sürükliyerek onların önüne getirdi:

— Bay... Meşhur bir akıl hastalıkları mütehassısıdır.. dedi..

— Aman.. içeri buyursunlar..

Zorla beni içeri aldılar. Akşamdan beri odaya ittiler..

İşte azılı deli buradaydı. Gözleri dönmüş, odanın her tarafına saldırıyordu. Beni görür görmez üstüme atıldı:

— Aman.. dur birader.. ben.. şey.. doktor.. filân değil.. Demeye kalmadı. Beni altına aldı.

Nereden buldu bilmem ki.. kocaman bir ip... Her tarafımı iyice bağladı. Karşiki çekmece-den bir ustura çıkardı:

— Şimdi zatı âlinizi tıraş edeceğim... Bilhassa boynunuzu.. yani gırtlığınızı. Hem bendeniz öyle tıraş ederim ki evelallah derinizi de beraber sökmezsem.

Ve ustura elinde gırtlığımı tıraşa başlamaz mı?..

Soğuk terler döküyordum. Bağırmağa teşebbüs etti:

— Susunuz rica ederim. Yoksa dudaklarınızı ve gırtlığınızı kesmeğe mecbur olacağım.

Artık bağırabilirsen bağır... Tıraş bitti.

— Şimdi perdah yapmalıyım.

Bundan sonra perdah perdah üstüne..

— Gırtlığınız biraz dışarıya fırlamış. Şunu düzeltiyim bari..

Derken kendimi kaybetmişim. Gözlerimi açtım.

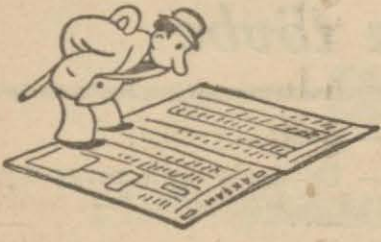
Ve öğrendim ki delinin elinden beni güç halle kurtarmışlar..

Fakat o gün bu gün bir daha aşka tövbe ettim. Büyük söylemeyeyim.. fakat yeminliyim, bir daha dünyanın en güzel kadını karşısına çıksa âşık olmam.

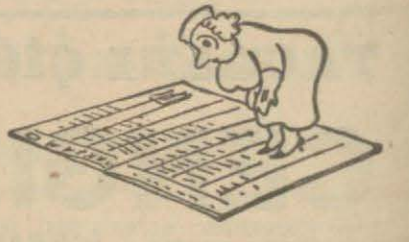
(Bir yıldız)

Dr. Muzaffer Dilemre

Birinci sınıf Dahilî hastalıklar mütehassısı. Fatih, Kızıtaşı, Macar Kardeşler caddesi Hafız İlyas apt. No. 1
Telefon: 22324

KÜÇÜK İLANLARI

1 — İş arıyanlar

İş arıyor — Türkiye'nin en eski ailesine mensub bütün hayatını Avrupa'da geçirmiş genç türk bayanı içtimal mevkile mütenasib işe talib. Akşamda (W) rümuza mektupla müracaat. — 1

Muhasib — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda «Katib» rümuza müracaat. — 4

İş arıyorum — Askerliğimi bitirdim, her iş yapmağa elverişli ve kim-sesiz bir türk genciğim. Müessesse ticarethane iş aramaktayım. İsteyeceklerin Büyükdere Hasan paşa hanı 18-23 numarada bulguryalı Hasana müracaat. —

İş arıyor — Mürebbiyelikte tecrübe ve ihtisası olan parisiş bir Fransız bayanı çocuklara mürebbiyelik işi arıyor. İyi referansları vardır. Beyoğlu Hamalbaş tutkalı sokak 11 No. da matmazel (Eleni) ye müracaat. — 7

Alman bayan — Çocukları terbiye yahut ev idare etmek için derhal iş arıyor. İyi bon servisleri vardır. Lütfen aşağıdaki adrese yazınız. «G. Z., Posta kutusu 2082 İstanbul. — 1

İyi tahsil görmüş — 40 yaşında kibar tecrübeli ev müdiresi yahut ev kadını hizmeti, fransızca, almanca ve piyano çöcek terbiyesini bilen iyi referanslı bir ecebî madam kibar bir aile nezdinde yahut yalnız yaşayan bekâr iş arıyor. Akşam gazetesi M. H (46) rümuza müracaat. — 2

2 — İşçi arıyanlar

Daktilo arıyor — İyi fransızca, türkçe, ve daktilo bilen bir kız lazımdır. Galata, Perşembe pazar arslan 6 cı kat 5 no. ya müracaat. —

Kadıköy muhtilini iyi bilen — açığız, faal, 200 lira sermayeli bir ortağa ihtiyaç vardır. İş kazançlıdır. İsteklilerin Kadıköy muvakkithane caddesi 32 No. ya müracaat etmeleri. — 1

Bir tahsil arıyor — Yüz lira kefaletli bir tahsil arıyor ihtiyacı vardır. Arzu edenler dördüncü Vakıf han ikinci katta No.14 Garsonlar cemiyetine müracaatları. —

3 — Satılık eşya

Kısa kuyruklu piyano — 190 liraya seyahat dolayısıyla satılıktır. maçka palas birinci kapu 15 numaralı daireye müracaat. —

4 — Kiralık-Satılık

Kiralık ucuz apartıman — Tramvaya bir dakika, dört oda, mutfak, antre, su, kapıcı dahil aylığı 17 lira, Fatih'te mihiçler caddesi atpazarı No. 66 e müracaat' —

Kiralık laboratuvar ve fabrika mahalli — Sirkeci Salkımsöğüt eski kurd garajı yanında her türlü trilyat ve ecza müstahzarat yapılmaya elverişli kayans ile muhat hava gazı, elektrik, terkos suyu ile mallez havli laboratuvar ile fabrika, imalathane garaja elverişli büyük bir depo kiralıktır. Hasana ecza deposuna müracaat — 2

Satılık kiralık — Zeyrekte Pir Mehmet paşa sokak, 1 No. lu hane satılıktır. Havadar fevkalade nezareti dört kat beher kat üç oda, bir salon, elektrik, terkos, bodrum katını havi her kati ayrı ayrı kiraya da verilir. Görmek isteyenler alt kattaki kiracıya, pazarlık için de Fatih'de Macar kardeşler caddesi No. 10 merhum doktor bay Nurlin hanesine müracaat. — 1

Yol üzerinde — Yenipostane caddesinde Ankara caddesinin birleştiği köşede 4 numaralı, üstünde üç odası ve ayakyolu ve taraçası bulunan güzel onarılmış dükkân kiralıktır. Yanındaki şerbetçiden sorunuz. — 4

İstanbulun göbeğinde — Beyazıt Soğanaga mahallesi Nur sokağında 8 numaralı 282 metre muabbaı büyüklükte bir arsa satılıktır. Beyazıt Küçükhaydar sokak 5 numaraya sorunuz. — 5

Almanca ders — Bir Alman Bayanı tarafından Almanca ders ve mükâleme yapmasını isteyenler Akşamda F H. rumuzuna mektupla müracaat. — 1

Satılık arsalar — Kadıköyün en mutena yerinde Bahariye tramvay durağına bir dakika mesafede Çamlıca ve Kayışdağına nazır birer evlik iki arsa satılıktır. Görmek için Kadıköyünde, Bahariyede, Şevki bey sokağında 38 No. ya müracaat edilmesi. — 1

Satılık ev — Lâlelinin en güzel yeri olan Mesihpaşa caddesinde 64 No. lu denize nazır yeni yapılmış 6 odalı bir ev satılıktır. Lâlelide Tayyare apartmanları karşısında merkez gazinosunda bay Sidkiya müracaat. — 5

Kiralık hane — Şehzade başında Burmalı mesic sokağında 7 No. lu beş oda, hamamı, elektrik ve terkosu vardır. Çok kullanışlıdır. Yanındaki 5 numaraya müracaat. — 2

Satılık ev — Yirmi dönüm bahçeli bir ev ucuz satılıktır. Erenköy sanatoryumu civarında General Hilmi evi No. 12 ye müracaat. — 3

Satılık üç hane — Lâleli aptımanları karşısında denize doğru inen geniş caddenin sağ tarafında azimkâr sokağında müceddet kâğır üç hane satılıktır. Biri sekiz ikisi beşer odalı ve kâmilen yağlı boyalıdır, Marmaraya ve bütün adalara nezareti kâmilisi vardır. — 4

Kiralık oda — Taksim civarında Alman ailesi nezdinde mobilyalı bir oda kiralıktır. İstiyenler Akşamda F H. 2. rumuzuna mektupla müracaat. — 1

Kiralık apartıman — Ayazpaşada fevkalade nezareti, dört odalı, banyo yeri bulunan bir apartıman ayda 20 lira ile devren kiralıktır. 41766 ya telefon. — 2

Satılık hane — Lâlelide Koska caddesinde yeni inşa edilen beş odalı, elektrik, bol hava gazı, terkos, hamam, sabah ve akşam güneş, marmaraya nezareti bulunan 16 No. lu ev satılıktır. Yanındaki haneye müracaat. — 4

Karlı iş olup — Sermayeli ortak arıyanlar ve işlek tüttüncü bakkaliye kiraathane devretmek isteyenler eski meyvaohşda yağ iskelesinde 59 numarada bay Sabite müracaat etsin. —

Kiralık oda — Beyoğlu, İstiklal caddesi, «Şik» sineması karşısında 156 No. İstiklal apartımanı kapıcısı Aplke müracaat. — 8

Satılık hane — Lâlelide Lâleli camii türbesi karşısında 20 metrolük Lâleli caddesinde 5 oda. Karşısında köşede B. Celâl apartımanına müracaat. —

Kiralık — Veznecilerde, Büyük Reşit paşa caddesinde, 19 No. lu beş odalı her türlü konforu havi ev kiralıktır. Arkasındaki Nadirbey sokağında 14 No. da sahibine müracaat. —

Maktuen 3100 liraya satılık — Küçük Langada tramvay caddesinde nümüne çiçek bahçesine müttasıl iki daireli altı oda, hamam, elektrik, hava gazı, marmaraya nezareti kâğır 84 lira kira getiren 56 No. lu ev satılıktır. tist kata müracaat. — 5

Kiralık apartıman — Sultanahmette üçler mahallesinin Çeşme ve Suterazisi sokağında köşe başında 6-17 No. lu apartımanın üçüncü katı kiralıktır. Bakkal bay Bayrama ve Eminönü hanında dış tabii bay Şekip Rifata müracaat olunması. — 4

Satılık ev — Apartıman olarak da kullanılır. Sağlam kâğır yapı 4 kat ve dükkân. 5000 liraya acele satılıktır. Beyoğlu Kumbaracı yolu 99 içindekileré müracaat. — 5

Ehven fiatta acele satılık ev — Fatih: Çırcır Haraççı Muhiddin mahallesi Parmaklık sokak No. 10 hane 3 oda, 1 sofa 2 helâ, 1 mutfak, 1 ufak bahçe kuyusile bir de bodrum ve elektrigi vardır. Görmek için içindeki kiracıya ve pazarlık için de Sofular caddesi No. 74 haneye müracaat. — 1

5 — Müteferrik

Ucuz almanca, fransızca ve diğer derslere hazırlar ve yetiştirir — Viyanalı diplomalı bir muallim en ucuz şartla alman mekteplerine devam edenlere her sınıf için fransızca almanca bütün bilgi derslerini en kısa zamanda hazırlar ve öğretir. İsteklilerin Karl Weiner: Beyoğlu Tünel Otçu sokak 5 sayıda Kostil Papayani apartıman 1 sayı. Fazla tafsilât için Beyoğlunda Kalis kitap evine müracaat ediniz. — 2

Fransızca dersi veriyorum — İstenilen yere de gidebilirim. Sabahları (41470) Bayan İren etelefon ediniz. — 8

Fransızca dersleri Hakikî bir Fransız bayanı — Fransızcasını ilerletmek isteyenlere ders verir. İyi bir aile nezdinde yalnız gündüz derslerine devam etmek üzere ve istenografi «duploye», çok kısa bir zamanda öğretir. Akşamda (A. A.) rümuza sarılı adreslerle müracaat. — 1

Ticaret yapmak için — İstanbulda ve taşrada Şerik arıyorum. Akşam gazetesinde R. A. rümuza müracaat olunması. — 4

Mektupla ders — Pratik usullerle her seviyeye göre fransızca dil ve türkçe dilile banka ve ticaret defter usulü dersleri mektupla verilmektedir. Müracaat yeri: Geliboluda öğretmen Kaya Ören. — 12

Almanca dersleri — Viyana üniversitesinden mezun türkçe bilen bir muallim Almancaı kolay usulle öğretmektedir. Beyoğlu, Tünel meydanında (Karon, Alman kütüphanesi) sine müracaat. — 8

Almanca dersleri — Usulü tedrisi mükemmel olan bir alman bayan almanca dersler vermektedir. Pazardan maada hergün saat 16 dan 19 a kadar müracaat. Bayan Mella Nezh: Beyoğlu Galatasaray Acara sokağı Vitali apartıman No. 2 — 8

Alman dilinin anahtarı — Almanyada tahsil görmüş bir Tür kbayanı tarafından pek kısa bir müddet zarfında elde edilmektedir. Arzu edenlerin Akşamda (L M) rümuza mektupla müracaatları. — 11

Mektuplarınızı aldınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizde AA - XX - B 6 - W namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları meroudur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

915 kilo Bobin halinde paket kâğıdı : Cibalide Sevkiyat ambarında,
3709 „ Farmasotik sülfat dö sud
2996 Şişe muhtelif boyda lāvanta ve Nane ruhu.
300 adet Galon ve boşŞişe ile muhtelif eşya.
Kalker 36 adet 9 M3
Mermer 18 „ 3,50 M3

Yukarıda isim ve miktarları yazılı muhtelif eşya İdare işine yaradığından dolayı satılacaktır. İsteklilerin pazarlık için 25/11/1935 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 10 da % 15 teminat paraları ile birlikte Kabataşda Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Satış Komisyonuna müracaatları. "7211,,

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Mikdarı	Eşyanın cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminat
			Lira Ku.
11500	Elma	2250 Lira	168 75

Galatasaray lisesine mayıs 936 sonuna kadar lüzumu olan mikdarı ve muhammen bedeli ile ilk teminatı yukarıda yazılı bulunan elma 4/12/1935 çarşamba günü saat 15 te İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında toplanan Komisyonunda yapılacaktır.

İstekliler okuldan alacakları yazı ile ilk teminatlarını liseler Muhasebe veznesine yatırmaları ve ticaret odasının 935 yılı belgesi veya ruhsat unvan tezkeresile belli günde komisyon başkanlığına, şartnameleri görmek üzere Okul idaresine gelmeleri. (7216)

Üsküdar Tahsil Direktörlüğünden:

Bakırköy emvaline 2459 lira veraset vergisinden borçlu Memduh veresinden Ayşe Mediha, Güzide Nazan Muveyre, Aliye Raufun sayılan mutasarrıf oldukları Üsküdar Hacı Hesna Hatun, Paşa Limanı Fethi Paşa Korusu namile maruf mahallin 3/30 hissesi vergi borcundan dolayı satılığa çıkarılmıştır. 20/11/1935 gününe müsadif Çarşamba günü ihale kat'yesi icra kılınacağından talib olanların yevmi mezkûrda %75 nisbetinde pey akçelerile birlikte Üsküdar İdare Hey'etine müracaatları. (7248)

SEKSÜLİN

Ademi iktidar, Bel gevşekliliği, Dermansızlık, Vücut ve Dimağın yorgunluğunda pek müessir ve emin bir ilaçtır.

Kutusu 200 kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
Eczanesi - Sirkeci

Profesör K. Kömürçiyanın

Hesab, muhasebe ve ticaret kitapları:
Yeni harflerle: - tenzilli bedeli Kr.
Ameli ve tatbiki kambiyo 35
Yeni muhasebe usulü 122,5
Ticari makûmat ve bankacılık 105
İktisadi ilmi 87,5
İhtisas muhasebeleri 175
(Şirket, sanayi, ziraat ve banka)
Ticari ve mali hesap 70
Zihni hesap kaideleri 20
Yeni Lûgaritma cetvelleri 56
Başlıca satış yeri: ...
İKBAL KÜTÜPHANESİ

Osmanlı bankasından:

% 3 faizli, 1911 ihraçlı Mısır Credit Foncier tahvillerinin 1-12-1935 tarihinde yapılacak itfa çekimi üzerine başa baş ödenmesi tehlikesine karşı Osmanlı Bankası Galata merkezi ile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri tarafından pek iyi şartlarla sigorta edileceği, mezkûr tahviller hamillerinin haberi olmak üzere ilân olunur.

Sümer Bank

BEYKOZ DERİ VE KUNDURA FABRİKASINDAN:

Fabrikamızda mevcut takriben 50 adet oluklu fiçı 60 adet yağ fiçisi ve 500 kadar muhtelif sandık 20/11/1935 tarihinde saat 14 de açık müzayede ile satılacaktır.

Teminat akçesi 50 liradır.

Bu eşyayı görmek ve bu hususta daha fazla malûmat almak isteyenler tatil günleri haricinde fabrika Ticaret Şefliğine müracaat edebilirler.

İstanbul belediyesi ilânları

Zührevî hastanesine lüzumu olan ve mevcut listede yazılı bulunan ecza ve alât açık eksiltmeye konulmuştur. Bu ecza ve alâtın hepsine 3034 lira bedel tahmin edilmiştir. Teminatı 227 lira 50 kuruştur. Şartnamesi ve ecza, alât listesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve mikdarı yazılı teminat makbuz veya mektubile birlikte 25 İnkiciteşrin 935 pazartesi günü saat 15 de Daimî Encümente bulunmalıdır. (6935)

★
Büyükçarşıda Çadırcılarda Batpazarı sokağında 37/39 eski ve 190/192 yeni No. lu dükkân kiraya verilme üzere açık arttırmaya konulmuştur. 120 lira senelik kira tahmin edilen burası için 9 lira ilk teminat verilecektir. İstekli olanlar bu mikdar teminat mektup veya makbuzile birlikte 25 İnkinci teşrin 935 pazartesi günü saat 15 de Daimî Encümente bulunmalıdır. (6933)

Ankara Otobüs Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş:
Direktörlük binası etrafında yapılacak muhafaza duvarıdır.
2 — İhale açık eksiltme suretile yapılacaktır.
3 — Bu işin keşif bedeli 2283.60 liradır.
4 — Eksiltme 18/11/1935 Pazartesi günü saat 15 te Otobüs Direktörlüğünde yapılacaktır.
5 — İlk teminat 172 liradır.
6 — Şartnamesi bedelsiz olarak Ankara Otobüs idaresinden verilir. (3231) (6894)

Deniz yolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 - Sirkeci Mühürdarıca
Han Tel: 22740

TRABZON YOLU

AYVALIK vapuru 19 İkinci
teşrin SALI günü
saat 20 de RİZE'ye kadar.
(7219)

İSKEDERNİYE YOLU

EGE vapuru 19 İkinci
teşrin SALI günü saat 11 de
İSKENDERİYE'YE kadar.
(7218)

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dan-
tzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve
bütün Baltık limanlar Şark ve Karade-
niz başlıca limanları arasında 15 günde
bir azeit ve avdet için muntazam pos-
talar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve
Oslo'dan beklenen vapurlar.

Vingalund vapuru 30 ikinciteşrine doğru
Vasaland vapuru 16 birinci kânuna doğru
Gotland vapuru 28 İkinci Teşrine doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg,
Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları
için hareket edecek vapurlar.

Viborg vapuru 21 ikinciteşrine doğru
Gotland vapuru 28 İkinci Teşrine doğru
Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentalığına müraca-
at.
Tel: 44991-2-3 (13452)

DABKOVIÇ VE Şs. vapur acentası

SCHULDT ORIENT LINE
Avrupa ile Şark limanları arasında
muntazam posta

ROTTERDAM, HAMBURG ve
ANVERS için yakında İstanbul ve İz-
mir'den hareket edecek vapur:

TROY BURG vapuru 25-30 İkinci
Teşrin arasında Avrupa limanları için
esya tahmil edecektir.

Avrupa limanlarına hareket edecektir.

Tafsilât için Galatada Frenkyan han-
nında 3 ncü katta Dabkovitch ve
Ştirkâsi vapur acentalığına müracaat.
Tel. 44708/7. 41200. 40604

**HASRETLERİ İHAH YÜLETTİĞİNİ
GENÇLİĞE KAVUŞ**

Hormobin
BUNU TEMİN EDER
ADEMI İKTIDAR
ve
BEL GEVŞEKLIĞINE

VAPURCULUK**TÜRK ANONİM ŞİRKETİ**

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

Galata şubesi Tel: 43663

MERSİN YOLU

DUMLUPINAR vapuru 21 ikin-
ci teşrin PERŞEMBE günü
saat 11 de Mersine kadar.

YALNIZ
TURAN
TIRAŞ KREMI
VE TIRAŞ SABUNU
KULLANINIZ

DERMOJEN yalnız krem değil tam
manasile cildin devasıdır. Her nevi eg-
zamalar, yaralar, bereler, çatlaklıklar,
sivilceler, ustura yaraları yanıklarda
birebirdir. 40 kuruşa her eczanede
bulunur.

BOZKURT**TIRAŞ BIÇAĞINI****Kullanıcılar hayrette**

Biçak hakkında birçok kimselerden
bize gelen takdir mektuplarının bi-
risinde deniliyor ki:

Allah sizden razı olsun, seneler-
den beri kullandığım ve isimleri hâlâ
hatırlımda kalmıyan ve kimin malı
olduğu bellisiz tıraş bıçaklardan beni
kurtardınız.

Öz Türk markalı, ve öz kardeşi-
min malı olan BOZKURT tıraş bı-
çağı ile şimdi rahat rahat tıraş olu-
yorum.

Taşradaki zabitan, memurin, mu-
allimler, lise talebesi ve yüksek
biçak kullananlardan ricamız: Ad-
resinizi liste halinde bize gönderiniz
size 1936 senesinin cep takvimile
birlikte BOZKURT bıçak nümune-
sini posta ile yerinize derhal gön-
dereceğiz.

Biçak her yerde tanesi 5 Kr. Feh-
mi Ardalı ve Mehmet Trigrathı
Marpuççular Yarımşişeci han İstan-
bul.

BOZKURT ve HALK

Tıraş bıçaklarının

Adana satış yarı:

Arıcıoğlu Ömer Sıdki

Operatör- Urolog**Dr. Mehmed Ali İdrar yolları**

hastalıkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

Galatasaray Lisesi Satınalma**Komisyonundan :**

Galatasaray Lisesi Okurlarına yapılacak elbiseler için en az 425
ve en çoğu 475 metre alınacak lacivert kumaşın 27/11/1935 Çar-
şamba günü saat 15 de açık eksiltmesi İstanbul Kültür Direktörlüğü
binasında Toplanan Komisyonunda yapılacaktır.

Kumaşın beher metrosunun muhammen bedeli 520 kuruştur.

İlk teminatı 185 lira 25 kuruştur.

İstekliler okuldan alacakları yazı ile ilk teminatlarını liseler mu-
hasebe veznesine yatırmaları ve Ticaret odasının 935 yılı belgesi
veya ruhsat unvan tezkeresine belli günde komisyon Başkanlığına,
Şartnameyi görmek üzere de okul İdaresine gelmeleri. "7103."

**İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma
Eksiltme Komisyonundan:**

Heybeliada Sanatoryomu için azı 1829 çoğu 3395 şişe Yakacak
veya Çene suyu açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Eksiltme 27/11/1935 çarşamba günü saat 14,30 da Cağaloğlu
sıhhat Müdürlüğündeki Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Tahmini fiat beher şişe (55) kuruştur.

3 — Muvakkat garanti 140 lira 5 kuruştur.

4 — Şartnameler parasız olarak Heybeli Sanatoryomundan
alınabilir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin muvakkat garanti makbuz veya
Banka teminat mektupları ile belli saatte komisyona gelmeleri. (7057)

İstanbul Tramvay Şirketi

1935 yılının 1 İkinci Teşrinden sonra
Pazardan başka günlerde gidiş - geliş programı

No.	Yollar	İlk kalkış	Aralık	Dakika	Son kalkış
10	Şişli-Tünel	6 15 İlk kalkış 7 30	10	23 40	
	Tünel-Şişli	7 30 - 9 00	6	24 00	
11	Şişli-Beyazıt	6 35 İlk kalkış 7 30	14	23 00	
	Beyazıt-Şişli	7 30 - 9 00	21	23 45	
12	Harbiye-Fatih	6 35 İlk kalkış 7 30	14	24 15	
	Fatih-Harbiye	7 30 - 9 00	8	23 30	
12A	Harbiye-Aksaray	6 35 İlk kalkış 7 30	14	23 10	
	Aksaray-Harbiye	7 30 - 9 00	8	23 30	
15	Taksim-Sirkeci	6 35 İlk kalkış 7 30	14	23 10	
	Sirkeci-Taksim	7 30 - 9 00	8	23 30	
16	Maçka-Beyazıt	7 30 İlk kalkış 9 00	17	23 55	
	Beyazıt-Maçka	9 00 - 17 30	17	23 10	
16A	Şişli (Depo) Eminönü	6 35 İlk kalkış 9 00	17	23 55	
	Eminönü-Maçka	9 00 - 17 30	17	23 10	
17	Şişli-Sirkeci	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Sirkeci-Şişli	9 00 - 17 30	8	23 30	
17A	Mecidiyeköy-Eminönü	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Eminönü-Mecidiyeköy	9 00 - 17 30	8	23 30	
19	Kurtuluş-Beyazıt	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Beyazıt-Kurtuluş	9 00 - 17 30	8	23 30	
19A	Şişli (Depo) Eminönü	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Eminönü-Kurtuluş	9 00 - 17 30	8	23 30	
22	Bebek-Eminönü	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Eminönü-Bebek	9 00 - 17 30	8	23 30	
23	Ortaköy-Aksaray	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Aksaray-Ortaköy	9 00 - 17 30	8	23 30	
34	Beşiktaş-Fatih	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Fatih-Beşiktaş	9 00 - 17 30	8	23 30	
32	Topkapı-Sirkeci	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Sirkeci-Topkapı	9 00 - 17 30	8	23 30	
33	Yedikule-Sirkeci	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Sirkeci-Yedikule	9 00 - 17 30	8	23 30	
37	Edirnekapi-Sirkeci	6 35 İlk kalkış 9 00	14	23 10	
	Sirkeci-Edirnekapi	9 00 - 17 30	8	23 30	

Maliye Vekâletinden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş on bin metre kaneviçedir.
- 2 — İhale açık eksiltme suretile yapılacaktır.
- 3 — Tahmin edilen bedeli Bin altı yüz liradır.
- 4 — Eksiltme 29/11/1935 cuma günü saat «15» de Vekâlet Le
vazım Müdürlüğündeki eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 5 — Muvakkat teminatı Yüz Yirmi lira olup Merkez Muhasebeci-
liği veznesine teslim edilecektir. Alınacak makbuzile birlikte ko-
misyonu müracaat edilecektir.
- 6 — Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde ve İstanbulda Dolma-
bahçede Vekâlet evrakı matbua anbarında görülebilir.

Hasan öksürük Pastilleri

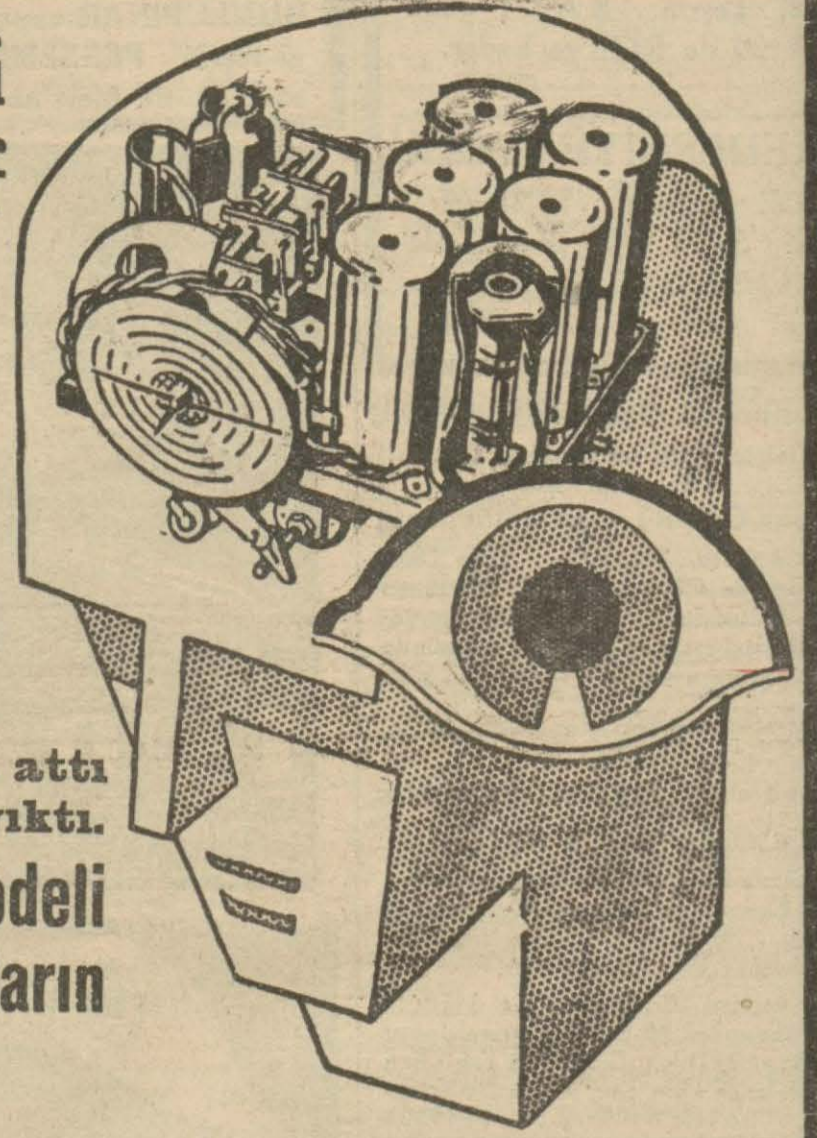
Öksürük, nezle, bronşit, boğaz ve göğüs Hastalıkları ile sesi kısılanlara gıfai tesirleri çoktur. 30 kuruştur. Hasan Ecza Deposu

Dünya Radyo Sanayiini felce uğratan yeni bir keşif

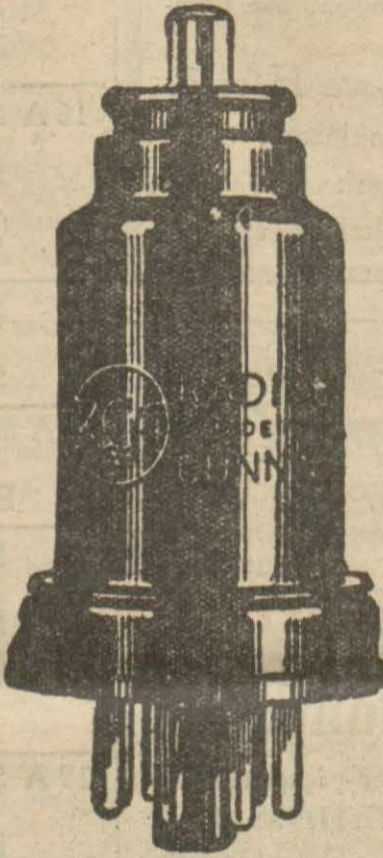
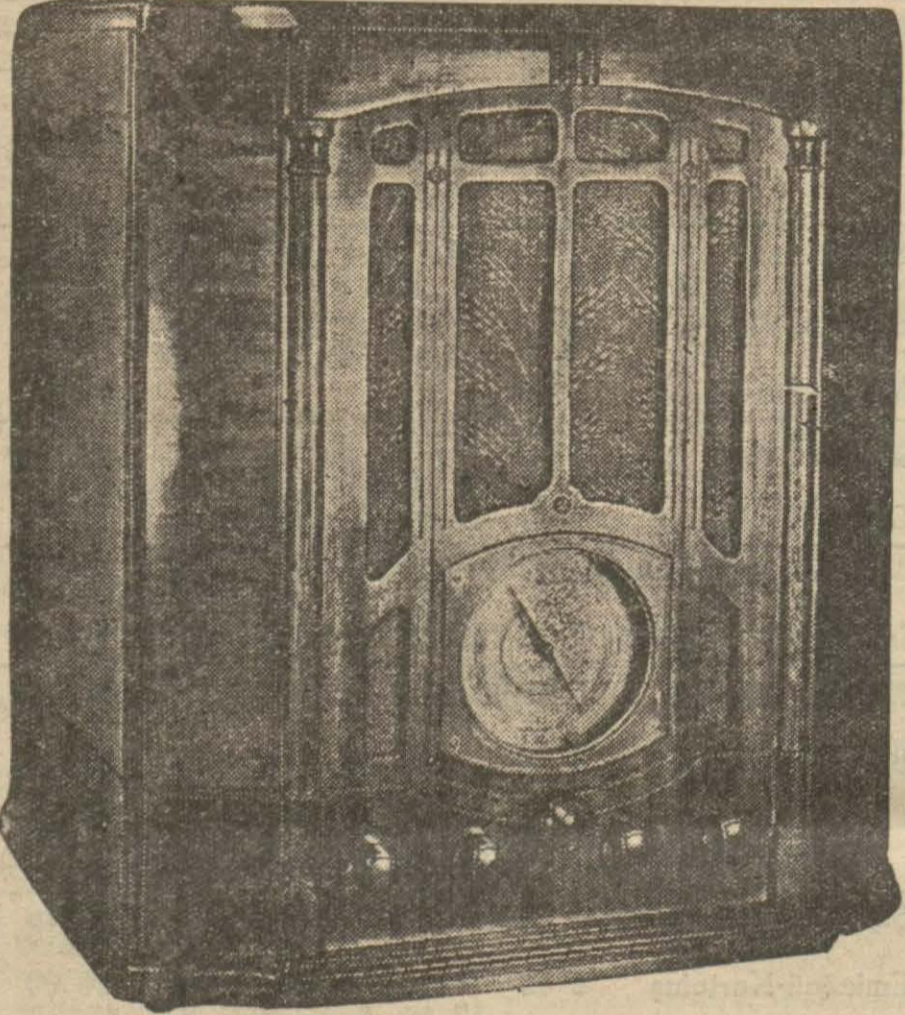
ÇELİK

Radyo Lâmbaları...

Her zaman Radyo tekniğinin bütün yeniliklerini makinalarında en evvel tatbik eden R. C. A. radyosu, 1936 modeli ile dünyayı hayrete düşüren bir yeniliği daha ortaya attı ve cam lâmbaların saltanatını yıktı.

R. C. A. 1936 Modeli ÇELİK lâmbaların devrini açıyor.

ÇELİK lâmba yarının lâmbasıdır ve Radyo tekniğinin en son keşfidir. Çelik lâmba bütün neşriyatı KAT'İ bir sadakatle zapteder, pürüz ve parazitleri ortadan kaldırır ve sesin canlı ahengini aynen muhafaza eder. ÇELİK lâmba 1936 Modeli R. C. A. Radyosunu GÖZLÜ ve BEYİNLİ bir isnan haline sokmuştur. 1936 Modeli ÇELİK lâmbalı R. C. A. Radyosunu işittiğiniz andan itibaren başka Radyoyu dinlemeğe tahammül edemeyeceksiniz.

O. T. T. A. S. Beyoğlu, istiklâl caddesi Tokatlıyan karşısında

Zonguldak Maden Kömürü işleri

Genel Direktörlüğünden:

1 — Ocaklarımız civarında inşa edilmekte olan memurin evleriyle amele binalarının takriben 2100 metre murabbaı doğrama ve 5000 metre murabbaı mozaik işi kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

2 — Bu işlere ait mukavele projel fenni şartname resimler ve madeni aksam numuneleri İstanbul İş Hanındaki şubemizde mevcut olup alâkadarlar müracaat ile malûmat alabilirler.

3 — Fiat tekliflerini havi kapalı zarfla 30 İki. Teşrin 935 cumartesi günü saat bire kadar Zonguldakta Genel Direktörlük muhaberat seflğine makbuz mukabili tevdi edilecek ve yahut posta ile taahhütlü gönderilecektir.

4 — Vaktinde verilmeyen teklif mektupları iade olunur. Posta tevhürü kabul olunmaz.

Türk Hava Kurumunun Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

2. ci keşide 11 1. ci Kânun 1935 tedir

Büyük ikramiye: 30.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

* İstanbul Evkaf Müdürlüğü İlanları *

Ramazanı şerife mahsus olarak Beyazıt camii avlusundaki sed mahalleri topdan kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İstekliler ihale günü olan 21/T. sani/935 perşembe günü saat 15 e kadar Evkaf Müdüriyetinde Varidat kalemine gelmeleri. (7063)

saçlarınızı terbiye ediniz

...daima mükemmel bir saç fuvaletli temin eden Gibbs bryantini

kullanınız

Kokusu nefis ve lâtîfdir. Hususî uzvi cevherlerle imal ve istihzar edilen Gibbs bryantini, kepekleri giderir ve saç köklerini kuvvetlendirir. Gösterişli pratik ve şıktır.

BRYANTİN

Sahibi : Necmeddin Sadık Umumi neşriyat müdürü: Enis Tahsin

Havagazi, Amyant, Gaz ve Benzin

Fitilleri

Maxim - Standart - Petromax Aida vesair markalı gaz veya benzin lâmbalarınız için yalnız

"DEGEA,"

Marka fitilleri kullanınız

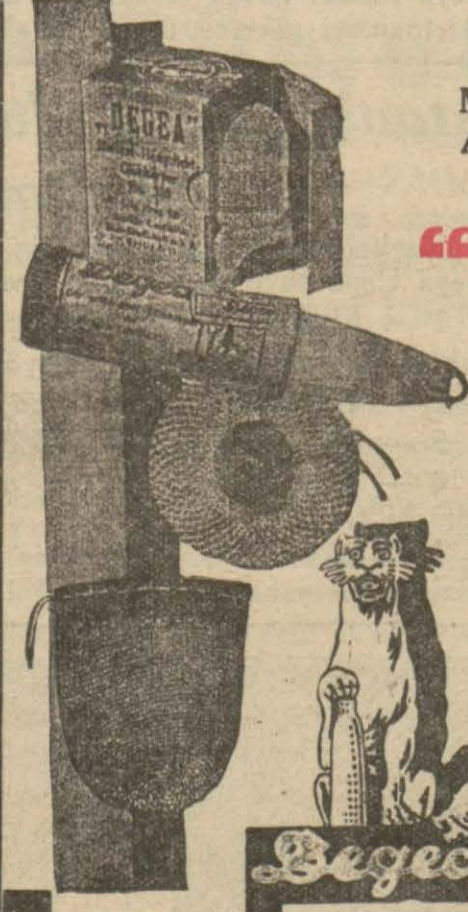
Arzu ettiğiniz tam ziyayı veren ve aradığınız dayanıklılığı temin eden yegâne fitillerdir.

Her hususta sizi memnun edecek

"DEGEA,"

Fitillerini kullanınız.

Her yerde satılır. Taklitlerinden sakınınız.

Türkiyede satılan bütün kremler ve bütün pudralar yerli malıdır.

KREM PERTEV

ise yerli kremler içinde adı her kesin kafasında yer etmiş olanıdır.

